

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**HETES
Község Önkormányzata**

2024-2029

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	16
Célok	17
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	19
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	19
2. Stratégiai környezet bemutatása	19
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	22
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	52
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	76
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	86
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	98
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	103
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	105
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	107
1. A HEP IT részletei.....	107
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	107
Jövőképünk	108
Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)	109
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	119
3. Megvalósítás.....	123
3.1 A megvalósítás előkészítése	123
3.2 A megvalósítás folyamata	123
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	126
3.4 Nyilvánosság	126
3.5 Kötelezettségek és felelősség	126
3.6 Érvényesülés, módosítás	127
4. Elfogadás módja és dátuma	128

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Hetes község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Az Országgyűlés – az Alaptörvény idevonatkozó rendelkezéseire, Magyarország nemzetközi kötelezettségeire, valamint az európai közösségi jog vívmányaira tekintettel – megalkotta az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt (továbbiakban: Ebktv.), mely szerint az esélyegyenlőségi program célja, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést, és elősegítse az egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét. A települési önkormányzat az Ebktv. 31. § (1) bekezdése alapján ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, melynek időarányos megvalósulását, illetve a helyzetelemzés esetleges megváltozását – az Ebktv. 31. § (4) bekezdése értelmében – kétévente áttekinti, és szükség esetén felülvizsgálja.

A vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően 2024. évtől kezdődően új helyi esélyegyenlőségi program (HEP) elkészítése vált szükségessé.

A település bemutatása

Hetes Község a Dél-Dunántúlon, Somogy Megyében a Balaton és a Dráva ölelésében helyezkedik el. A megyeszékhelytől – Kaposvártól - északnyugatra, 11 kilométerre fekszik. Közúti összeköttetése Kaposvár, Marcali és Somogysárd felé van. 1997-ben kezdték el Hetest Kaposmérővel összekötő 3,6 kilométeres út építését, a beruházás 70 millió forintba került. A megyeszékhely autóbusszal könnyen elérhető, óránként közlekednek a járatok. Hetes a Fonyód – Kaposvár és a Gyékényes – Kaposvár vasútvonalon, a kaposfüredi és a kaposmérői állomásoktól egyaránt 7 kilométerre van.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Kisebb dombok és lankás lejtők határolják a települést. Éghajlata kedvező, talaja termékeny. A 30-40 aranykoronás szántók minőségét úgy dicsérték régen a falubeliek, hogy „a hetesi földet trágyának is el lehetne hordani”. A község vízvázlatzó vonalra esik, északon a Balaton, délen a Kapos irányába folynak a vizek, közülük legnagyobb a Hidasi-árok. Hetes elnevezése hét számnévből, illetve az azt felvevő „hetes szolgáltató” nevéből ered. Lakói udvari szolgálatot teljesítettek, szabad gazdák voltak. A települést 1237-ben templomos helyként említi először Jakab somogyi főesperes. 1263-ban IV. Béla Herbord vitéznek adományozta. Az Országház előcsarnokában függő térkép már kettős karikával jelezte.

Hetést, 1490-ben mezőváros volt. A XV. században Mátyás Király fiának, Corvin Jánosnak adta, akkor kaphatott a falu vásárjogot is. A hódoltság alatt és utána is szünetelt a vásártartás, egészen 1847-ig. Az 1563. évi török kincstári adóív 40 hetesi házat említ. A pannonhalmi dézsmaváltás jegyzéke szerint 1660-ban Csobánc várához tartozott.

XVIII. században a Jankovich család birtokolta, tőlük vásárolta meg gróf Somssich Pongrác 1842-ben, amely egészen 1945-ig a család tulajdona volt. A század elején 1100-an laktak a községben. 1944 végén a Kaposvár-Fonyód vasútállomástól keletre fekvő szomszédos községekben telepítették ki a falu lakóit.

(Somssich birtok)

1945-ben mintegy 1200 hold szántót osztottak ki a helybelieknek, és 186-an kaptak 800 négyszögöles házhelyet. Az első termelőség-tervezési csoport 1952-ben alakult, a Vikár Béla Mgtisz 1959 decemberében jött létre.

A község 1969-ben Csombárd, Hetes és Juta közös tanácsának székhelye lett. A rendszerváltás után alakult körjegyzőségből 1990-ben vált ki Juta.

(Hetes műholdas képe)

2008. januárban Várda község Önkormányzata, 2013. január 1. napjával pedig Bodrog Község Önkormányzata csatlakozott a Közös Hivatalhoz, így a Hivatal Hetes székhellyel négy településsel működött 2019. december 31-ig.

2020. január 1-től Hetes község Önkormányzata csatlakozott a Somogyjádi Közös Önkormányzati Hivatalhoz, így Hetesen a közös hivatal kirendeltsége működik.

(Hetes Község Önkormányzata, a felújított hivatal)

Hetes híres szülötte Vikár Béla (1859. április 1.- Dunavecse, 1945. szeptember 22.) etnográfus, műfordító, az MTA levelező tagja volt. Szülőföldjén, Somogyban korán megfogta lelkét a paraszt nóták, mesék világa. Édesanyja ajkáról jegyezte le gyorsírással az első dalokat, majd az 1879-es években az egész megyét bejárta. Az 1890-es években ismerkedett meg az Edison – féle fonográffal s az egész világot megelőzve ment ki falura, fonográffal dalt gyűjteni. 1896 őszén kezdte meg Mezőcsáton a viaszhengerre való felvételek készítését. 19 vaskos füzetébe mintegy hétezer dalt jegyzett fel. 1890-ben gyorsírással jegyezte le „Somogy megye népköltése”-it. Fonográf felvételeit Bartók Béla jegyezte le. 1877-84 között nyelvészeti és irodalmi tanulmányokat folytatott a Budapesti Tudományegyetemen. 1889-es finnországi néprajzi tanulmányútja véglegessé érlelte a Kalevala fordításának tervét. A fordítás 1909-ben jelent meg, mely a műfordítás-irodalom legjelentősebb alkotásai közé tartozik.

1896-tól a Néprajzi Társaság főtitkára, majd 1921-ben vonult nyugállományba. Hetesen mellszobor, Kaposváron vegyes kórus őrzi emlékét. Születésének 150.évfordulója alkalmából a hetesi önkormányzat szülőházát felújította és emlékházzá alakította, így tisztelve a település híres szülötte előtt, 2014 óta pedig a hetesi hagyományőrök ápolják emlékét.

(Vikár Béla mellszobra)

(Vikár Béla emlékház felújítás után)

A község másik jeles szülötte Pete Lajos (1867. október 3. – Budapest, 1924. augusztus 2.) jogász, főszolgabíró, aki mint zenész, és főleg, mint dalszerző lett neves. Elsősorban testvérének, Pete Márton költőnek a verseit zenésítette meg, dalainak többsége ma is közismert. Pete Lajosról Hetesen utcát neveztek el ezzel tisztelegve emléke előtt.

Hetes községben három felekezet van a római katolikus, református, és a metodista felekezet.

Hitéleti közösségi tereink:

(Katolikus templom)

(Metodista templom)

(Református felekezet temploma)

Kaposvárról, a megye és az ország több pontjáról is egyre többen keresik föl Hetes község horgász „paradicsomát” a Pogányvölgyi víztározót. A horgásztó 19 hektáros és 1961. évben épült. 1975.évben alakult Hetesi Vikár Béla Horgászegyesület a haszonbérllő, az egyesületnek 200-240 tagja van, éves szinten kb:1000 horgász keresi fel a tavat. A halállomány magas, gazdag zsákmányra lehet számítani.

(Hetes horgász tó)

A településen bölcsőde, óvoda és 8 osztályos általános iskola működik. Hetesen egy háziorvosi, egy fogorvosi, valamint védőnői körzet működik, melyeken szintén teljes külső-belső átalakítást végeztek, modern, korszerű berendezést kapott mindegyik egészségügyi egység. Akadálymentes, minden igényt kielégítő, esztétikus környezetben

várják a gyógyulni vágyókat.

A másik két nagy beruházás a Nyugdíjsház – mely 2003. 11.01-től rendelkezik működési engedéllyel, 50 fő időskorú személy teljes körű ellátását tudja biztosítani és a közelmúltban teljes felújításon esett át -, illetve a bölcsőde építése volt.

(Ezüstjuhar nyugdíjsház és szociális központ)

(Csillagszem Bölcsőde)

A falu rendelkezik gyógyszertárral, benzinkúttal, postával. Hetes üzlethálózatát 2 vegyesbolt, 2 italbolt, és egy étterem látja el. A településen működik egy közepes nagyságú vágóhíd is.

2016-ban — pályázati forrásból – teljes felújításra került Hetes Község Önkormányzatának épülete, majd 2018-ban (szintén pályázat útján) elkezdődött a Kultúrház külső-belső átalakítása is, melyet 2019 márciusában adtak át a falu lakosságának.

A megújult épület kulturális szempontból sok lehetőséget kínál programok szervezéséhez, egyéb rendezvények, nyugdíjas találkozók szervezéséhez. A kultúrházban kapott helyett a könyvtár is, melyet elsősorban az iskolások, fiatalok látogatnak, de a megszépült

környezetben szívesen megfordulnak a nyugdíjas lakosok is.

(Felújított Kultúrház és Könyvtár)

2018-ban új útburkolatot kapott a Fűzfa utca, 2020-ban a Petőfi Sándor utca, és az Ady Endre utca. 2021-ben készült el a Rákóczi utca és a Sétáló utca felújítása.

A település infrastrukturális ellátottsága teljes. A község vezetékes vízzel, csatornázással, villanyal, gázzal ellátott, telefonhálózattal, kábel tv-vel és burkolt utakkal, utcákkal rendelkezik. A zártkerti-szőlőhegyi-ingatlanoknál a közművek nincsenek kiépítve, csak villanyvezetékekkel rendelkeznek a víz-, szennyvíz-, és a gázvezeték nem került kiépítésre.

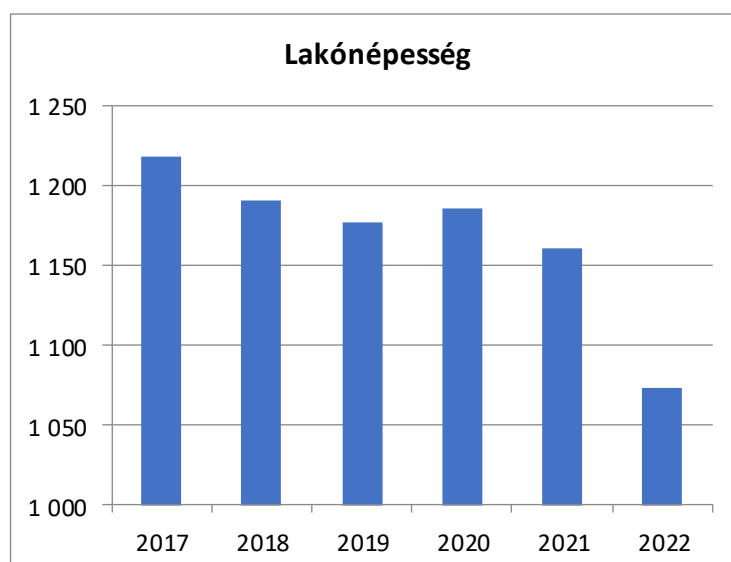
Kiépítésre került a szélessávú internethálózat és a nyílt wifi rendszer is a falu több pontján. A település parkjai, közterületei gondozottak, virágosak.

Hetesen több civil szervezet is tevékenykedik.

Hetes községben nemzeti önkormányzat nem működik.

Településünk legfőbb célja a népesség megtartása, a falu vonzóvá tétele, hogy a lakosság száma gyarapodjon. Az elmúlt években sikerült a lakópaki telkeket értékesíteni, remélhetőleg a lakópark is benépesül.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	1 218	bázis év
2018	1 190	97,70%
2019	1 177	98,91%
2020	1 186	100,76%
2021	1 161	97,89%
2022	1 073	92,42%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR		

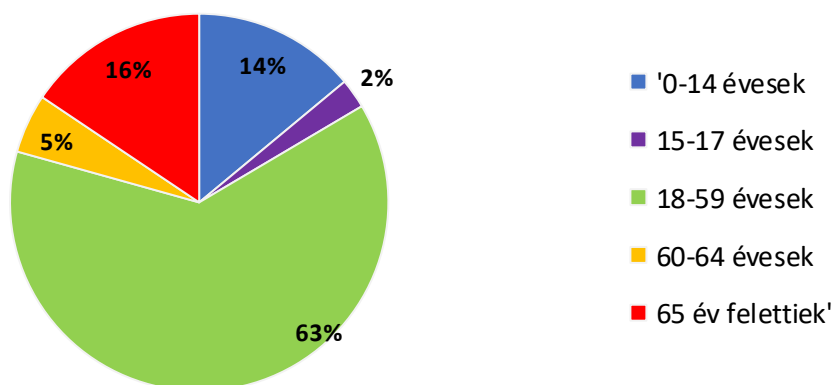
Az 1. sz. táblázatot vizsgálva megállapítható, hogy a 2017-es bázisévhez viszonyítva a lakónépesség száma 2018, és 2019-ben folyamatosan csökkent, ez alól kivételt képez a 2020-as év, melyben növekedés tapasztalható. A változás oka lehet a településre költözés, a lakóparki telkek értékesítésének megkezdése és az utcák felújítása is.

2022. évre a lakónépesség száma nagymértékben csökkent, mely az elvándorlások számának növekedésének, valamint az elhalálozások száma miatti nagy változásának tudható be.

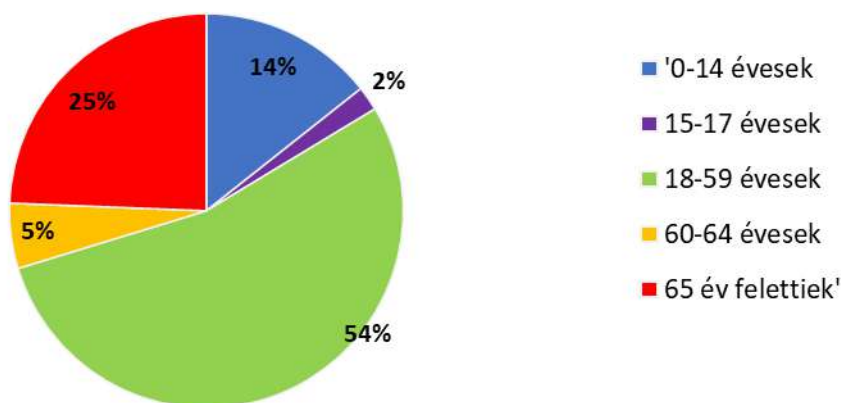
Illetve, hogy többen más településen vállalnak munkát és így valószínűleg ott tartózkodási helyet létesítenek.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	552	599	1151	47,96%	52,04%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			33	2,87%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	77	86	163	6,69%	7,47%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	12	26	1,22%	1,04%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	347	323	670	30,20%	28,10%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	28	32	60	2,43%	2,78%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	86	146	232	7,47%	12,68%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

2020-ban Hetesen az állandó népesség száma 1151 fő volt. Korcsoportos elemzésnél megállapítható, hogy az aktív korú népesség száma a legmagasabb (670 fő), második helyen a 65 év feletti állnak, számuk 232 fő, ami az összlakosság számához elég magasnak mondható. Ezzel szemben a 0-2 éves korúak száma csupán 33 fő, ami aggasztó a település jövője szempontjából. A korcsoportonként vizsgálat pedig kimutatja, hogy a 65 év feletti nők száma majdnem duplája a férfiakénál.

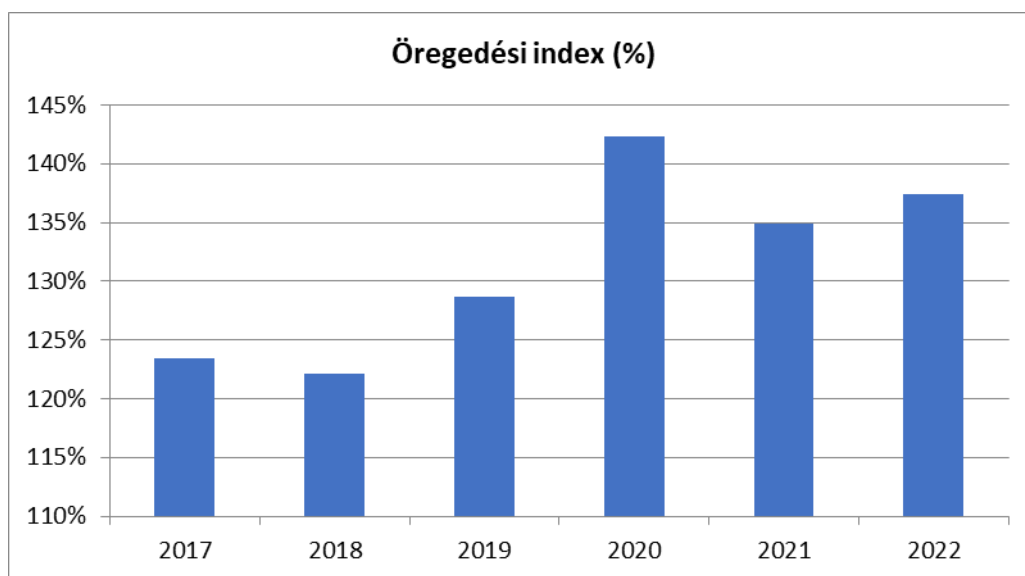
Hetesen is, hasonlóan az országos statisztikához, a nők aránya meghaladja a férfiak arányát.

A 18–59 éves nők-férfiak aránya a férfiak javára írható, a 65 év felettiéknél a férfiak számának jelentős csökkenése figyelhető meg, ami szintén megfelel az országosan tapasztaltaknak és látható, hogy a férfiak várható élettartama a sokkal alacsonyabb a nőkéénél.

Ezen tendencia javítása érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a népesség minél nagyobb számú bevonásával főleg a férfi lakosságot érintő egészségügyi szűrővizsgálatok szervezésére.

A lakosság 64%-a az aktív – 18 és 64 év közötti – korosztály, ezért fontos lenne a munkalehetőségek teremtése a községben.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	200	162	123,46%
2018	199	163	122,09%
2019	211	164	128,66%
2020	232	163	142,33%
2021	224	166	134,94%
2022	228	166	137,35%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

Az öregedési index – mint ahogy a nevében is bent van - a 65 év feletti lakosoknál magas, 2020-ban 232 fő, 2021-ben 224 fő, 2022-ben pedig 228 fő, mely csökkenést mutat. A 0-14 éves korosztálynál viszonylag kiegyensúlyozottnak mondható, a vizsgált időszak utolsó kettő évében növekedés tapasztalható.

Összességében elmondható, hogy településünk – ha nem teszünk ellene – előregedik, lakosságának száma folyamatosan csökkenni fog. Önkormányzatunk nagy reményt fűz a Falusi CSOK bevezetéséhez, bízva abban, hogy egyre több fiatal pár kap kedvet a vidéki élethez, illetve nem költöznek el a településről. A gyermekvállalási hajlandóság érdekében az önkormányzatnak kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermekes családok és a nők esélyegyenlőségének biztosítására.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	14,90
2018	-11,60
2019	5,10
2020	11,90
2021	10,20
2022	9,50
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

A belföldi vándorlások egyenlege táblázatát vizsgálva megállapítható, hogy folyamatos volt a településre történő bevándorlás, és a kivándorlás. A táblázatból az is kitűnik, hogy 2020 óta stagnál. A bevándorlás lehetséges okaiként említhetjük a lakópark, bölcsőde, és az óvoda meglétét, - megfelelőnek mondható az oktatási, humán infrastruktúra - az elvándorlások pedig a közép, ill. felsőfokú intézményekbe való felvétel miatt következett be. Illetve, hogy a korábban ide települtek közül nem mindenki találta meg számítását. Másik ok pedig az álláslehetőség hiánya. Nagyon sok lakos kénytelen a megyeszékhelyen vagy környékén munkát vállalni, és inkább az ingázás helyett az elköltözést választják – ha anyagi helyzetük ezt lehetővé teszi. A fiatalok egy része pedig külföldön próbál meg állást találni, és ezzel ott próbálják megalapozni jövőjüket.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-2,50
2018	-11,60
2019	-14,40
2020	-9,30
2021	-29,00
2022	-14,70
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

Sajnálatos tény, hogy az élve-születések száma jóval alacsonyabb a halálozások számánál.

A magasabb halálozásiarány abból is adódhat, hogy településünkön működik az idősek otthona, ahova egyértelműen idős korú emberek kérik elhelyezésüket. A lélekszám változása, valamint a belföldi költözések következtében a népességszám visszaesésének hosszú távú következményeivel kell számolni, hiszen a csökkenés nem csak átmeneti jelenség. A demográfiai változások a község növekedését, fejlődését tartósan meghatározhatják

A HEP a 321/2011.(XII.27.) Korm. rend. 1.§ (2) bekezdés előírása értelmében kiemelt figyelmet fordít célcsoportjai, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a **mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők** helyzetére.

Az esélyegyenlőség egy olyan általános, egyetemes alapelv, melyet alkalmazni kell az élet minden területén, és amelynek érvényesülni kell mindig és mindenhol, különös tekintettel a gazdasági, társadalmi, kulturális és családi életre.

A diszkrimináció olyan megkülönböztető bánásmód, cselekedet, tevékenység, mely az egyén vagy csoport esélyegyenlőségére hat, pozitív vagy negatív értelemben.

A hátrányos megkülönböztetést minden polgári demokratikus állam alkotmánya, valamint az ENSZ alapokmánya is tiltja.

Az Európai Unió 1999. május 01-én elfogadott – diszkrimináció tilalmáról szóló cikkelye – erősíti meg az esélyegyenlőség elvét, mely a szabadság elvén, a demokrácián, az emberi jogok tiszteletben tartásán, az alapvető szabadságon, a törvények tiszteletén alapszik, melyek betartása az Unió minden egyes tagállamának alapvető szempont kell, hogy legyen.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos értéknek kell lennie. Megléte segíti, hogy mindenkinek egyenlő esélye legyen a szolgáltatásokra, függetlenül attól, hogy milyen nemű, milyen a vallási hovatartozása, milyen az egészségi állapota, honnan származik stb. Hetes Község Önkormányzata az esélyegyenlőség megvalósítását kiemelkedően fontosnak tartja, küldetésünk, hogy településünkön felszámoljuk a **diszkriminációt, minden állampolgárt egyenlő bánásmód illessen meg.**

Az esélyegyenlőség biztosítása és érvényre juttatása nem pusztán követelmény, hanem Önkormányzatunk hosszútávú érdeke és célja is.

Helyi Esélyegyenlőségi Programunk elkészítésekor kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű csoportokra, így a **mélyszegénységben élők, romákra, gyerekekre, nőkre, idősekre és fogyatékkal élők**re. Legfontosabb célunk ezen célcsoportok képzettségi és foglalkoztatottsági szintjének növelése, annak érdekében, hogy a településünkön élők minél nagyobb eséllyel legyenek jelen a szabad munkaerő-piacon. Fentiekén kívül biztosítjuk a közszolgáltatásokhoz, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Hetes település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Hetes Községi Önkormányzat Gazdasági Programja: tartalmazza mindazon célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a költségvetéssel összhangban, a helyi környezeti, és gazdasági adottságok figyelembevételével az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatainak elvégzését biztosítják. Az önkormányzat költségvetési koncepciója, és költségvetési rendelete kidolgozásakor iránymutatásokat, jövőbeli elképzeléseket fogalmaz meg, meghatározza a célokat, melyeket el kíván érni, ezért a pénzügyi lehetőségeket ebben fekteti le. Fontos dokumentum a település Képviselő testülete által alkotott helyi szociális ellátásokról szóló rendelet.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi és szociális ellátásokról és a fizetendő térítési díjakról szóló 5/2015 (III.26) önk. rendelet, a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló rendelet, valamint az elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program.

Gondoskodni kell arról, hogy a Hetes Község Önkormányzat által készített fejlesztési tervek, programok és egyéb dokumentumok és koncepciók összhangban legyenek. A vizsgált dokumentumok összhangját községi szinten figyelemmel kell kísérni, a végrehajtás folyamatos.

Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés célja az, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze Hetes község problémáit, lehetőségeit.

Az elemzés négy területre koncentrál: foglalkoztatás, egészségügy, oktatás, szociális- és közszolgáltatások.

Költségvetési koncepció – évente, e dokumentum, valamint az ebben foglaltak alapján kidolgozott éves költségvetési rendeletben kerülnek megjelölésre és számszerűsítésre az adott évben megvalósítandó fejlesztések. Pénzügyileg kedvező években több célcsoportot érintő fejlesztések is megvalósulhatnak, de sok esetben a települési közszolgáltatások minimális szintjének biztosítása is csak nagy erőfeszítések árán biztosítható.

Gazdasági program – az önkormányzat hosszú távú fejlesztési elképzeléseit tartalmazza, adott évre vonatkozó megvalósítandó elemei a költségvetési koncepcióban, illetve a költségvetési rendeletben jelennek meg.

A **szolgáltatástervezési koncepció** olyan szakmai dokumentum a szociális ellátás területén, amely meghatározza a településeken, a kistérségekben, a megyékben, illetve a fővárosban élő szociálisan rászoruló személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatokat, fejlesztési elképzeléseket.

Bevezetése egy olyan rendszer kiépülését hivatott szolgálni, amelyben megvalósulhat a tervezési szintek (települési, kistérségi, megyei) egymásra épülése, teret nyerhet a szükségletekre reflektáló feladatellátás és a szociális problémákat átfogóbban lehet kezelni.

Köznevelés-fejlesztési terv – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodik a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódott. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat a településrendezési feladatokat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látja el.

Településszerkezeti terv – Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területszervek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tíz évenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

Településfejlesztési koncepció – az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Mint ahogy már említettük a helyi esélyegyenlőség biztosítása szorosan kapcsolódik a környező, illetve a különböző típusú önkormányzatok közötti együttműködés rendszeréhez. Jelenleg is több településközi társulásnak is tagja önkormányzatunk, amelynek során kiemelt figyelmet kap a diszkrimináció mentesség, a szegregáció mentesség, a mélyszegénységben vagy fogyatékkal élők társadalmi helyzetének teljes körű feltárása és a javítási lehetőségek feltérképezése. A szociális szolgáltatások folyamatos biztosítása mellett minden olyan programban igyekszik az önkormányzat részt venni, akár társulás keretében, akár önállóan, amelyek a hátrányos helyzetű rétegek társadalmi beilleszkedését vagy életszínvonalának emelkedését szolgálják, pl. szociális tűzifa programban való részvétel.

A községben több egyesület szerveződött, valamint társadalmi szervezetek is működnek.

- Hetesért Közalapítvány
- Önfedelt Gyermekmosolyért Közalapítvány
- Hetesi Polgárőr Alapítvány
- Hetesi Vikár Béla Horgászegyesület
- Hetesi Nyugdíjasklub
- Hetesi Hagyományörző csoport

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési esélyegyenlőségi program a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által kiadott Módszertani segédlet és Gyakorlati Útmutató Helyi Esélyegyenlőségi Programok megalkotásához az Emberi Erőforrások Minisztere 2/2012. (VI.05.) EMMI rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésnek részletes szabályai alapján készült. A helyzetelemzéshez szükséges statisztikai adatokat a Központi Statisztikai Hivatal és az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszerből (TeIR adatbázisból), valamint a rendelkezésünkre álló helyi nyilvántartásokból, és a 2017-2022 évre vonatkozó adatokból gyűjtöttük össze. Önkormányzatunk nem gyűjtött és nem elemezett adatokat a romákkal és a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban, ill. mivel településünkön szegregáció nem található, ilyen irányú elemzésre az esélyegyenlőségi program nem tér ki.

- KSH – népszámlálási adatok
- KSH – TeIR- KSH területi adatok rendszere
- KSH – TeIR – Szociális Ágazat adatai (MÁK)
- KSH – TeIR- Önkormányzati adatok
- Önkormányzaton belüli saját adatgyűjtés
- civil szervezetek és egyéb szervek adatszolgáltatása.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység szót, mint fogalmat napjainkban egyre gyakrabban használjuk. Tartalmát tekintve már szinte hétköznapi jelenséggé vált életünkben. Azt jelenti, hogy a tartósan létminimum alatt élőknek szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerejükől kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli, és foglalkoztatottságbeli elmaradásban mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerőpiaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatásai az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkeznek. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakóközösség (a szegények több mint fele községekben él). A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. A roma népesség nagy többsége él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben. Lakáskörülményeik elmaradtak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik jóval alacsonyabbak a más társadalmi csoportokénál. A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv.

által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe, mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

A szegények többnyire a következő társadalmi csoportokból kerülnek ki:

- tartósan munkanélküliek;
- a cigány emberek többsége nyomorog;
- a gyermekes családok, nagycsaládosok, az egyszülős csonka családok;
- a nyugdíjasok 50%-a számít szegénynek; még ha aktív korukban jól is kerestek, jelentős jövedelemcsökkenést szenvednek el;
- különösen a jövőben emelkedik majd az olyan munkanélküliek, illetve feketemunkára kényszerítettek száma, akik nyugdíj nélkül, vagy alacsony nyugdíjjal öregednek meg;
- gyakran nyomorognak a tartós betegségben szenvedők,
- a fogyatékkal élőek;
- teljesen kiszolgáltatottak a hajléktalanok.

Ehhez adódik az elszegényedő „alsó középosztály”, amelynek tagjai a pénzbeli jövedelem szűkössége miatt egyre több napi gonddal küzdenek, tartozásaik keletkeznek a közüzemi díjak és a bankrészletek fizetésénél is.

A család szegény, vagy nyomorban él, jövedelme főként segély, nyugdíj, nyugdíjszerű ellátás, esetleg alkalmi munka után járó jövedelem.

Szűkös lakáskörülmények, a lakhatási feltételek egészségtelenek, a felszereltség rossz, például hiányzik a konyha, a fürdőszoba, beltéri WC, nincsenek alapvetőnek tartott háztartási készülékek.

A szülők iskolázatlansága: csak általános iskolát végeztek, vagy olyan érettségit nem igénylő szakképzettségük van, amivel szinte lehetetlen munkát találni.

- A deviáns környezetben elszegényedett szocializációs ártalmak, a közeli hozzátartozók például alkoholisták, drogfüggők, játékszenvedélytől szenvednek.

- Nincs család, a gyerek állami gondozott, vagy a fiatal onnan került ki, egyszülős családban nevelkedik, a szülei elváltak, az egyik szülő meghalt, vagy éppen a családban több generáció, illetve távolabbi rokonok élnek együtt.

A helyi esélyegyenlőségi program éppen abban segíthet, hogy megmutassa milyen eszközök egymásra építésével lehetséges valódi eredményeket elérni akár anélkül, hogy arra jelentős külön forrást biztosítanának

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Hetes község Kaposvártól 11 km-re fekszik. A megyeszékhely autóbusszal könnyen megközelíthető, a Hetesen élő emberek általában Kaposváron, illetve az Önkormányzat által fenntartott intézményekben dolgoznak, és az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatásban. A község gazdasági életében meghatározó szerepe volt a termelőszövetkezetnek, amely közel 300 embernek nyújtott megélhetést. A kertészet, keverőüzem, gabonaforgalmi és állattartó telep szűnt meg a 90-es években, a szerteágazó mezőgazdasági tevékenységet kiszolgáló gépparkja szintén leépült. A szolgáltató egységgé alakuló szövetkezet jelenleg 10 főnek ad munkát. Községünkben csupán egy telephellyel rendelkező Kft működik (Kapos Ternero Kft), mely 24 főnek tud munkát biztosítani, melynek kb. fele csupán a helyi lakos.

Aki tudott azidősebb korosztály az nyugdíjaztatta magát, a fiatalok - akiknek volt végzettségük – Kaposváron próbáltak elhelyezkedni, illetve különböző átképzéseken részt venni.

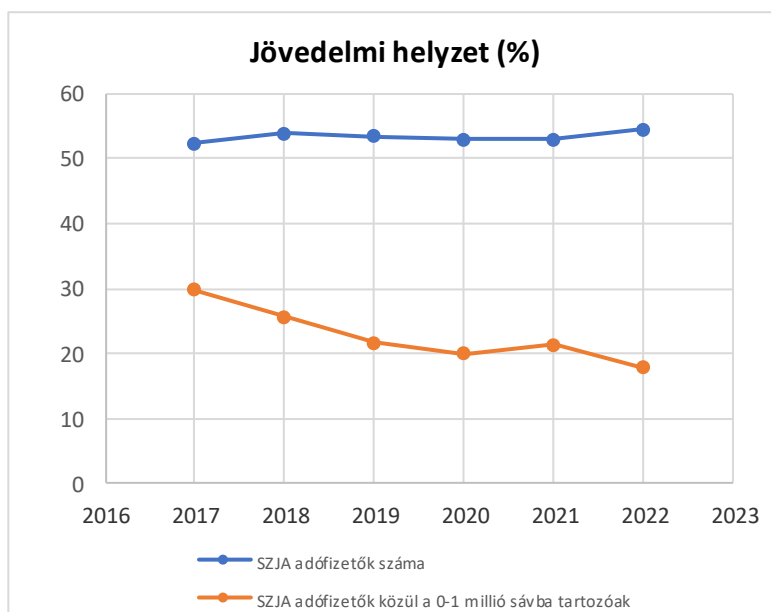
A településen élők saját tulajdonú ingatlanokban laknak, akinek lehetősége van még rá, az mezőgazdasági kiegészítő tevékenységet folytat. A lakosság anyagi helyzetén is jól érzékelhető a jelenlegi gazdasági, társadalmi változások hatása.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzügyi szociális juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. A munkaerő-piacra jutás fő akadálya: alacsony iskolai végzettség, tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

A jövedelem és vagyon fogalmát a jogszabályok eltérő módon értelmezik. A szociális pénzügyi juttatások megállapításának feltétele a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálata is.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2017	52,30	29,80
2018	53,90	25,60
2019	53,50	21,60
2020	53,00	20,00
2021	53,00	21,30
2022	54,50	17,80
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A helyi önkormányzat a külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- külön jogszabályban meghatározott közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

Községünkben működő egyéni mezőgazdasági vállalkozók alkalmazottakat nem csak alkalmi munkavállalókat alkalmaznak.

A községben található COOP élelmiszer boltokban, valamint a Kapos-Terneró Kft-ben, az italboltokban foglalkoztatnak helyi lakosokat.

Település lakóinak nagy része Kaposvárra jár dolgozni. Jellemző az utóbbi évek külföldi munkavállalása is, ők a statisztikai adatokban nem „láthatók”.

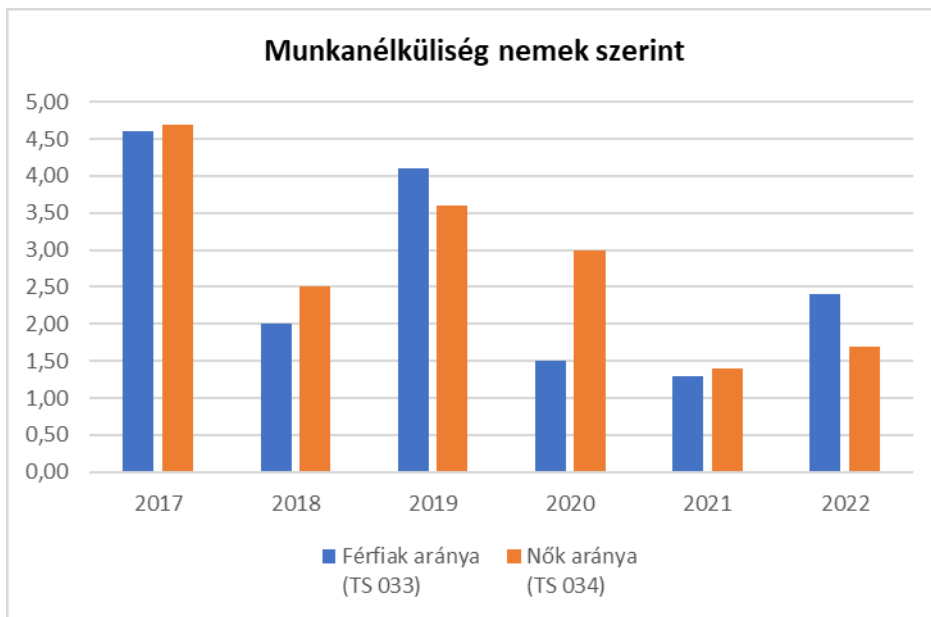
Településünkön a legnagyobb foglalkoztató az Önkormányzat, mely az utóbbi években az állami támogatásoknak köszönhetően a különféle közfoglalkoztatási programokon (Startmunka program, hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás) keresztül vonja be foglalkoztatásba a munkaképes korosztályt.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztály, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, és a megváltozott munkaképességű, valamint a fogyatékos emberek.

Általánosságban elmondható, hogy a regisztráltak száma nem tükrözi a tényleges munkanélküliséget, mert vannak, akik alkalmi munkavállalóként és a „feketegazdaságban” dolgoznak. A munkanélküliség okaként szerepel az alacsony iskolázottság. Az elhelyezkedésüket segíti a munkaügyi központ az általa szervezett képzésekkel, továbbképzésekkel, vállalkozóvá válás támogatásával és foglalkozások támogatásával. Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek a megváltozott munkaképességűek és a kisebbségi csoportba tartozók, akik kiemelt figyelmet és szervezett segítséget igényelnek.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

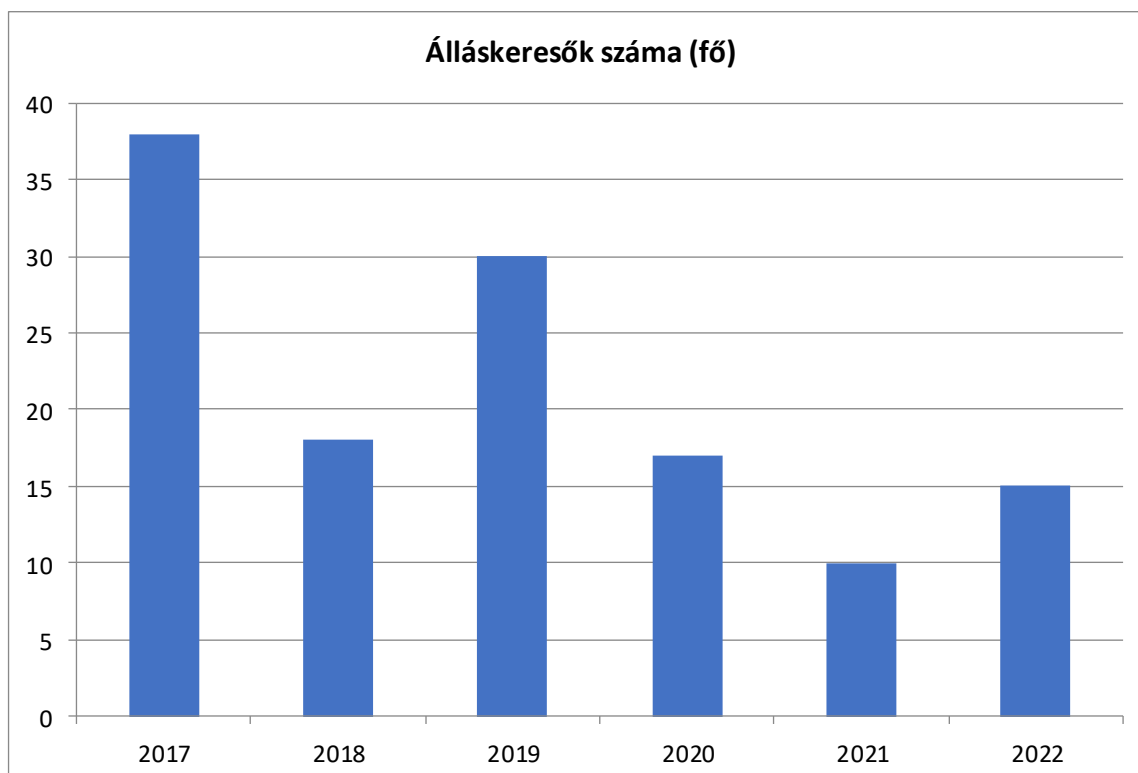
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	4,60	4,70	4,65%
2018	2,00	2,50	2,25%
2019	4,10	3,60	3,85%
2020	1,50	3,00	2,25%
2021	1,30	1,40	1,35%
2022	2,40	1,70	2,05%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

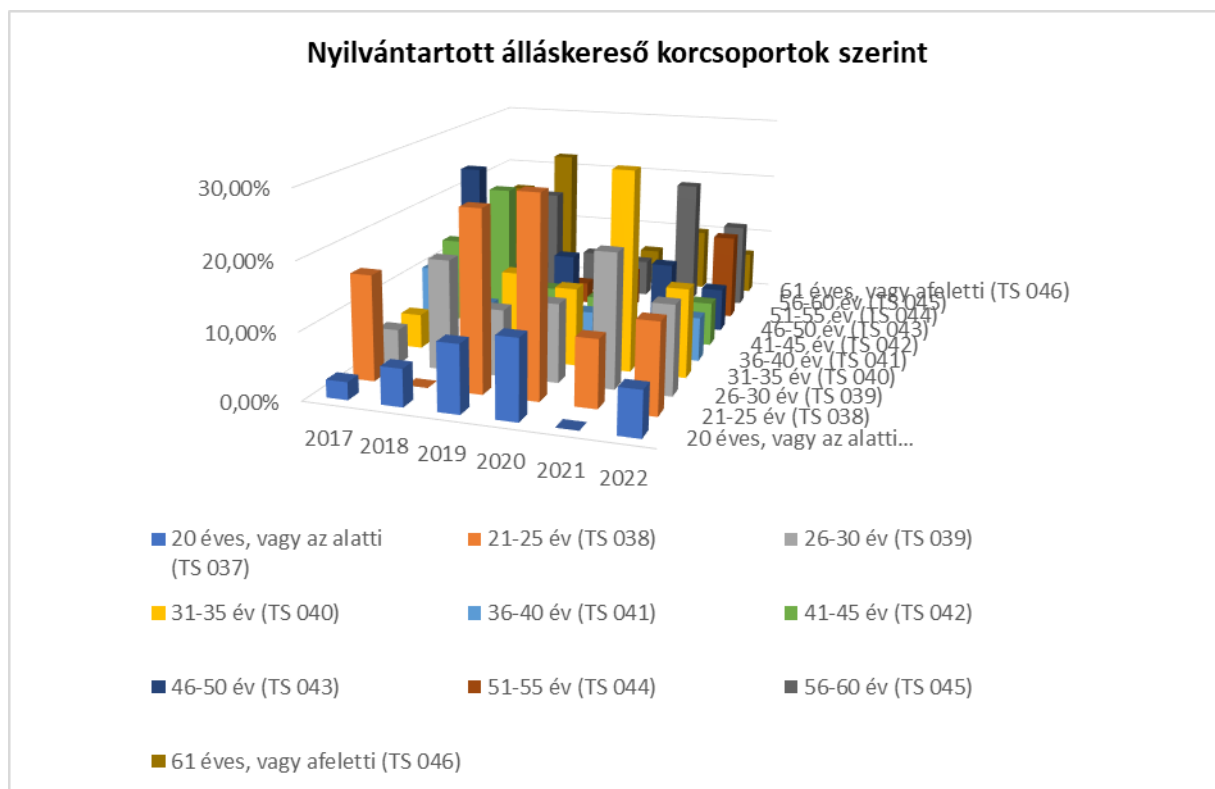

A munkanélküliségi rátát vizsgálva elmondható, hogy az évek folyamán a bázis évnél vett 2017-es évhez képest a munkanélküliségi ráta csökkent a 15-64 évesek körében.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	38	18	30	17	10	15
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	1,00	3,00	2,00	0,00	1,00
	%	2,63%	5,56%	10,00%	11,76%	0,00%	6,67%
21-25 év (TS 038)	Fő	6,00	0,00	8,00	5,00	1,00	2,00
	%	15,79%	0,00%	26,67%	29,41%	10,00%	13,33%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	3,00	3,00	2,00	2,00	2,00
	%	5,26%	16,67%	10,00%	11,76%	20,00%	13,33%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	0,00	4,00	2,00	3,00	2,00
	%	5,26%	0,00%	13,33%	11,76%	30,00%	13,33%
36-40 év (TS 041)	Fő	4,00	1,00	3,00	1,00	0,00	1,00
	%	10,53%	5,56%	10,00%	5,88%	0,00%	6,67%
41-45 év (TS 042)	Fő	5,00	4,00	2,00	1,00	0,00	1,00
	%	13,16%	22,22%	6,67%	5,88%	0,00%	6,67%
46-50 év (TS 043)	Fő	9,00	1,00	3,00	1,00	1,00	1,00
	%	23,68%	5,56%	10,00%	5,88%	10,00%	6,67%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	1,00	1,00	1,00	0,00	2,00
	%	5,26%	5,56%	3,33%	5,88%	0,00%	13,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	3,00	2,00	1,00	2,00	2,00
	%	2,63%	16,67%	6,67%	5,88%	20,00%	13,33%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	6,00	4,00	1,00	1,00	1,00	1,00
	%	15,79%	22,22%	3,33%	5,88%	10,00%	6,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

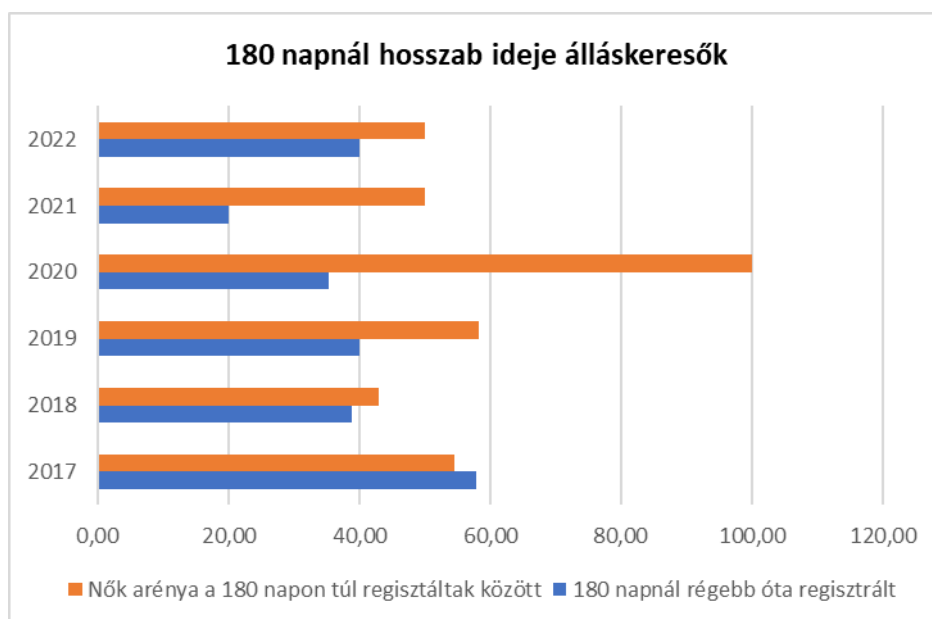

A korcsoportos adattáblát elemezve megfigyelhető, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma 2017 után csökkent, 2019 -ben ugrott meg kicsit, majd ismét csökkenő tendenciát mutat minden korosztályban. A legveszélyeztetettebb korosztály a nyugdíj előtt állók 56 éves kortól, ők nehezebben találnak megfelelő álláslehetőséget, de nyugdíj, vagy nyugdíjszerű ellátásra még nem jogosultak.

Amennyiben a nyilvántartott álláskeresők csoportját szűkebb korcsoportokra tovább bontva vizsgáljuk, látható, hogy legkisebb arányban a 31-40 éves lakosság körében találhatóak regisztrált munkanélküliek.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	57,90	54,60
2018	38,90	42,90
2019	40,00	58,30
2020	35,30	100,00
2021	20,00	50,00
2022	40,00	50,00
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

Hasonló csökkenő arány mutatható ki a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők számában, viszont itt a nők aránya magasabb, mint a férfiaké főleg 2020-ban kiugró.

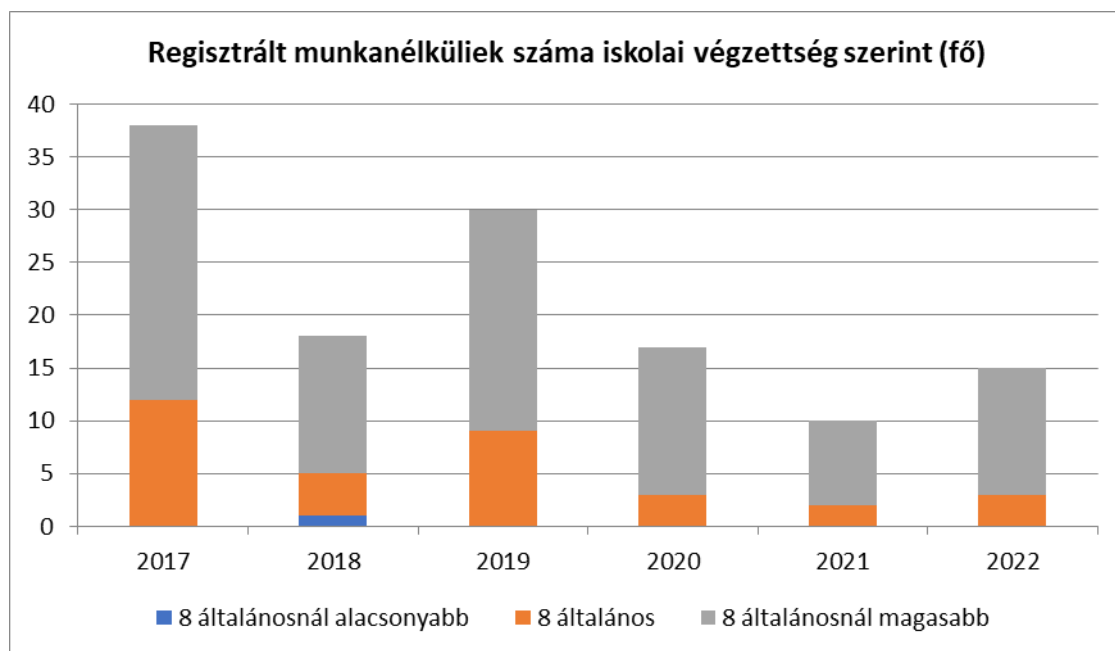
A táblázatban olvashatjuk, hogy az összes nyilvántartott/regisztrált munkanélküli közül hányan vannak a 180 napnál régebben regisztráltak. Sajnálatos tény, hogy a munkanélküliek több mint 50 %-a tartósan munkanélküli. Ezeket a tartósan munkanélküli személyeket nehéz, és egyre nehezebb lesz a munka világába visszavezetni.

A hosszantartó munkanélküliség, nagyon nehéz, néha válságos helyzetbe hozza az érintett családokat, hisz tartalékjaikat (ha volt) már felélték, így nagyon nagy szerepe van a szociális ellátórendszernek abban, hogy e családok megélhetősége, létfenntartása megoldhatóvá váljon. A Munkaügyi Központ különböző programokkal, bértámogatással igyekszik segíteni a munkát keresőknek.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	38	0	0,00%	12	31,58%	26	68,42%
2018	18	1	5,56%	4	22,22%	13	72,22%
2019	30	0	0,00%	9	30,00%	21	70,00%
2020	17	0	0,00%	3	17,65%	14	82,35%
2021	10	0	0,00%	2	20,00%	8	80,00%
2022	15	0	0,00%	3	20,00%	12	80,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2017-2022.évi adatokat vizsgálva megállapítható, hogy nőtt azon regisztrált munkanélküliek száma, akik 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek, mely nagy mértékben köszönhető a Foglalkoztatási Osztály képzési programjának, ugyanis nagyon sok munkanélküli a munkaügyi központ szervezésében végzett el egy-egy tanfolyamot, mely valamilyen szakmát is adott. pl. virágkötő, gyógynövénytermesztő, targoncavezető, raktáros, stb. - ezek elvégzése 8. általános iskola végzettséghez kötöttek-, de voltak olyan képzések is, melyekhez szakmunkás, ill. szakközépiskolai, vagy gimnáziumi végzettség megléte volt a jelentkezés feltétele. Ilyenek pl. a tb. ügyintéző, csecsemőgondozó, szociális gondozó, vállalkozási ügyintéző.

A 8. általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők részére is lehetőség nyílt a felzárkóztatásra, hiszen olyan átképzések is indultak, melyek arra ösztönözték a munkanélkülieket, hogy fejezzék be a 8. általános iskolát, így nagyobb eséllyel indulnak a megfelelő munkahelyek felkutatásában.

Kutatások a magyar képzési rendszer egyik negatívumaként említik, hogy túlképzés folyik az oktatásban, elsősorban a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya nőtt meg az utóbbi években, oly mértékben, amelyet a munkaerőpiac által támasztott szükségletek nem indokolnak.

A szakmunkásképző intézményeket a felmérések szerint azok a fiatalok választják, akik az általános iskolát rosszabb eredménnyel végezték. Ezek a fiatalok többnyire más hátrányokkal is küzdenek: a családban a szülők iskolai végzettsége alacsony, így már az alapfokú oktatásba belépéskor rosszabb helyzetben vannak.

A fiatalok, a nyugdíj körüliek, az alacsony képzettségűek és a szülőképes korú nők körében esetében azonosíthatók még munkaerő piaci tartalékok. A munkát támogató gazdaságpolitikai intézkedésekkel, az otthonról történő munkavégzéssel emelkedhet Magyarországon a foglalkoztatottság.

A magyar gazdaságpolitika a 25 év alattiak személyi jövedelemadó mentességével is ösztönzi a fiatalokat a munkavállalásra. A munkahely védelmi akcióterv elemei pedig az alacsony képzettségűeket és a kismamákat is segíti a munkavállalásban. A helyi viszonyokat nézve, megállapíthatjuk, hogy alacsony a 8 általánosnál alacsonyabb végzettség.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

A közfoglalkoztatás számottevő lehetőséget jelent a halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (a továbbiakban: FHT) részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső (kiemelten a megváltozott munkaképességűek, a hajléktalanok, menekültek, roma nemzetiségű álláskereső) átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

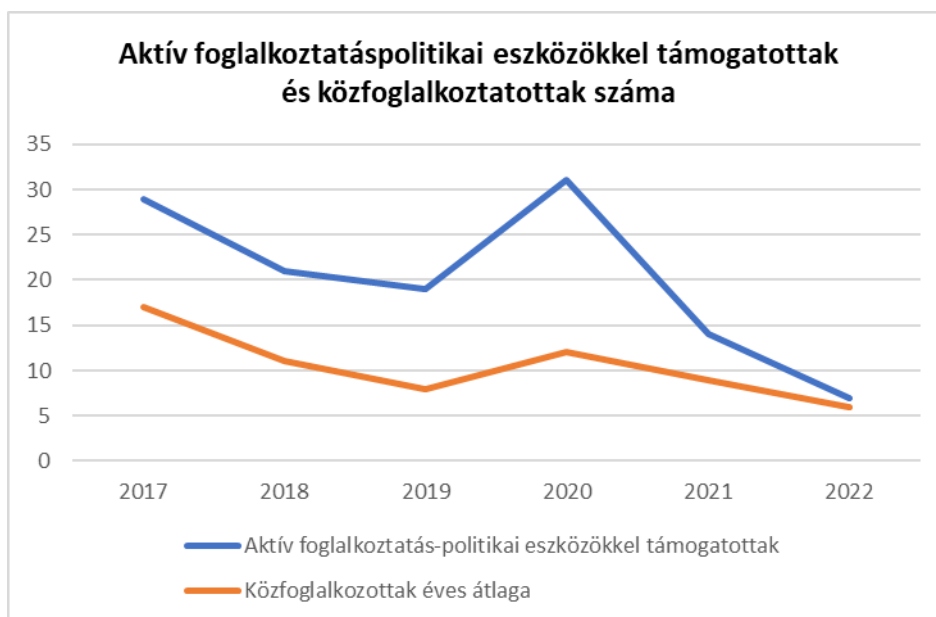
2012-2016 között a programok indítása zökkenőmentes volt, az igényelt létszámot mindig határidőre a program kezdetekor sikerült feltölteni. 2017-től egy sokkal szigorúbb szabályozás alá vonták a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programokat. Csak szakképesítés nélküli, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban lévő, illetve tartós munkanélkülit lehetett alkalmazni. Szakképesítéssel rendelkező csak abban az esetben kerülhetett be a programba, ha 3 sikertelen közvetítése volt az elsődleges munkaerőpiacra. Ez az intézkedés azt vonta maga után, hogy nagyon sok ügyfél – aki eddig dolgozhatott közfoglalkoztatottként - ki lett zárva a közfoglalkoztatás rendszeréből, vagy sokkal később került felvételre. Ezáltal 2018-tól létszámcsökkenés figyelhető meg a lenti táblázatban is.

A közhasznú, közcélú foglalkoztatás keretében átlagosan évente 5-10 fő alkalmazása csökkentette a munkanélküliség arányát településünkön. Hetes Község önkormányzata jelenleg 4 fő részére biztosít munkalehetőséget a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási munkaprogram keretében. A 2012 évben kezdődő program beváltotta a hozzá fűzött reményeket, elősegítve így a munkanélküliek számának csökkenését, segítve továbbá településünk gazdasági előre mozdulását. Bár a közfoglalkoztatás csak átmeneti foglalkoztatásnak minősül, mégis több család számára biztosít jobb megélhetési feltételeket, nagyobb esélyt nyújt az elsődleges munkaerőpiacra való visszajutásra, viszont van egy olyan réteg is, aki ebben a foglalkoztatási formában megreked, nem tud és nem is akar belőle kilépni.

A rendelkezésre álló munkaerőnek a minőségi színvonala messze az átlag alatt van. Ezek az emberek szorosabb és rendszeresebb felügyeletet igényelnek és bár az önkormányzat is igyekszik kerülni a kiválasztásnál, alkalmazásnál bármilyen diszkriminációt, ezeknek az embereknek egy része még ilyen jellegű munkavégzésre sem alkalmas minden szempontból.

A táblázatból kiolvasható, hogy a közfoglalkoztatottak száma is évről-évre csökken.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	29	17
2018	21	11
2019	19	8
2020	31	12
2021	14	9
2022	7	6
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Az Önkormányzat a település legnagyobb foglalkoztatója, intézményeiben több helyi lakosnak ad munkát.

A megyeszékhely településünkől 11 km távolságra van, autóval 10 perc, autóbusszal kb. 20 perc alatt lehet megközelíteni. Az autóbuszjáratok menetrendje optimális a munkába járóknak, napi 30 járatpár halad át településünkön, igazodva a munkakezdés és befejezés időpontjához. Hiába a megyeszékhely közelsége, az elhelyezkedést nehezíti, hogy az évek folyamán több üzemet, gyárat bezártak Kaposváron, számos kisebb vállalkozás is megszűnt, a még működő cégeknél pedig sorozatos létszámleépítés észlelhető. Fentiek miatt csökkent a munkalehetőségek száma, a felvételnél pedig előnyt élveznek a helyi lakosok. A fiatalok inkább külföldön próbálnak elhelyezkedni, valamint nyári szezonban a Balatonparti munkahelyek jöhetnek számításba.

Községünkben iparüzési adót fizető vállalkozások száma:

- 2017-ben 128 fő
- 2018-ben 117 fő
- 2019-ban 119 fő
- 2020-ben 129 fő,
- 2021-ben 124 fő
- 2022-ben 136 fő

melyek főleg mezőgazdasági vállalkozások (őstermelő, egyéni vállalkozó, mg-i kistermelő), akik külső munkavállalókat nem alkalmaznak.

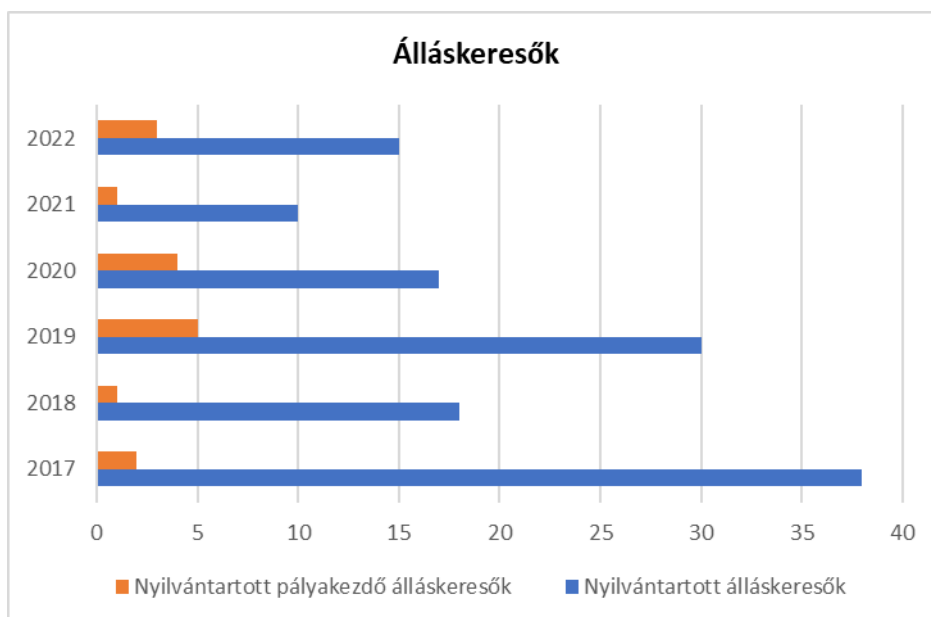
Nagyon sok esetben azért váltják ki a vállalkozói, őstermelői igazolványt (több esetben a Foglalkoztatási Osztály támogatásával) hogy saját maguknak, illetve családtagjaiknak

munkahelyet biztosítsanak, ez a foglalkoztatási forma jelenti a potenciális munkalehetőséget. A vizsgált időszak egy folyamatos emelkedő tendenciát mutat, a legtöbb vállalkozást 2018-ban csökkent a vállalkozások száma egészen 2019-2020-2022-ben nőtt. Községünkben 2 kiskereskedelmi egység, valamint 3 vendéglátóhely működik, illetve egy vágóhid. Az Önkormányzatunknak nincs tudomása újonnan betelepülni kívánó vállalkozásról sem helyben, sem a kistérségben, valamint tervezett beruházás sem várható. A foglalkoztatási programok elérése céljából folyamatosan együttműködünk a Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	38	2
2018	18	1
2019	30	5
2020	17	4
2021	10	1
2022	15	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A település jövőjét a jelen kor fiataljai határozzák majd meg, ennél fogva, és a település hosszú távú fejlődését szem előtt tartva Hetes figyelmet fordít a helyi fiatalokra. A fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatban szintén a Foglalkoztatási Osztállyal való együttműködésnek van fontos, kiemelkedő szerepe. Önkormányzatunk minden évben lehetőséget kap a Foglalkoztatási Osztálytól diákmunkás foglalkoztatására, melyet ki is használunk. A 16.életévét betöltött tanulók vehetnek részt a programban, maximum 1 hónap időtartamra szólhat a foglalkoztatásuk. A diákok előszeretettel vállalják, hiszen egy kis ízelítőt kapnak a munka világáról; alkalmazkodás munkatársakhoz, rájuk bízott feladatok elvégzése, kötöttség, felelősségvállalás, bepillantást nyerhetnek a csapatmunka, illetve az egyéni munkavégzés rejtelmeibe. A másik program a 25 év alatti pályakezdőként nyilvántartott álláskereső foglalkoztatása szintén támogatással ösztönzik a munkáltatókat -, hogy fiatal munkavállalókat alkalmazzanak. Cél az első munkahely és a szükséges munkatapasztalat megszerzése. A program elősegíti a szakember utánpótlás biztosítását is. Településünk az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programokat, képzéseket önréből nem tud indítani, így e téren is együttműködünk a Foglalkoztatási Osztállyal. A munkanélküliek az általuk szervezett képzéseken vehetnek részt. Megállapíthatjuk, hogy hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem tapasztalható községünkben.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerőpiaci integrációt településünkön és térségünkben a Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály koordinálja. A felnőttképzést a Kaposvári Szakképzési Centrum fogja össze.

A Foglalkoztatási Osztály az elmúlt időszakokban különféle munkaerő-piaci programokkal, támogatásokkal, képzésekkel segítette a hátrányos helyzetű célcsoportok elhelyezkedését, képzését. A képzéseken egyénileg résztvevőkről tudomással nem bírunk, csak olyan adatokkal rendelkezünk, mely szervezésében az önkormányzat is közreműködőként részt vett.

A Foglalkoztatási Osztály az őket felkereső érdeklődőknek tájékoztatást nyújt az aktuális programokról, támogatási, képzési lehetőségekről.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A mélyszegénységben élőkkel kapcsolatos adatokkal nem rendelkezünk. A településen a szó klasszikus értelmében vett mélyszegénységben-nyomorban élő emberek, családok száma nehezen meghatározható.

Az Önkormányzatnak saját fenntartású intézménybe történő foglalkoztatásra jelenleg nincs lehetősége, de a közfoglalkoztatásba bevonja őket, akik szívesen fogadják a foglalkoztatás lehetőséget, biztosítva ezzel családjuk biztosabb megélhetését.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Általánosságban elmondható és tapasztalható, hogy a foglalkoztatási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá. A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása céljából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, valamint a társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

Hetes Község Önkormányzata nem tud olyan esetről, ahol hátrányos megkülönböztetés ért volna valakit is a foglalkoztatás, vagy egyéb más szolgáltatás igénybevételekor.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei településünkön adottak. Az általános- és középiskolai képzés során évről évre egyre hangsúlyosabb szerepet kap a digitális eszközök alkalmazása, illetve a diákok informatikai ismereteinek bővítése. Mindemellett szerencsés helyzetben vagyunk a tekintetben, hogy a koronavírus járvány időszakában bevezetett digitális oktatás során településünk lakói nem kerültek hátrányos helyzetbe, hiszen a lakosság anyagi helyzete, technikai eszköz-ellátottsága megfelelőnek bizonyult az otthoni online tanulás kivitelezéséhez. A digitális oktatás a körülményekhez képest zökkenőmentesen tudott megvalósulni. A fiatalok körében tehát elmondható, hogy minden lehetőség adott a digitális ismeretek megszerzésére, bővítésére, illetve az ehhez szükséges eszközökhöz való hozzáférésre. A fiatalok esetében inkább a közösségi oldalak használatának veszélyei, azok felismerése és kezelése, a digitális függőség kialakulásának veszélye jelenthet olyan problémát, melynek terén nem elsősorban a digitális ismeretek, hanem sokkal inkább az online tudatosság, az internetbiztonság elsajátítása szükséges. Bár ezek a kérdések az iskolai oktatás során is egyre inkább előkerülnek, valószínűleg szükséges további célzott intézkedésekkel, programokkal fokozni a fiatalok védelmét, csökkenteni online kiszolgáltatottságuk mértékét. Jelenleg a rendőrség bűnmegelőzési, illetve áldozattá válást megelőző programjai, előadásai nyújtanak plusz információt a fentiekkel kapcsolatban.

A digitális szakadék elsősorban az idősebb korosztályhoz tartozók körében a legnagyobb a többségi társadalomhoz képest. Helyi szinten a települési könyvtár számítógép-állományának használati lehetősége is hozzájárul a digitális ismeretek bővítéséhez, az internet-használathoz.

A könyvtáros kolléga készségesen segíti a látogatók eligazodását a számítógépes világban, az internet útvesztőiben.

Nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy évről évre növekszik az online ügyintézés jelentősége, azaz egyre több ügyben egyre nagyobb mértékben kell használnunk az internetet, a különböző online felületeket. Egyre tájékozottabbnak kell lennünk, hogy milyen ügyeinkben tudunk online eljárni. A mai világban szinte nélkülözhetetlen, hogy saját Ügyfélkapuval rendelkezünk és azt érdemben használni is tudjuk. Szinte minden korosztály körében sokan lehetnek, akik mindezzel

kapcsolatban nem elég tájékozottak, illetve nem elég rutinosak. Az online ügyintézésrel kapcsolatos kompetenciafejlesztés tehát fontos feladat, ennek hiányában a most lemaradók a jövőben leszakadókká válhatnak a digitális világ gyors fejlődése miatt. Összességében a településen élők számára biztosított a hozzáférés a digitális ismeretek megszerzéséhez és az ahhoz szükséges eszközökhöz, de a további programok és fejlesztések szinte minden korcsoport tekintetében szükségesek lehetnek a jövőben.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

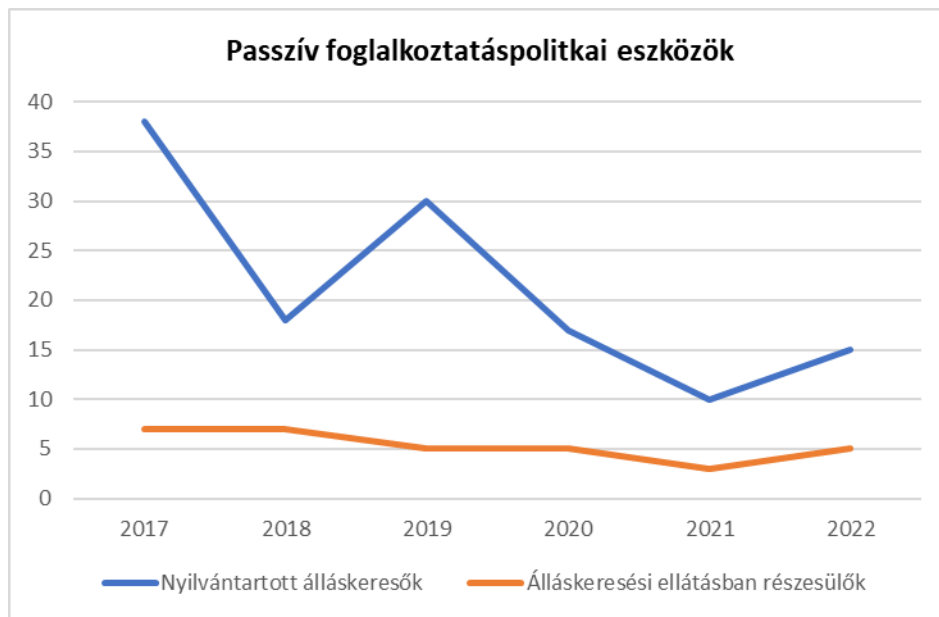
Hetes Községi Önkormányzat a helyi rendeletében szabályozott módon biztosítja a rászorultaknak a pénzbeli és természetbeni ellátások különböző formáit.

A táblázatból kitűnik, hogy azok, akik jogosultak valamely ellátásra, kivétel nélkül mindegyik meg is kapja a megfelelő ellátást. Pénzbeli ellátás a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, átmeneti segély, temetési segély, újszülött segély. Az idősor azt mutatja, hogy a jogosultak száma évről évre változik. Egyik évben csökken, a másikban nő. Változása rendszertelen, aminek oka feltáratlan. Összegezve az eddigieket, a jövedelem nélkül élők többsége hozzájut a neki járó támogatáshoz. Akik nem, valószínűsíthetően azért nem, mert nem tudják, hogy nekik járnak bizonyos támogatások, vagy nem tudják pontosan, hogy milyen támogatások is vannak. Akik megkeresik az önkormányzaton dolgozókat. Azok teljes körű felvilágosítást kapnak a pénzbeli és természetbeni ellátásokról.

Bursa Hungarica Ösztöndíj pályázathoz már évekkel ezelőtt csatlakozott az Önkormányzat, és lehetőségeihez mérten minden évben támogatja ilyen módon a helyi tehetséges, felsőoktatásban részt vevő hallgatókat.

A jól célzott segélyezési rendszer egyik fő pillére a természetbeni ellátások köre, amellyel elérhető, hogy a szociális juttatások valóban a családok alapvető megélhetéséhez nyújtsanak támogatást, segítséget. Természetbeni átmeneti segélyként tűzifát kapnak a rászorulóknak.

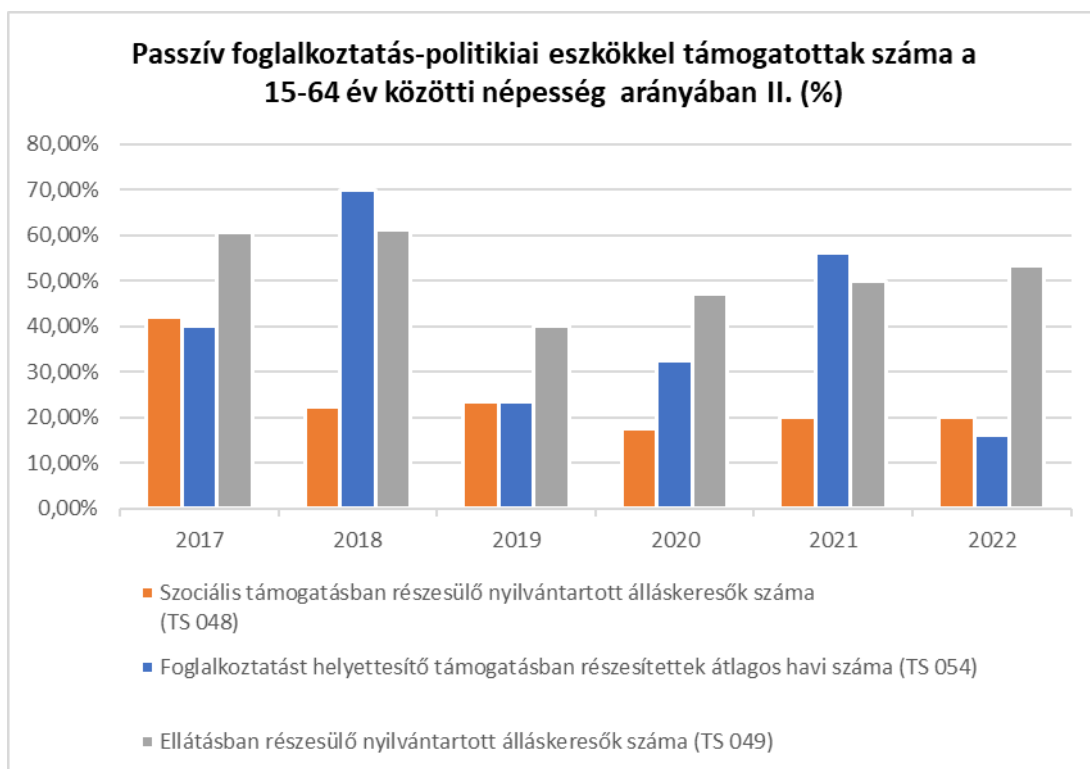
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskereső ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	38	4,44%	7	18,42%
2018	18	2,17%	7	38,89%
2019	30	3,74%	5	16,67%
2020	17	2,15%	5	29,41%
2021	10	1,30%	3	30,00%
2022	15	2,21%	5	33,33%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal				

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	16	42,11%	15	40,00%	23	60,53%
2018	4	22,22%	13	70,00%	11	61,11%
2019	7	23,33%	7	23,33%	12	40,00%
2020	3	17,65%	6	32,35%	8	47,06%
2021	2	20,00%	6	56,00%	5	50,00%
2022	3	20,00%	2	16,00%	8	53,33%

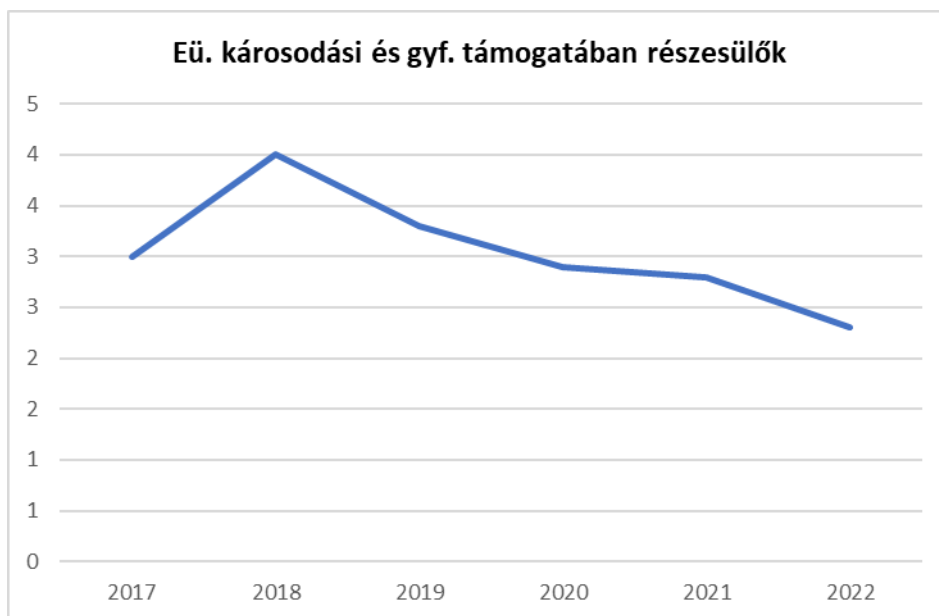
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresői járadékra jogosult az az álláskereső, aki az álláskeresővé válását megelőző három éven belül, legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, és munkát akar vállalni, de önálló álláskereső nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani. Az álláskeresői járadék lejártá után – illetve az ahhoz szükséges jogosultsági idő hiányában – vehető igénybe álláskeresői segély, ilyen ellátást csak azok kaphatnak, akik a rájuk vonatkozó nyugdíjkorhatár betöltését megelőző öt évben váltak álláskeresővé. A nyugdíj előtti álláskeresői segély összege a minimálbér 40%-a.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	3
2018	4
2019	3
2020	3
2021	3
2022	2

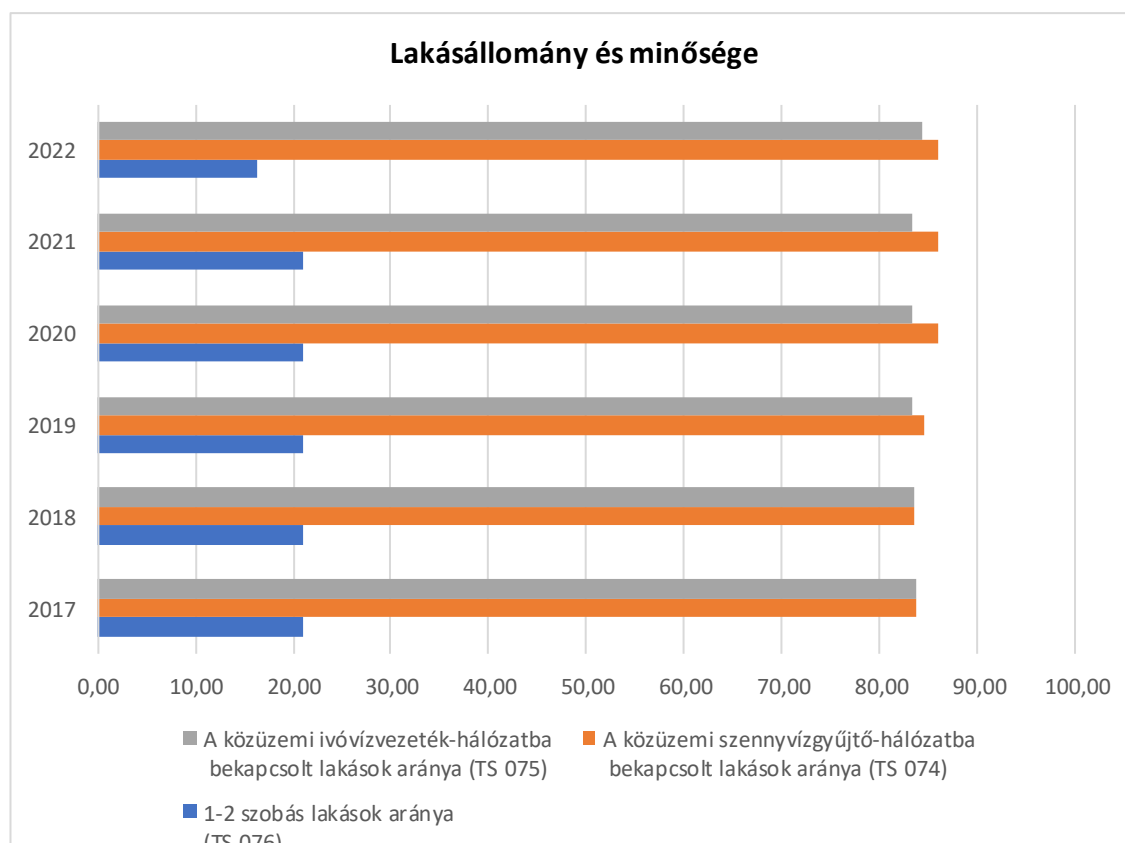
Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	407	0	0,00	21,10	83,80	83,80
2018	408	1	2,50	21,10	83,60	83,60
2019	408	0	0,00	21,10	84,60	83,30
2020	408	0	0,00	21,10	86,00	83,30
2021	408	0	0,00	21,10	86,00	83,30
2022	411	3	7,30	16,30	85,90	84,40
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok						

A településen lévő lakásállomány 411, melyek családi házak. Az évek folyamán az építés szempontjából stagnálást figyelhettünk meg, mely elsősorban a magas építési költségeknek tudható be. Hetesen az eladó családi házak nagyon hamar megvételre kerülnek. Megfigyelhető, hogy 2022 évben több családi ház is épült, és azóta is épülnek még, köszönhető ez a lakóparki telkek értékesítésének.

Az esélyegyenlőség megteremtéséhez szükséges az infrastruktúrához való egyenlő hozzáférés biztosítása. A településen a vezetékes víz- és áramellátás, gázszolgáltatás, közvilágítás és szennyvízcsatorna-hálózat kiépítettsége is folyamatosan nő. Hetes belterületi utcái min szilárd burkolattal rendelkeznek, aszfaltozásra kerültek.

a) bérlakás-állomány

Hetesen nincs pontos adat arra vonatkozóan, hogy a település összes lakásállománya viszonylatában mennyi az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma. Betudható ez annak is, hogy nincs meghatározva ennek szempontrendszer. A lakhatatlanná nyilvánítás ma a Járási Hivatal feladata és építéshatóság alátámasztható tények indokolják.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány **opcionális (önkormányzati adatok)**

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	2	1	1	0	0	0	0
2018	2	1	1	0	0	0	0
2019	1	0	1	0	0	0	0
2020	1	0	1	0	0	0	0
2021	1	0	1	0	0	0	0
2022	1	0	1	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Településünkön 1 bérlakás található, mely egy felújított orvosi szolgálati lakás.

b) szociális lakhatás

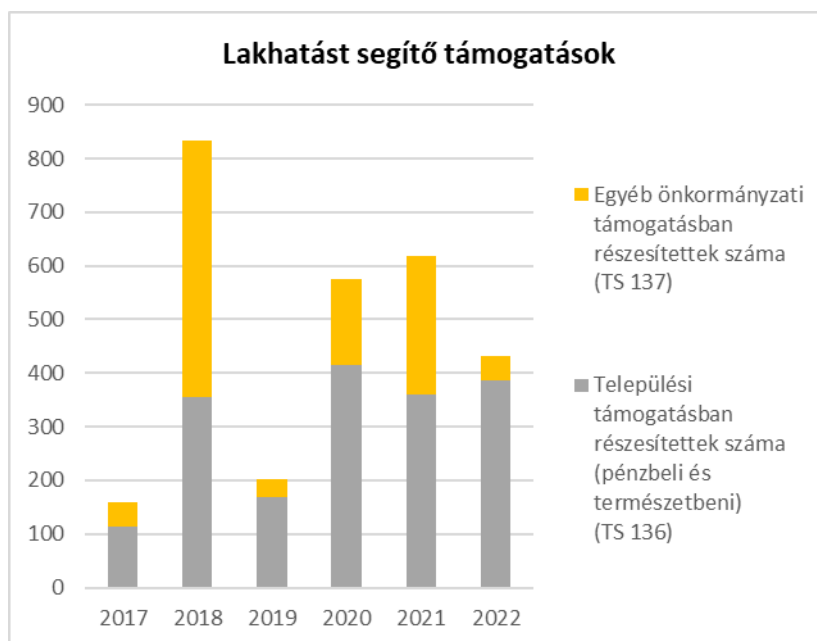
Hajléktalan, mélyszegénységben élő személy nincs a településen, így a szociális lakhatás kérdésköre tárgytalan.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Településünk zártkerti részén található gazdasági épületekben laknak életvitelszerűen, melyek nem lakáscélú ingatlanok.

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	113	46
2018	355	479
2019	169	33
2020	415	161
2021	361	257
2022	387	44
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

Az Önkormányzat a lakhatást segítő támogatások keretében lakásfenntartási támogatás nyújtásával segíti az arra rászorulókat, fenti táblázatból kitűnik, hogy számuk változó. A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, illetve a tüzelőanyag költségeihez normatív lakásfenntartási támogatást állapít meg.

e) eladósodottság

Mint az országban mindenütt, így községünkben is gondot jelent az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszített több gyermekes családoknál, melyben többek közt nagy szerepe van a deviza alapú banki hitelek bedőlésének is. Sokan emiatt veszítik el a házukat.

A bankok, szolgáltatók felé történő eladósodottságokról az információszerzés szinte lehetetlen, részint említettek saját belső szabályzata, részint a személyiségi jogok vonatkozó szabályok miatt. A lakosság részéről az önkormányzat felé való eladósodottság nem jellemző, nincsenek felhalmozott adóhátralékok. Településünkön a múlt évben néhány fő részére töltöttünk ki a védendő fogyasztói kérelemhez kapcsolódó igazolást. Védendő fogyasztói kérelmet az nyújthat be a villamos-energia szolgáltatónál, illetve a gázszolgáltatónál, aki a jogszabályban meghatározott szociális ellátásban részesül és tartozása van a szolgáltató felé. Ez alapján részletfizetést vagy fizetési halasztást kaphat.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Hetes közigazgatási területén az eltérő anyagi körülmények miatt eltérő lakhatási körülmények is tapasztalhatóak. Ugyanez vonatkozik a közszolgáltatásokhoz való hozzáférésre és a közösségi közlekedésre is, mivel a település egyes részein eltérő körülmények tapasztalhatóak. Településünk külterületi része a már említett zártkerti rész. Itt még az ivóvízhálózat sem biztosított, holott a településen a szennyvízcsatorna kiépítése megvalósult. Ebből is látható, hogy az egyes feltételek eltérő módon jelentkeznek Hetese

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A lakhatási helyzetkép megértéséhez szükséges a következő fogalmak meghatározása:

Belterület: a település zárt beépített része,

Külterület: a település zártan beépített részén kívüli szórvány lakóhelyek (majorsági épületek, tanyák, puszták, külterületi lakott helyek)

Szegregált lakóterület: ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Szegregátumnak nevezzük azokat a területeket, ahol az aktív korú népességén belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50 %. Az általános tapasztalatok alapján elmondható, hogy ezen területeken az alacsony státuszú mélyszegénységben élő és roma népesség koncentrációja igen magas. Hetes Község közigazgatási területén szegregátum nincs, a kérdéssor nem releváns.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

nem releváns

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Településünk esetében ez nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény értelmében a települési önkormányzat gondoskodik az egészségügyi alapellátás körében:

- a) háziorvosi ellátásról
- b) fogorvosi alapellátásról
- c) védőnői ellátásról
- d) alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról
- e) iskola-egészségügyi ellátásról

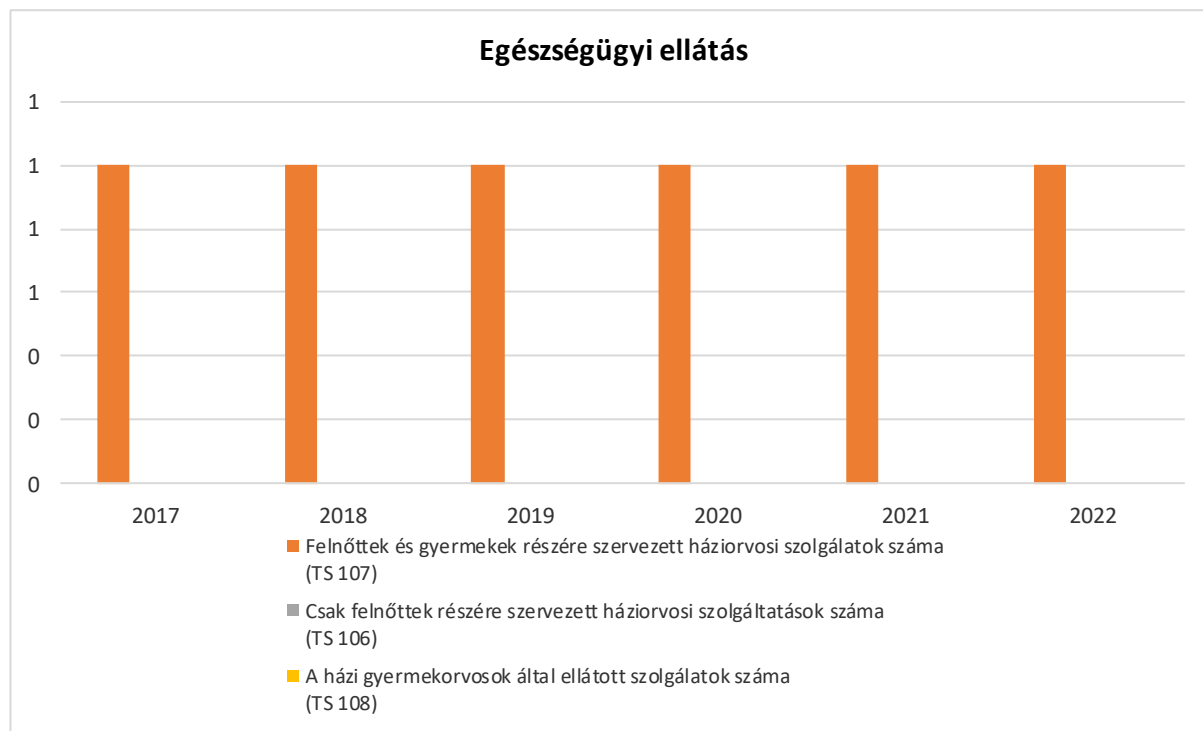
a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Hetes község egészségügyi alapellátását egy háziorvos, egy fogorvos látja el folyamatos, mindennapos rendelési időben. Gyermekorvos nincs. A településen védőnői szolgálat működik, 1 fő családsegítőként látja el feladatait, valamint 1 fő szociális munkásként segíti a hozzá forduló személyeket heti egy alkalommal. Hetes gyógyulni vágyó lakói számára rendelkezésre áll egy jól felszerelt gyógyszertár is, amely elsősorban az idős, beteg, mozgásukban korlátozott beteg embereknek jelent előnyt, hiszen sokkal könnyebben meg tudják oldani a gyógyszereik beszerzését. A gyógyszertár is mindennap nyitva van a településen.

Hetes Egészségügyi központ

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyatékos igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	1	31	1,00
2018	1	0	0	1	28	1,00
2019	1	0	0	1	17	1,30
2020	1	0	0	1	18	1,00
2021	1	0	0	1	15	1,60
2022	1	0	0	1	16	2,00
Forrás: TelR, KSH Tstar						

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A háziorvos statisztikai adatai szerint a felnőtt lakosság megbetegedései között a magas vérnyomás, a keringési zavar okozta szívbetegségek állnak az első helyen, ezt követik a cukorbetegség légzőszervi mozgásszervi betegségek. Sajnos a daganatos megbetegedések száma az utóbbi időben nagymértékben megnövekedett.

Fontos, hogy a nőgyógyászati daganatos megbetegedések megelőzésében nagy szerepet játszó nőgyógyászati és méhnyakrák szűréseken való részvétel. Mammográfia, UH vizsgálaton való részvétel, mely a Megyei Kórházban biztosított. A szűrések 2 évenkénti megszervezését a háziorvos és a védőnő végzi.

Kötelező jellegű népegészségügyi szűrések már nem léteznek. Behívóleveles szűrések ajánlottak. De mind a méhnyakrák-, mind az emlőrákszűrésen alacsony a nők részvételi aránya. A körzetben kötelező védőoltást megtagadó családok nincsenek. a kötelező gyermekkor szűrővizsgálatokon mindenki részt vesz.

A koragyermekkor kötelező szűréseket a védőnő helyben végzi, probléma esetén a házi orvoshoz, gyermekorvoshoz irányítja az érintetteket. A bölcsődés, óvodás korú gyermekek prevenció és szűrővizsgálatát az óvónők a védőnői szolgálaton keresztül szervezik, a felnőttek részére pedig a háziorvos. a teljes lakosság számára ingyenesen hozzáférhető.

Az egészségügyi szűrővizsgálatok az óvodában és az iskolában kötelezőek évente és meg is valósulnak az intézményekben: fogászati és hallás szűrővizsgálatok, szinte havi rendszerességgel megy az óvodába a védőnő fejtetvesség vizsgálatra.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Rehabilitációs ellátást a megyeszékhelyen – Kaposváron – tudnak igénybe venni a rászoruló a Kaposi Mór Oktató Kórház Rehabilitációs részlegén, valamint a Kaposvári Virágfürdő is rendelkezik rehabilitációs szolgáltatással.

Fejlesztő ellátások szintén a megyeszékhelyen biztosítottak 2-3 speciális intézményben, valamint a nevelő-oktató intézményekben

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Községünkben az iskolás és óvodás gyermekek étkeztetését a Somogyjáti Sportcsarnok Nonprofit Kft biztosítja, az Ezüstjuhar Idősek Otthona és a bölcsődések számára Lizaesther Kft kaposvári székhelyű étterem. Előzetes igénybejelentés és orvosi igazolás alapján lehetőség van diétás ételek rendelésére is. (zsír, fűszerszegény, húsmentes, diétás ételek) A szociálisan rászoruló étkeztetést, valamint a nyári szünidei étkeztetést pedig Éhl Fülöp helybeli vállalkozó látja el.

A közétkeztetési konyha által nyújtott szolgáltatás megfelel az egészségügyről szóló 1977.évi CLIV. törvény 50 § (3) bek. előírásainak, mely szerint a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre- az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani.

A közétkeztetés igénybevételének egyik módja a helyben fogyasztás, vagy éthordóban történő elvitel, másik pedig a falugondnoki házhoz szállítás.

Összességében elmondható, hogy az ételek finomak, szigorúan betartják az egészséges táplálkozás szempontjából fontos szabályokat, odafigyelnek a sómennyiségre, illetve a cukor minimális bevitelére, sok zöldség, gyümölcs kerül az étlapra.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Településünk abban a szerencsés helyzetben van, hogy rendelkezik egy sportcsarnokkal – mely 1993-ban került átadásra – illetve sportpályával. A fiatalok, de a teljes lakosság számára biztosított a sportolási lehetőség. Lehetőség van kosárlabdázni, kézilabdázni amatőr focizni, egyéb ügyességi versenyeken részt venni. Az óvodában, iskolában a szabadban történő sportolás a legcélravezetőbb. Ehhez járul hozzá az óvodai játszóudvar kialakítása, de heti egy alkalommal testnevelés foglalkozás van a csoportszobákban is. Az általános iskolában – melyet 1896-ban Somssich Imre gróf alapított- is kiemelkedő szerepet kapott a sport. A szabadidő hasznos eltöltésére számos lehetőséget biztosítunk. A sportágak közül focizni, röplabdázni, lehet, de az önvédelmi sportba is belekóstolhatnak tanulóink, valamint kézilabda szakkört is indítottunk.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településünkön a szociális ellátó rendszer szereplője az önkormányzat. Az alapellátásokat A Szociális Alapszolgáltatási Központon keresztül biztosítja, társulás formájában a lakosság számára, melyek a következők:

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- családsegítés
- nappali ellátás
- tanyagondnoki szolgálat

A szolgáltatások igénybevétele önkéntes.

Az önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátások közül tartós elhelyezést biztosító, ápolást, gondozást nyújtó idősek otthonát működtet, 50 fő elhelyezés biztosított, jelenleg telt házzal működik.

A gyermekjóléti alapellátások közül önkormányzatunk köteles biztosítani a gyermekjóléti szolgáltatást és a gyermekek napközbeni ellátását a Hetesi Mese-Vár Óvoda és a Csillagszem Bölcsődéje látja el. A gyermekek napközbeni ellátása az óvodai, illetve általános iskolai napközi működtetésével megoldott.

g) drogpreevenciók szolgáltatások;

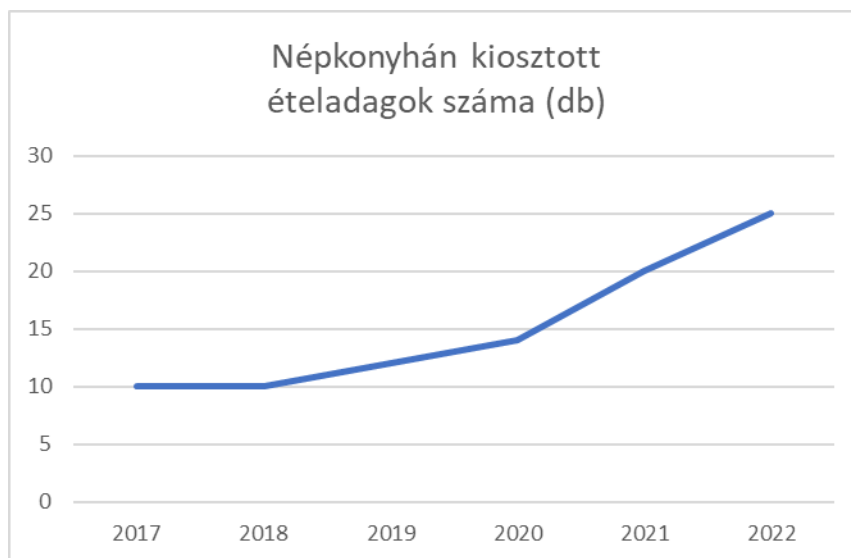
Településünk esetében ez nem releváns

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szociális, egészségügyi szolgáltatások nyújtásakor községünkben nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehán kioztott ételadagok száma (db)
2017	10
2018	10
2019	12
2020	14
2021	20
2022	25
Forrás: Önkormányzati adat	

Községünkben a „Jót (T)Enni Jó Egyházmegyei Intézményfenntartó Központ szolgáltatja a népkonyhát, az önkormányzat támogatásával. Itt mindennap a rászorulóknak egytál meleg ételt kapnak. A táblázatból kitűnik, hogy évről évre többen vesznek igénybe a szolgáltatást.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	van	1 184	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

A település életében fontos szerepet töltenek be a közösségi színterek, sport, a művelődés helyi feltételeinek biztosításával. A helyi közösségi együttélés fő jellemzője a társadalmi szolidaritás, ami megnyilvánul a településen élő idősök és gyermekek irányába is.

Az önkormányzat a helyi közművelődési feladatait közösségi színtér és könyvtári szolgáltató hely működtetésével, valamint szükség szerint közművelődési megállapodásokon keresztül látja el. Az önkormányzat közösségi színterei:

Hetes, Vikár B. u.1 Kultúrház

Hetes, Vikár B. u.1 Könyvtár

Hetes, Rákóczi u.12 Vikár Béla Emlékház

Hetesen a közösségi élet legfontosabb színtere a gyönyörűen felújított kultúrház, ott kapott helyet többek közt a könyvtár, különböző rendezvényekre alkalmas termek kerültek kialakításra, színpad stb. Itt kerülnek megrendezésre a karácsonyi ünnepségek, szüreti bál, óvodások, iskolások fellépése, szavalóverseny. Állandó rendezvényeink a falunap, 03.15-i ünnepség, mikulás ünnepség és a gyermek-és családnapi, idősök köszöntése, adventi gyertyagyújtás, ezek a rendezvények összekovácsolják a közösséget.

Fentieken kívül a Nyugdíjasklub is szervez különböző programokat, kirándulásokat, melyeken nem csak az idősök vehetnek részt, hanem a falu egész lakossága.

A Horgászegyesület pedig rendszeresen tart horgászversenyeket, nagyon sok helybeli vesz részt a rendezvényen. A közösségi élet másik színtere a Sportcsarnok és a futballpálya. A rendezvényeken aktívan részt vesz a falu apraja-nagyja, így elmondható, hogy egy jól összeszokott, összetartó közösség van a településnek.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Etnikai konfliktus nem fordult elő. Akik itt élnek, igyekeznek beilleszkedni a település életébe, a korok közötti együttélés sem okoz gondot.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Az önkormányzat együttműködik karitatív szervezetekkel. A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet EU élelmiszer segély programja keretében élelmiszer osztásra kerül sor, valamint a Szociális Alapszolgáltatási Központ dolgozói ruhaosztást szerveznek. Az önkéntes munka vállalása sem idegen a közösség számára.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Hetesen nincs jelen nagy létszámú nemzetiség, így a más nemzetiségekhez tartozók kulturális identitásának megőrzése céljából speciális intézkedések nem jellemzőek településünkön.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A helyi lakosság időről időre megvalósít valamilyen önszerveződést, ami a közösségben rejlő potenciál jelentőségét jelzi.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma nemzetiségi önkormányzat nem működik községünkben.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
mélyszegénységben élők életminősége rossz	közfoglalkoztatásban történő foglalkoztatás
alacsony a szakképzettséggel rendelkező nyilvántartott álláskereső száma	felnőttoktatás, tanfolyamok, képzések szervezése
A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermekek nevelésében, iskoláztatásában, valamint védelmet biztosít megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális intézményhálózaton keresztül valósul meg és az egyes ágazatok együttműködésén alapul.

A településen a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel.

Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában.

A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg. Ebben különös szerepe van a köznevelési, az egészségügyi, a szociális, a közművelődési intézményeknek és az abban dolgozó munkatársaknak. Településünkön fogyatékkal élő gyerekekről nem áll rendelkezésre hivatalos adat.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	552	599	1151	47,96%	52,04%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			33	2,87%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	77	86	163	6,69%	7,47%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	12	26	1,22%	1,04%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

Ahogy azt a 4.1. számú táblázat mutatja, az állandó népesség számához viszonyítva nagyon alacsony a gyermekek számának aránya. Az össznépesség mindössze 2,87 %-át teszi ki a 0-2 éves korosztály, de ugyanolyan alacsony a 15-17 éves korúak száma is 2,26 %-al. A 0-14 éves korosztály statisztikai mutatója valamivel jobb, 14,16 %.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A gyermekek **védelme** a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, **veszélyeztetettségének** megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. (Gyvt. 5. § n. pont)

Védelembe vétel: a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés, mely a gyermekjóléti szolgáltató feladata. Ha a szülő a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi. (Gyvt. 68.§ (1) bek.)

Pénzügyi és természetbeni ellátások: rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény; rendkívüli gyermekvédelmi támogatás; gyermektartásdíj megelőlegezése; otthonteremtési támogatás; kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások: gyermekjóléti szolgáltatás; gyermekek napközbeni ellátása; a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások: otthont nyújtó ellátás; utógondozói ellátás; a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

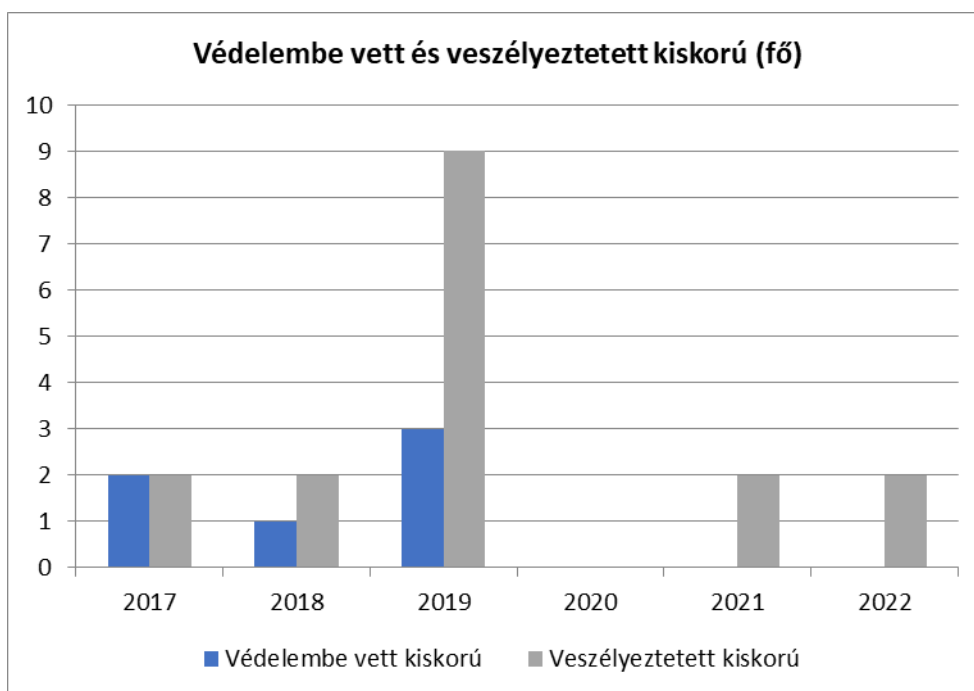
A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

védelembe vétel; családba fogadás; ideiglenes hatályú elhelyezés; átmeneti nevelésbe vétel; tartós nevelésbe vétel; nevelési felügyelet elrendelése; utógondozás elrendelés.

A településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményekben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik.

A Képviselő-testület minden évben átfogó értékelést fogad el a községben jelentkező gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok ellátásáról.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	2	2
2018	1	2
2019	3	9
2020	0	0
2021	0	2
2022	0	2
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

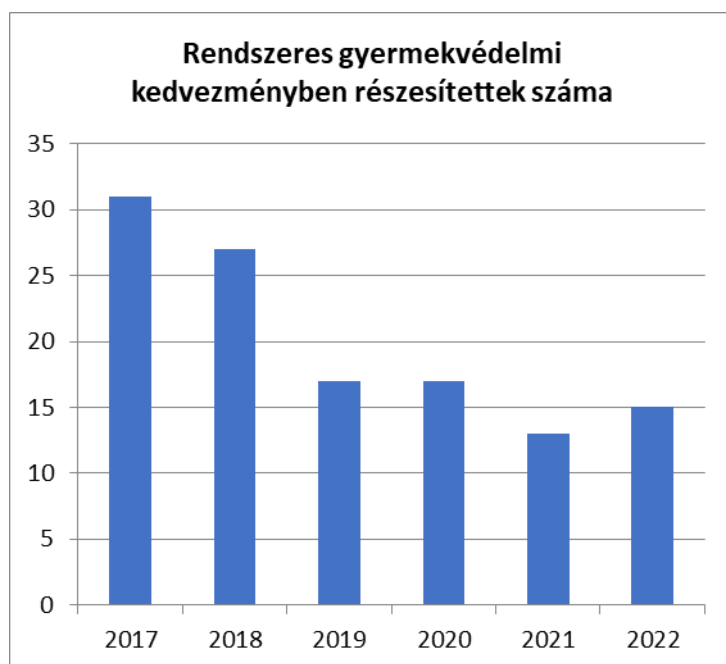

Hetes községben 2017-től 2019 -ig került sor kiskorú gyermekek védelembe vételére, magatartási, viselkedési szabályok be nem tartása miatt. 2020-ban nem volt védelembe vett, vagy veszélyeztetett kiskorú a településen, és azóta sincs. Viszonylag alacsony a védelembe vett, illetve veszélyeztetett gyermekek aránya, viszont egy részük kikerül az önkormányzat látószögéből, így valószínűsíthető, hogy számuk nagyobb mértékű. A sértett gyermek nem tudja hova fordulhat segítségért, vagy a veszélyeztetett gyermek családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	31
2018	27
2019	17
2020	17
2021	13
2022	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

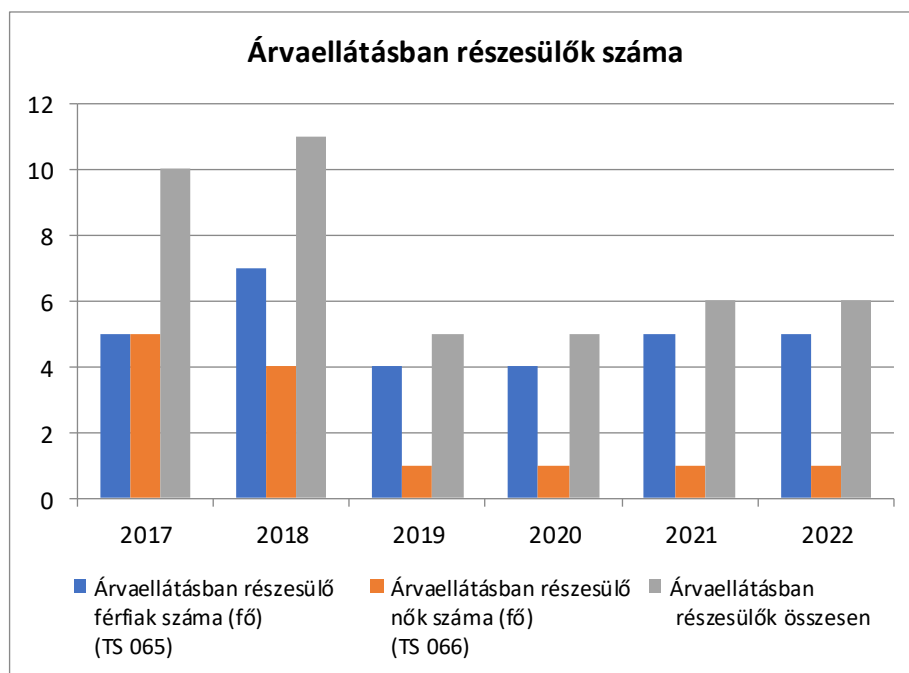
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása jegyzői hatáskör. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a törvényben meghatározott normatív kedvezményekre. Jogosultak továbbá Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott egyszeri támogatásra, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév

augusztus hónapjára tekintettel, tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel pénzbeli támogatást nyújt.

A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt 19 §-a szerint. Ahogy csökken a bölcsődés, óvodás, iskolás korú gyermekek száma, annak arányában csökken a gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma is.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	5	5	10
2018	7	4	11
2019	4	1	5
2020	4	1	5
2021	5	1	6
2022	5	1	6
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

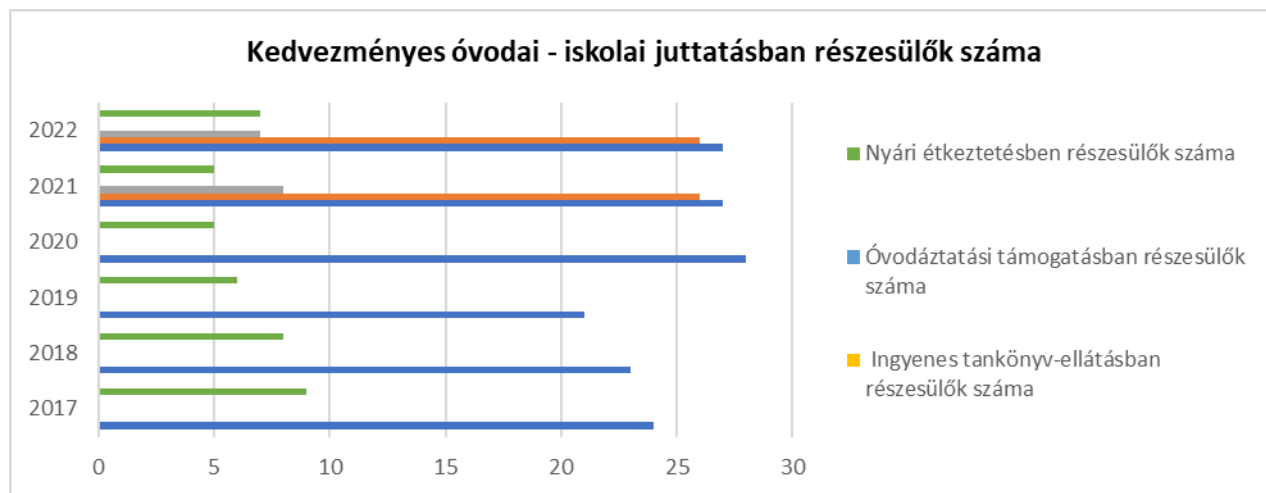
Árvaeállást az állam biztosítja az erre jogosultak részére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére. Az önkormányzat ezen kívül a hátrányos helyzetű családokat többféle támogatásban részesíti (pl. rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, beiskolázási segély, Bursa Hungarica). A gyermekek jogán járó juttatásokat a helyi szociális rendelet tartalmazza.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	24					9
2018	23					8
2019	21					6
2020	28					5
2021	27	26	8			5
2022	27	26	7			7

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Az Önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg étkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A községben nincs olyan gyermek, aki nem rendelkezik magyar állampolgársággal.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

nem releváns

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

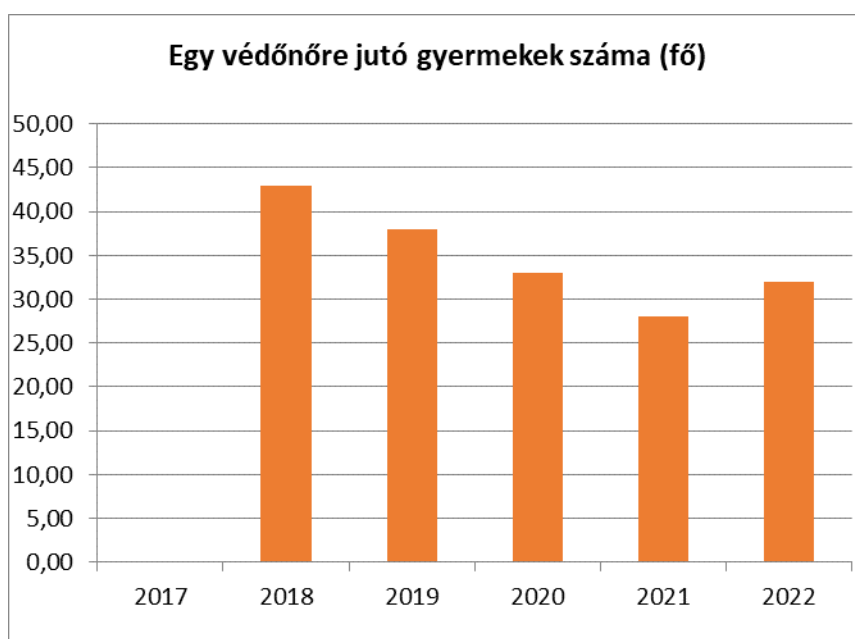
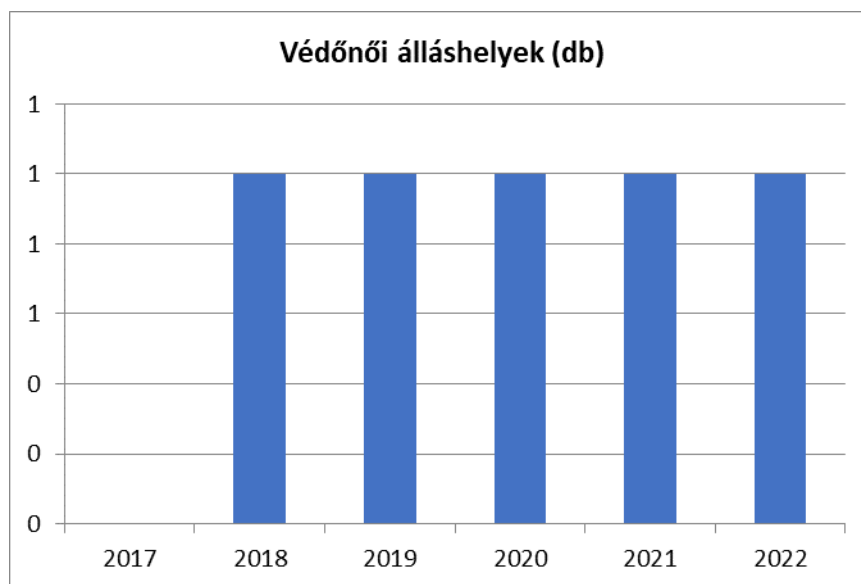
A településen nincs szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermek

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az esélyegyenlőségre minden esetben törekedni kell. Főleg a gyermekek esetében cél, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége, illetve az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja. Ezért fontos feladat a családsegítés, és a gyermekjóléti szolgálat működtetése.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	36	-
2018	1	43	43,00
2019	1	38	38,00
2020	1	33	33,00
2021	1	28	28,00
2022	1	32	32,00
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

Községünkben védőnői szolgáltatás működik, az egy védőnőhöz tartozó települések száma Hetes gesztor településsel együtt három. A védőnői ellátottság évek óta folyamatosan biztosított, ez egy védőnőre jutott gyermekek száma bőven az országos átlag alatt van, ennek is köszönhetően az ellátottság magas szintű, lényegesen több idő jut egy-egy gyermekre, mint az átlag. A Védőnői Szolgálat különleges figyelmet fordít a többgyermekes vagy mélyszegénységben élő gyermekes családokra, illetve azokra a szülőkre, akik az átlagostól eltérő életmódot folytatnak, potenciálisan veszélyeztetve a születendő gyereküket.

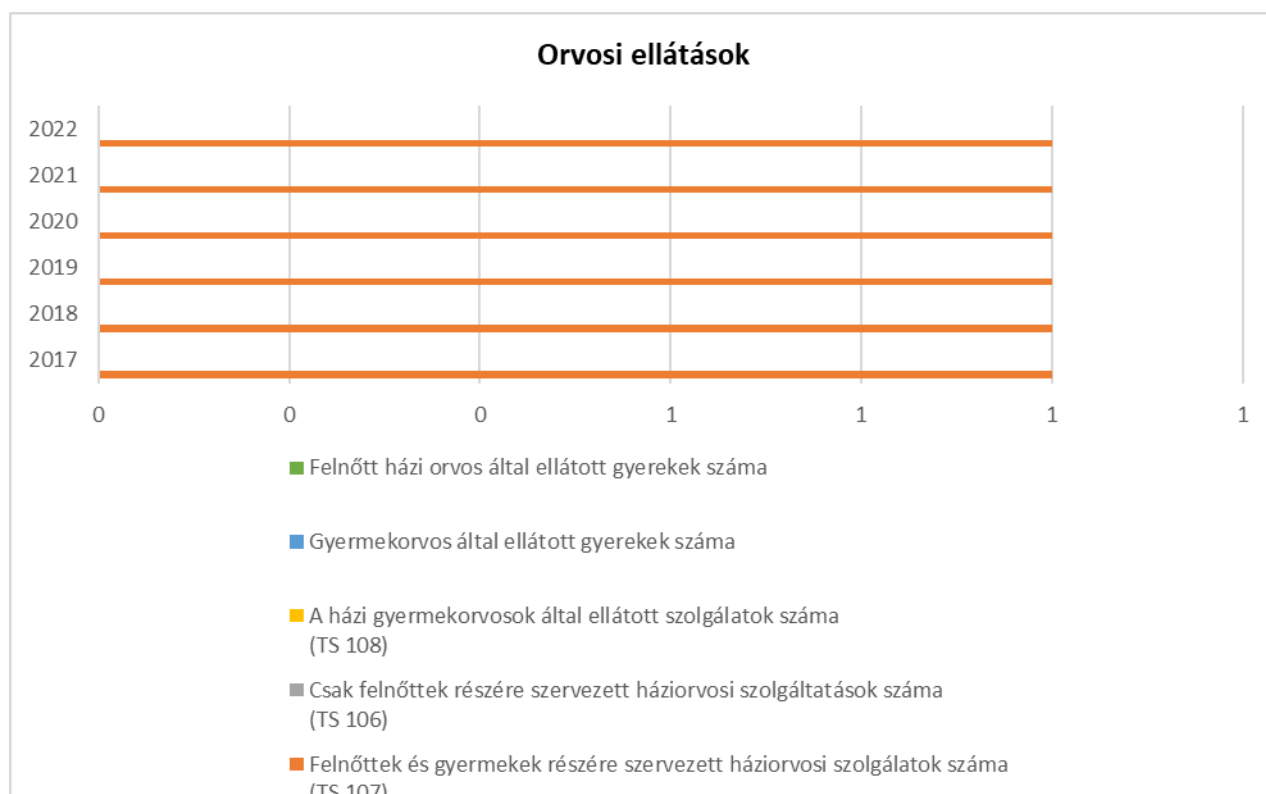
Az egy védőnőre jutó gyermekek száma a 2021-es évben volt a legkevesebb, a 2018-as kiugrás után egy újabb csökkenés mutatható ki és 2022-ben valamelyest növekedést látható. A táblázatban szereplő adatok a három településre vonatkoznak.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermekorvosi ellátást a felnőtt háziorvos biztosítja, szüksége esetén a megyeszékhelyen működő egészségügyi intézménybe utalja a gyermeket további vizsgálatok céljából.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Korai fejlesztés helyben elvégezhető. Folyamatos a kapcsolatunk a Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottságával, illetve a Nevelési Tanácsadóval.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Biztos Kezdet Gyerekház, és Tanoda a településen nem található.

A gyermekjóléti alapellátásokat a közös hivatal biztosítja, a somogyjádi székhelyű Alapszolgáltatási központ, 1 fő családgondozóval. A családgondozó hetente 1 alkalommal tart fogadóórát és látja el feladatait a településünkön.

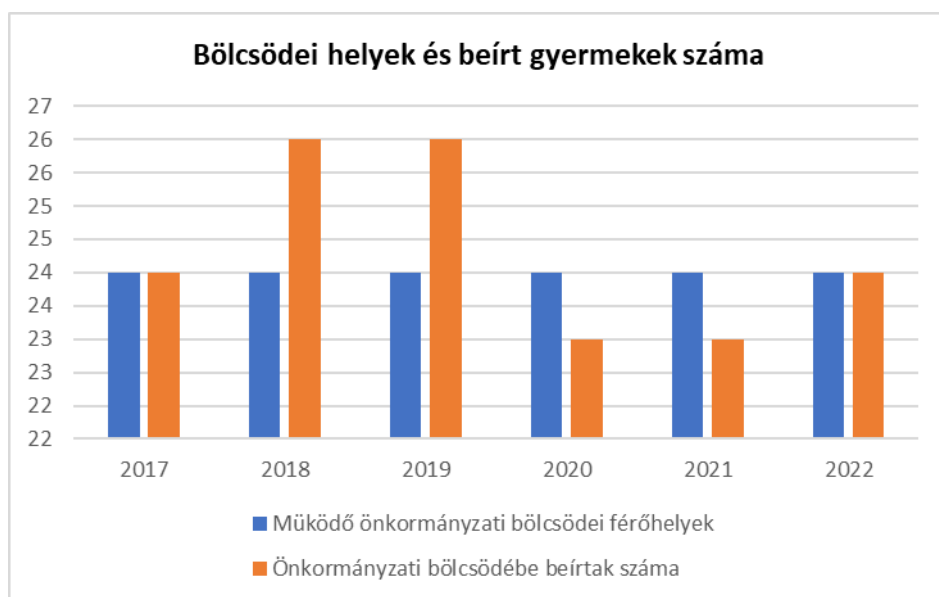
A gyermekvédelem középpontjában a meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. Az Alapszolgáltatási Központ gyermekjóléttel foglalkozó munkatársának kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat a különböző ágazatok együttműködésével és egymás segítségével. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján,

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

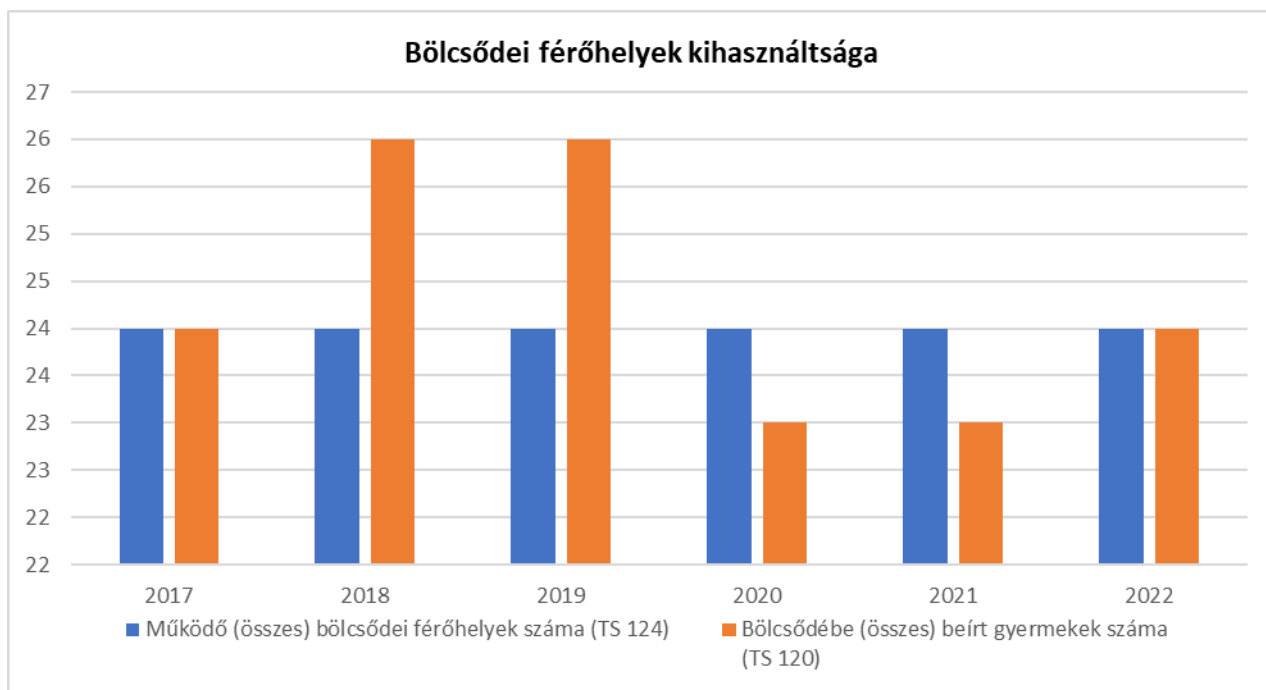
Tábla:4.3.3.a) b)

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	24	24
2018	24	26
2019	24	26
2020	24	23
2021	24	23
2022	24	24

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	24	24
2018	0	0	0	0	0	0	24	26
2019	0	0	0	0	0	0	24	26
2020	0	0	0	0	0	0	24	23
2021	0	0	0	0	0	0	24	23
2022	0	0	0	0	0	0	24	24
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

Hetesen 1 bölcsőde működik, mondhatni teljes kihasználtsággal. Az engedélyezett férőhelyek száma 24 fő, de mint a táblázatokból kitűnik néhány évben 2 fővel meghaladta a gyermekek száma a megengedett létszámot. A 6/2016. EMMI rendelet 46 §. -a kimondja ha a gyermek betöltötte a 2. életévét, lehetőség van a meghatározott létszámot 2 fővel túllépni. A bölcsődés korú gyermekek száma minimális csökkenő tendenciát mutat 2020-2021ben

f) gyermekvédelem;

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007.(31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Veszélyeztetettség: Ilyen – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont) A védelembé vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembé vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembé veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés). A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A helyi szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletben rögzítettek alapján működik.

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön korlátozottak. Az önkormányzat lehetőségeihez mérten támogató segítséget nyújt. Az észlelő és jelzőrendszer tagjaival való szakmai együttműködés a krízishelyzetek megoldásának egyik elengedhetetlen feltétele.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programok a településen elérhetőek.

A tanítási időben és a nyári szünidőben is az oktatási intézményeken keresztül biztosított.

Különböző szakkörök közül válogathatnak, aktívan részt vesznek a falu rendezvényein, az olvasni vágyóknak rendelkezésre áll a felújított kultúrházban helyet kapó könyvtár, internet hozzáférés stb. Sportolásra pedig a sportcsarnokban és a futballpályán van lehetőség, illetve a nemrég átadott új street workout pályán.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A Gyvt. 41. § (1) értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A gyermekétkeztetést településünkön a Lisaesther Kft és a Somogyjádi Sportcsarnok Nonprofit Kft biztosítja. Településünkön a gyermekétkeztetés megfelel az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdése azon követelményének, mely szerint a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. Biztosított az életkor specifikus étrend. Biztosított továbbá az, hogy az intézményekben az arra jogosultak igénybe vegyék az ingyenes, illetve kedvezményes étkeztetést. Az óvodában évről-évre nő az ingyenes étkezők száma, mely magyarázható a munkanélküliség emelkedésével.

Az iskolában a kedvezményes gyermekétkeztetésben részesülők száma is növekedett, mely szintén munkanélküliség emelkedésével magyarázható. Az ingyenes tankönyvellátást az állam biztosítja felmenő rendszerben

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Településünkön gyakorlatilag minden gyermekeknek szóló program lehetővé teszi az eltérő kultúrájú vagy családi háttérű gyermekek közti kapcsolatok kialakulását, az intézményi, községi rendezvények abban a szemléletben kerülnek megszervezésre, hogy minden gyermek számára igényes szabadidős programot biztosítson származástól, anyagi helyzetétől, családi körülményektől függetlenül.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtásakor nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye, ilyen irányú bejelentésről nincs tudomása önkormányzatunknak

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

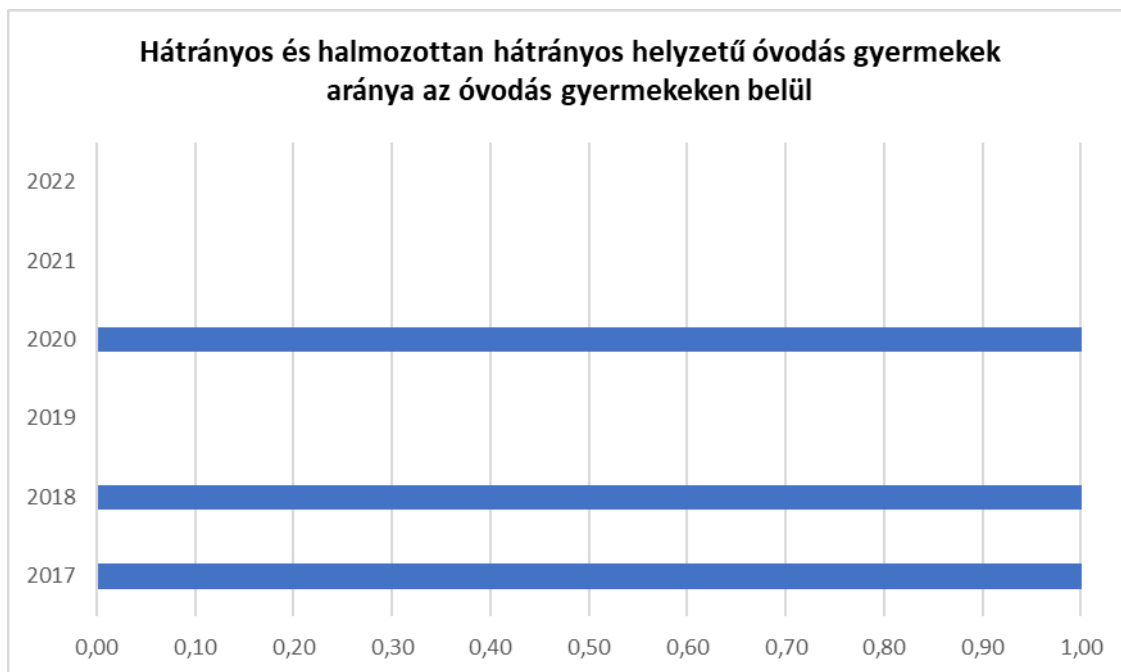
A családsegítő központ által szervezett szabadidős programokon elsősorban a hátrányos helyzetű gyermekek vesznek részt. Önkormányzatunk beiskolázási segély nyújtásával segíti a rászoruló családokat.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Szociális Ösztöndíj a leghátrányosabb szociális helyzetben élő hallgatók részére nyújt támogatást.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

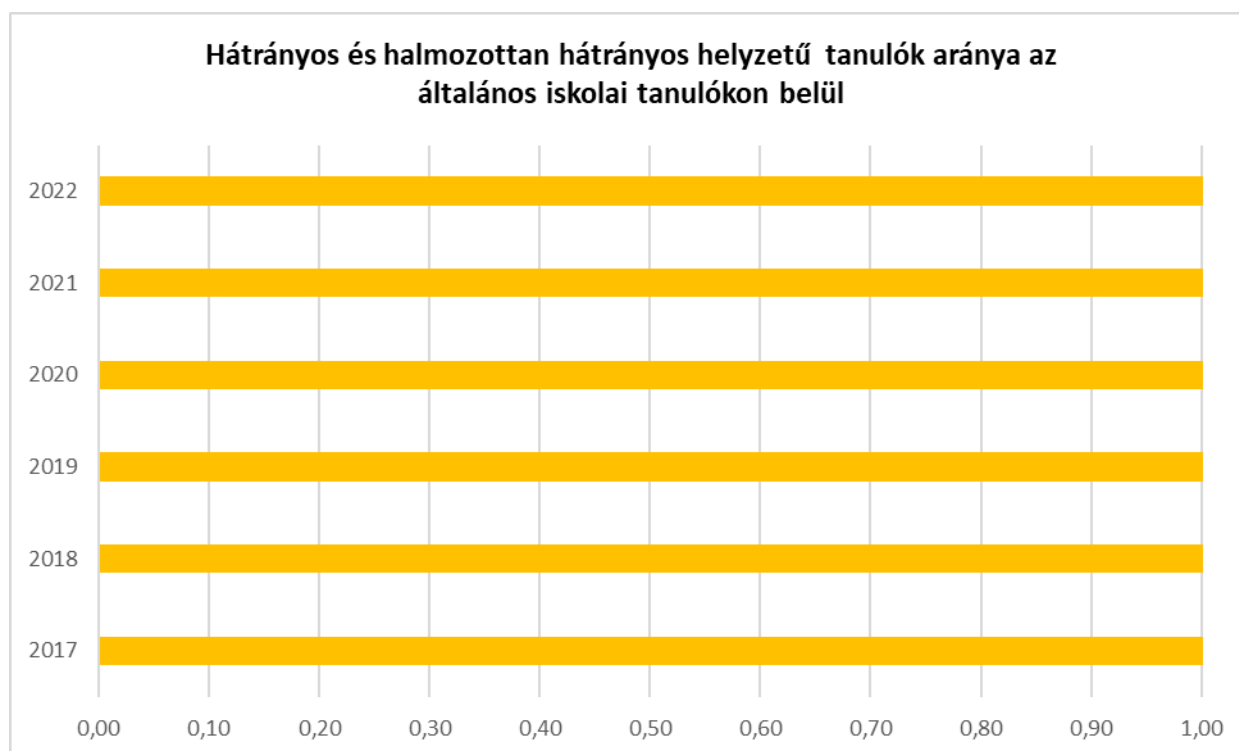
- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	34	6	17,70
2018	28	1	3,60
2019	33	0	0,00
2020	32	3	9,40
2021	32	0	0,00
2022	30	0	0,00
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Az óvodai gyermekvédelmi munka fő feladatát a megelőzés, a segítségnyújtás képezi. A gyermekvédelmi munka valamennyi óvónő feladatkörébe beletartozik. Ezen belül fő feladatuk a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való speciális foglalkozás. Az óvoda pedagógiai programjában kiemelten foglalkozik a család funkcióinak megerősítésével, a veszélyeztetettség okainak feltárásával és azok megelőzésével.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	88	24	27,90
2018	95	24	25,80
2019	86	13	15,70
2020	90	13	14,40
2021	81	9	11,10
2022	71	10	14,10
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés			

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	12	1
2018	8	0
2019	6	0
2020	8	0
2021	8	0
2022	7	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az új Mese-Vár óvodát 2022 januárjában adták át a gyermekek és nevelők számára. Az óvoda, illetve az általános iskola a jogszabályi előírások betartása mellett a feladatellátást biztosítja.

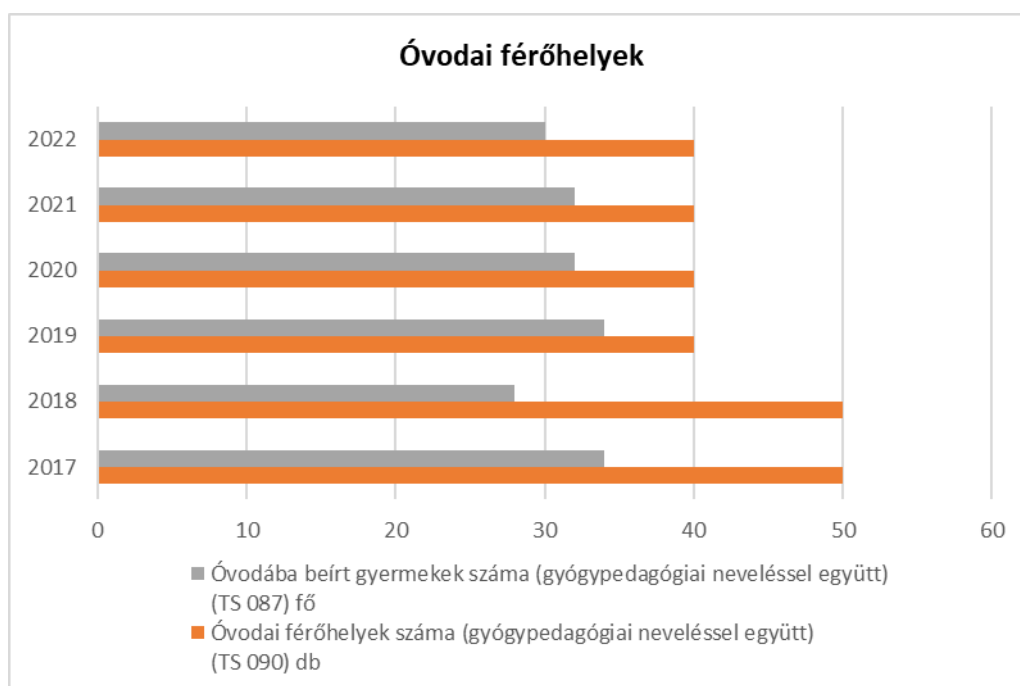
4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	5	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	40	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje	7	17
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	14	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	3	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	1	0
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés		

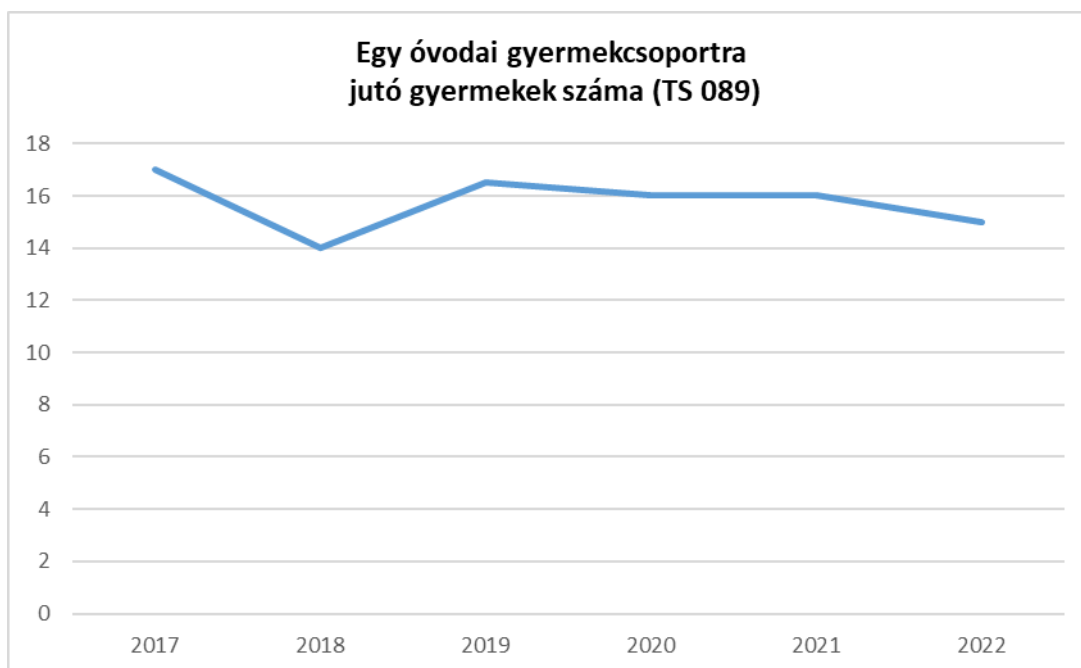

Az óvodában 4 fő diplomás óvodapedagógus látja el a feladatait, az iskolában pedig 18 fő pedagógus tanítja a jövő nemzedékét. A szakember ellátottság képesítés szempontjából teljes. Iskolapszichológus, gyógypedagógus nincs az intézményekben. A gyógypedagógiai, speciális nevelési igényű gyermekek oktatása a 12 km-re fekvő megyeszékhelyen oldható meg. Az óvoda nyitvatartási ideje jól illeszkedik a munkában álló szülők munkaidejéhez, a szülők már reggel 7 órától vihetik a gyerekeket, ahol este 17.00 óráig tartózkodhatnak. Az óvodák a nyári szünetben felváltva vannak nyitva, a gyermekek ellátása igény esetén az ügyeletes óvodában megoldott. Minden gyermeknek biztosítani tudják az óvodai férőhelyet.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógyypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógyypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógyypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	42	2	50	1	34	0	0	17
2018	38	2	50	1	28	0	0	14
2019	40	2	40	1	34	0	0	17
2020	44	2	40	1	32	0	0	16
2021	57	2	40	1	32	0	0	16
2022	49	2	40	1	30	0	0	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Somssich Imre Általános Iskola

Esztétikus, biztonságos, akadálymentes, kiválóan felszerelt épületek, csoportszobák, osztály-és szaktantermek, játék-és sport udvarok, korszerű IKT eszközök, tanulói lap-topok szolgálják a színvonalas nevelést-oktatást.

Az Intézmény meleg, szeretetteljes légkörben, de magas követelmények állításával igyekszik a tanulók testi-, lelki-, szellemi fejlesztésének egységét megvalósítani. A tanórák és a tanórán kívüli foglalkozások, az iskolán kívüli programok a tanulók komplex személyiségfejlesztését szolgálják. Dolgozóik és diákok a települések, valamint Somogy megye közéletében, kulturális életében jelentős szerepet vállalnak.

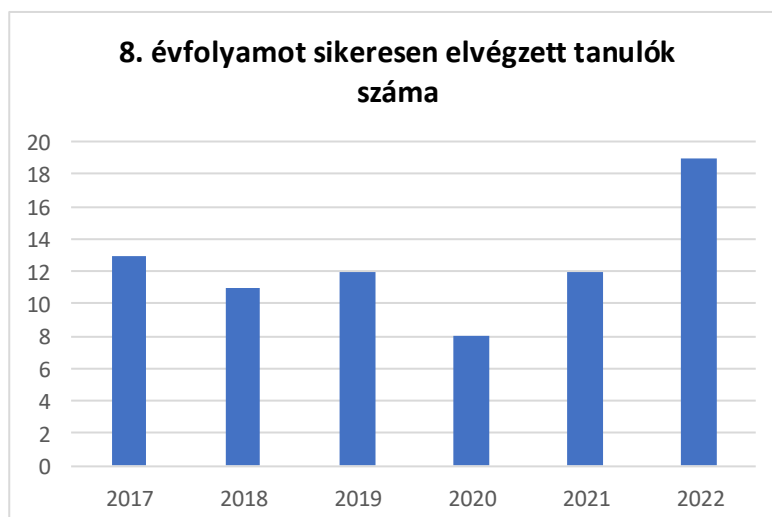
4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	6	1	14,30	48,80
2018	0	6	1	15,50	50,50
2019	0	6	1	13,80	50,60
2020	0	6	1	15,00	57,80
2021	0	6	1	13,50	53,10
2022	0	6	1	11,80	57,80

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	13
2018	11
2019	12
2020	8
2021	12
2022	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

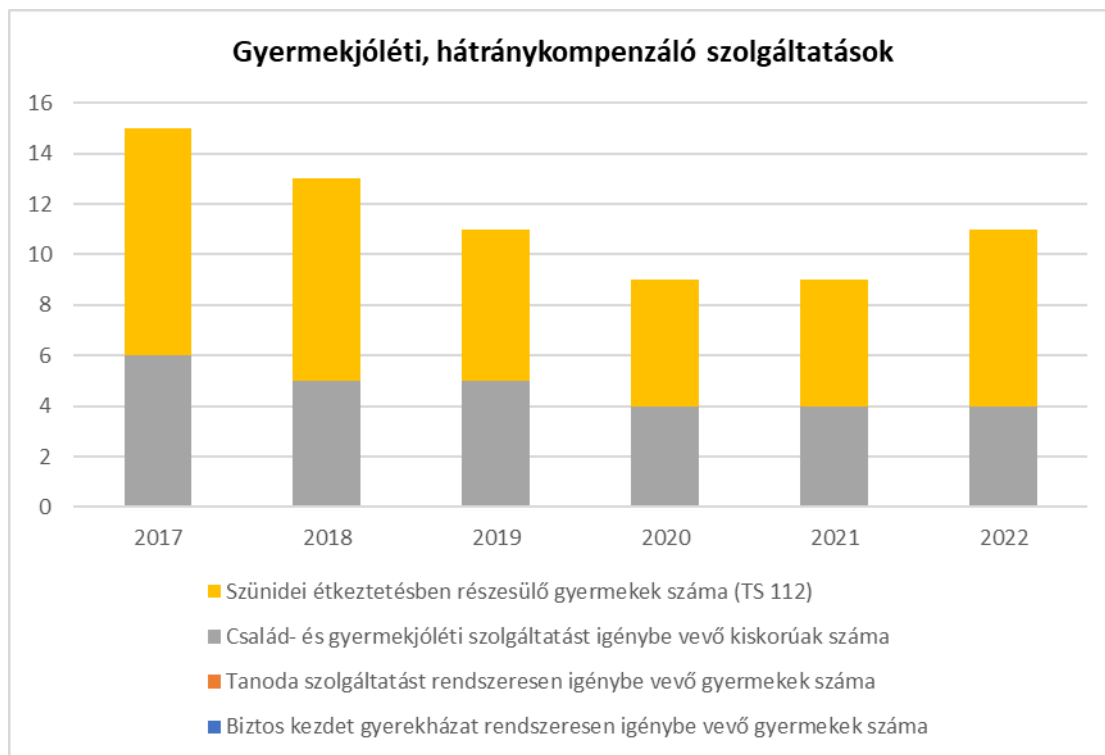
Nincs hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, valamint intézmények közötti szegregációról sem beszélhetünk

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Az általános iskolában a tanulók eredményességének egyik mutatószáma a versenyeken való részvételek, illetve annak eredményei. Az eredményekről az önkormányzat is tájékoztatást kap. Fentiek alapján elmondható, hogy az iskolai eredményességben nem mutatkoznak eltérések, megközelítik az országos átlagot, vagy némely területen meg is haladják azt.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	0	0	6	9
2018	0	0	5	8
2019	0	0	5	6
2020	0	0	4	5
2021	0	0	4	5
2022	0	0	4	7
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok				

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
hátrányos helyzetű gyermeknél beilleszkedési zavarok	felzárkóztatás
Gyermekvállalási kedv támogatása	Élhető település kialakítása - játszótér, gyermekbarát programok, intézményhálózat (bölcsőde, óvoda, iskola), gyermekfoglalkozások (klubok, szakkörök, családi napközi),
Korai iskola elhagyás	A fiatalok maradjanak minél tovább iskolapadban. Folytassák tanulmányaikat, szerezzenek szakmát. A kallódás, céltalan élet helyett felvilágosítás - munkába integrálás. A szakképesítés megszerzésének támogatása.
életszínvonal béli csökkenés	segítségnyújtás a szülőknek, családsegítő központ bevonása
Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	Az oktatás-nevelés minden szintjén, óvodától a középiskoláig egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Európai Unió értékekre épül, többek között az egyenlőségre, és támogatja a férfiak és nők közötti egyenlőséget (az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikke és 3. cikkének (3) bekezdése). Ezeket a célkitűzéseket az Alapjogi Charta 21. cikke is tartalmazza. Az EUMSZ 8. cikke emellett az Unió feladatává teszi, hogy megszüntesse az egyenlőtlenségeket, és valamennyi tevékenysége során törekedjen a nők és férfiak közötti egyenlőség előmozdítására (ez a fogalom „a nemek közötti egyenlőség érvényesítése” formában is ismert).

Fentiekén túl az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság stb. területén.

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára.

A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljesen rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok). A gyermekes családok gazdasági aktivitásáról az önkormányzat nem szolgáltatott adatokat, ilyen jellegű felmérés nem készült a településen.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. A nők gazdasági szerepére azért is tekintettel kell lenni, mert az egyszülős családok jelentős részében a nők a családfenntartók. Abban az esetben, ha a nők álláskereső, a család helyzete is megrendülhet, a család segítségére szorul.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Magyarországon a nők gazdasági, társadalmi szerepvállalása kisebb, mint az Európai Unió más országaiban. Ennek egyik legfontosabb oka a gyermeknevelés. Abban a családban, ahol 0-10 éves korú gyermeket vagy több gyermeket nevelnek, észrevehetően kisebb a nők gazdasági szerepvállalása. Elsősorban a nők maradnak otthon a gyermekekkel, az ő felelősségük a gyermeknevelés. Ez alól néhány kivétel van, pl. az a nő, aki vezető beosztásban dolgozott a gyermekvállalás előtt, inkább visszamegy dolgozni a jobb megélhetés érdekében és a gyermekekkel az apa marad otthon.

A gyereket egyedül nevelő nők inkább kívánnak munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.

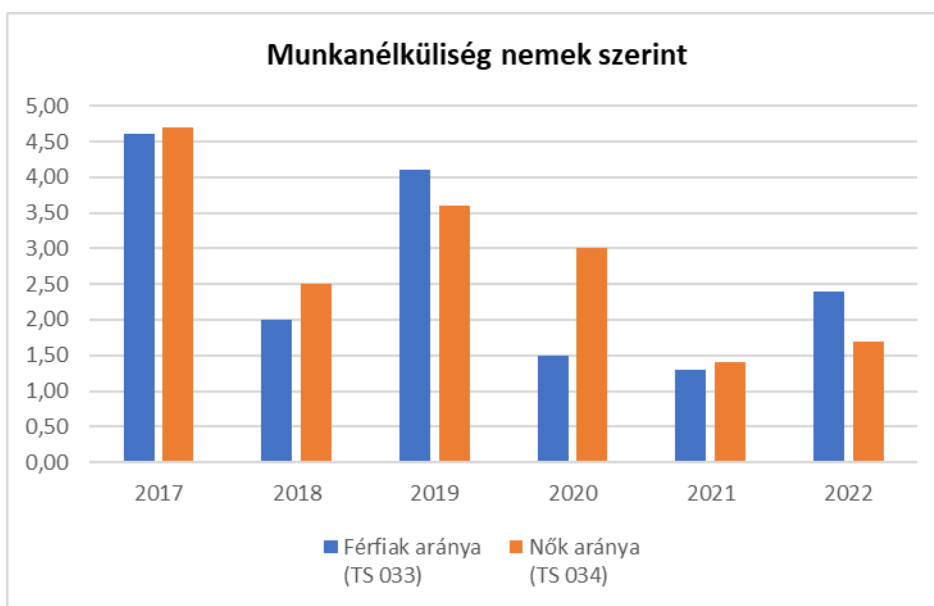
Markáns különbségek mutatkoznak a két nem között a munkavégzés formái között is. Míg a nők között magasabb az alkalmazottak aránya, addig a férfiak gyakrabban dolgoznak önfoglalkoztatóként, akár egyéni vállalkozóként, vagy társas vállalkozásban. Problémát jelent továbbá, hogy kevés a részmunkaidős foglalkoztatási lehetőség is, mely növelhetné a nők elhelyezkedési esélyeit.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség, kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetük számos okra vezethető vissza. Ilyen többek között az anyaság, az iskolázottság, az életkor. A foglalkoztatás és a munkanélküliség alakulásának a nők körében Somogyjád településen nem lehet okozati tényezője a bölcsődei, óvodai férőhelyek száma, hiánya, hiszen az településünkön, jelenleg mindenki számára elérhető szolgáltatás.

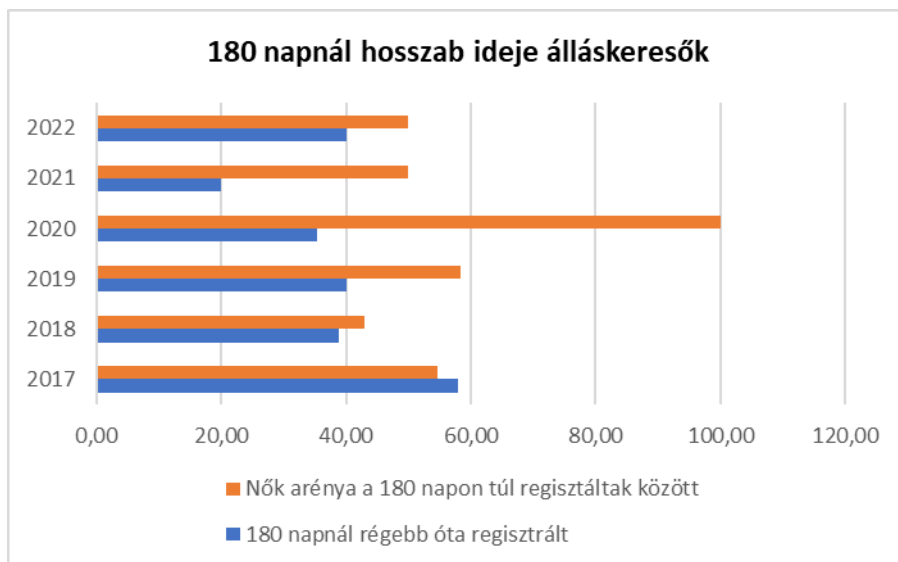
A férfiak és a nők ritkán dolgoznak ugyanazon pozícióban, egyazon munkahelyen. A nők többsége az úgynevezett nőies szakmákban dolgozik (pl.: pedagóguspálya, egészségügyi ápolók, kozmetikusok stb.). Néhány éve még a férfiak és a nők által betöltött állások igen erőteljesen elkülönültek egymástól, manapság ez már egyre kevésbé jellemző.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	4,6	4,7	4,65%
2018	2	2,5	2,25%
2019	4,1	3,6	3,85%
2020	1,5	3	2,25%
2021	1,3	1,4	1,35%
2022	2,4	1,7	2,05%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

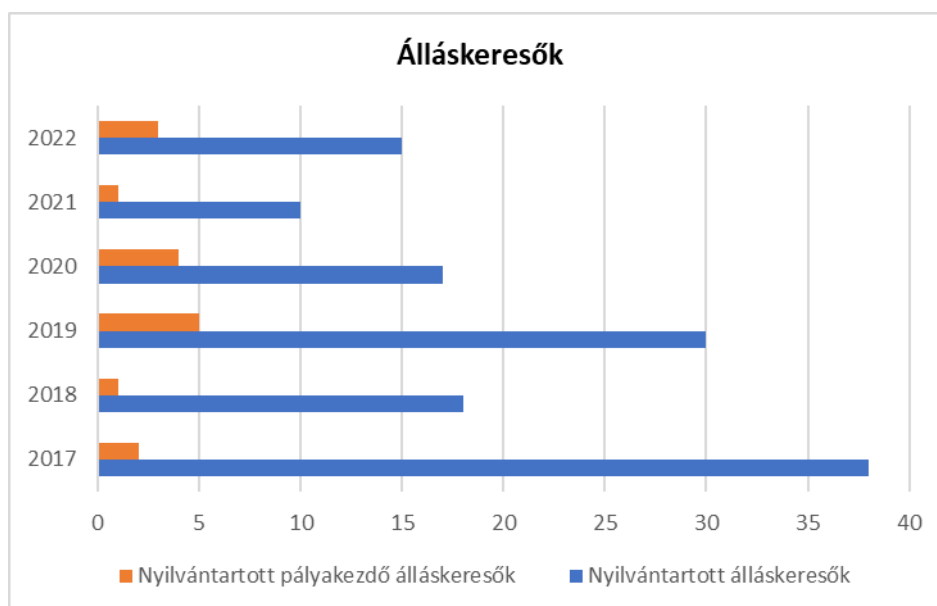
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2017	57,9	54,6
2018	38,9	42,9
2019	40	58,3
2020	35,3	100
2021	20	50
2022	40	50

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	38	2
2018	18	1
2019	30	5
2020	17	4
2021	10	1
2022	15	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ahogy a táblázatokban is megfigyelhető, férfiak és nők közötti megosztásban sem a munkavállalási korúak számában, sem a foglalkoztatási helyzetben, sem a munkanélküliek arányában nincs szignifikáns különbség, csupán 1-2 fő az eltérés van egészen 2020 -ig. 2020-ban viszont a 180 napnál hosszabb ideje állás keresők 100%-a nő volt, és ez azóta sem változott. A nők arányaiban több százalékban nem tudnak tartósan elhelyezkedni. Fentiekből az a következtetés vonható le, hogy kevesebb a munkahely a nők számára.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő és képzési programok esetében figyelembe kell venni, hogy megnőtt a szakmunka iránti igény, amely elsősorban a férfi munkaerőt érinti. A nők fizikai erejüknél fogva kevésbé vonhatók be ezekre a területekre. Kifejezetten csak nőknek meghirdetett foglalkoztatást segítő képzési programok kis számban indulnak, de jellegüknél fogva jellemzően pl. parkgondozó, szociális ápoló, takarító képzések, melyeket a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya indít.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségeiről nincs adatunk, de általánosságban elmondható, hogy sokkal nehezebb munkát találni annak a nőnek, akinek nincs legalább 8 általános iskolai végzettsége. Legfeljebb betanított munkásként tud elhelyezkedni több műszakban, amit a gyermekek miatt nem tud elvállalni, a bejárást nem tudja megoldani, vagy takarítói munkakörben tud elhelyezkedni. Annak is nehéz a megfelelő állást megtalálni, aki valamilyen szakmunkás, illetve szakközépiskolai végzettséggel rendelkezik. Minél magasabb iskolai végzettséggel rendelkezik valaki, annál nagyobb az esélye annak, hogy a munkaerőpiacon megtalálja a neki megfelelő lehetőséget.

Kaposvár és a környező települések nagyobb munkáltatói elsősorban betanított munkásokat alkalmaznak, jellemzően alacsony iskolai végzettségűeket. Alkalmi jelleggel, nyári időszakban idénymunkán (metszés, gyümölcsök szüretelése, csemetézés stb.) jelentős számú alacsony végzettségű nő helyezkedik el és ez jelent jövedelmet számukra

e) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A női keresetek hátránya leginkább a versenyszférában tapasztalható, a közszférában nem jellemző. A település egészére vonatkozóan hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre. Az önkormányzat intézményeinél hátrányos megkülönböztetés nem tapasztalható.

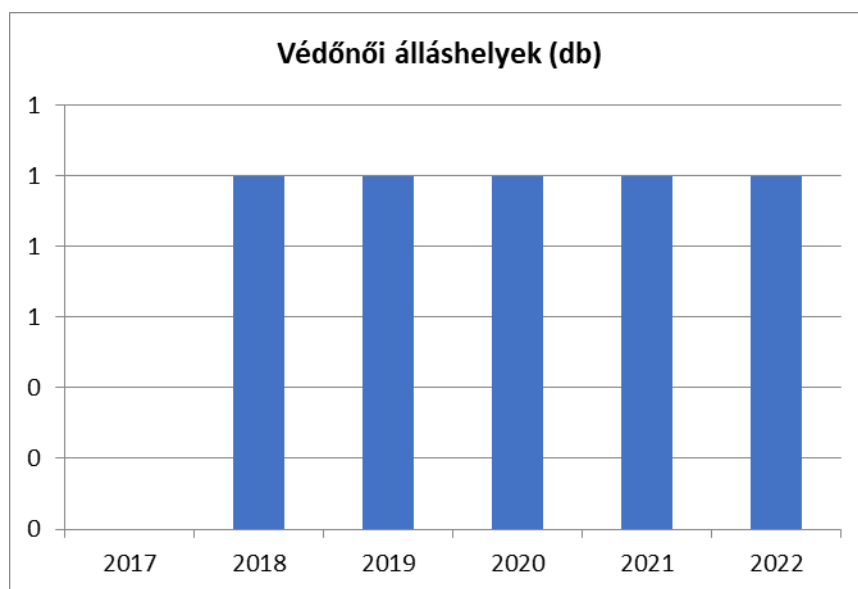
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

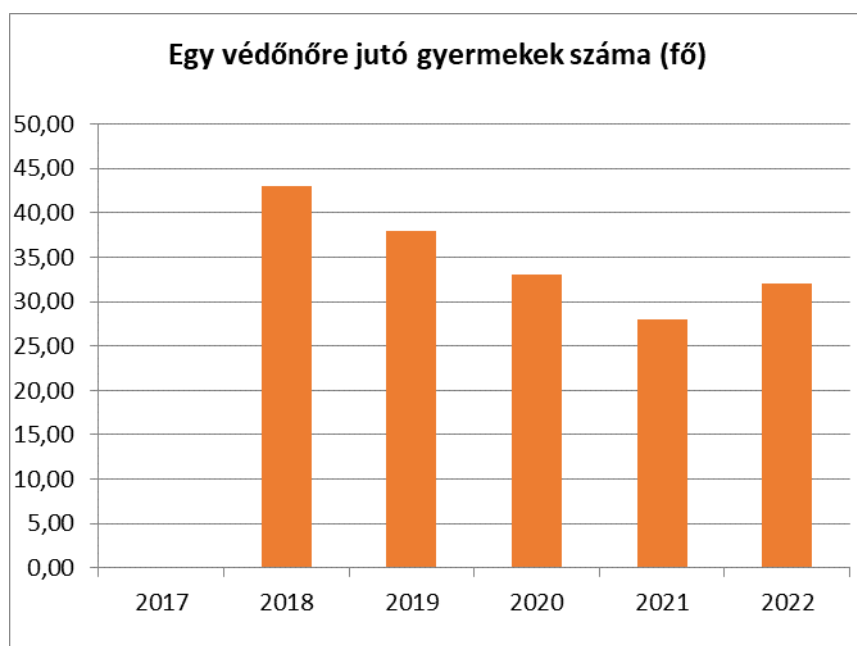
A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából az első és legfontosabb a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz való hozzáférés. A család, magánéleti feladatok és felelősségek a nőket terhelik leginkább, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyermekeket, időseket, illetve ők vezetik a háztartást. Községünkben a gyermekek napközbeni ellátása bölcsődében, óvodában és általános iskolában biztosított.

Az önkormányzati intézmények saját hatáskörön belül oldják meg a nők rugalmas foglalkoztatását, összeegyeztetve a munka, a család, a gyermeknevelés feladatát.

Kiemelkedő szerepe lenne a családbarát munkahelyek kialakításának, valamint a részmunkaidős foglalkoztatásnak is. Ha ezek megoldottak lennének, sokkal több kisgyermekes nő tudna elhelyezkedni akár a településen, megyeszékhelyen, vagy a település kisebb vonzáskörzetében.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	36	-
2018	1	43	43
2019	1	38	38
2020	1	33	33
2021	1	28	28
2022	1	32	32
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

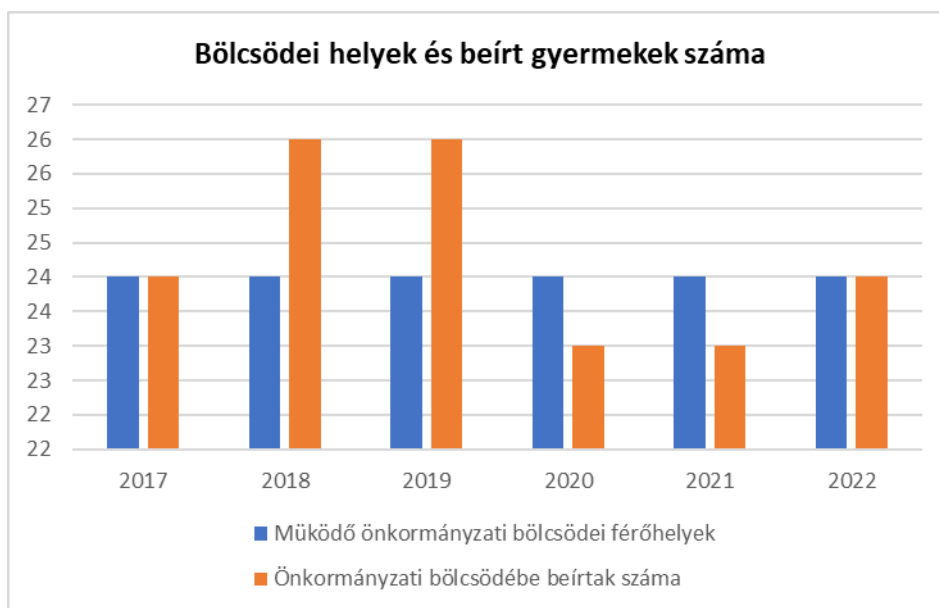

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

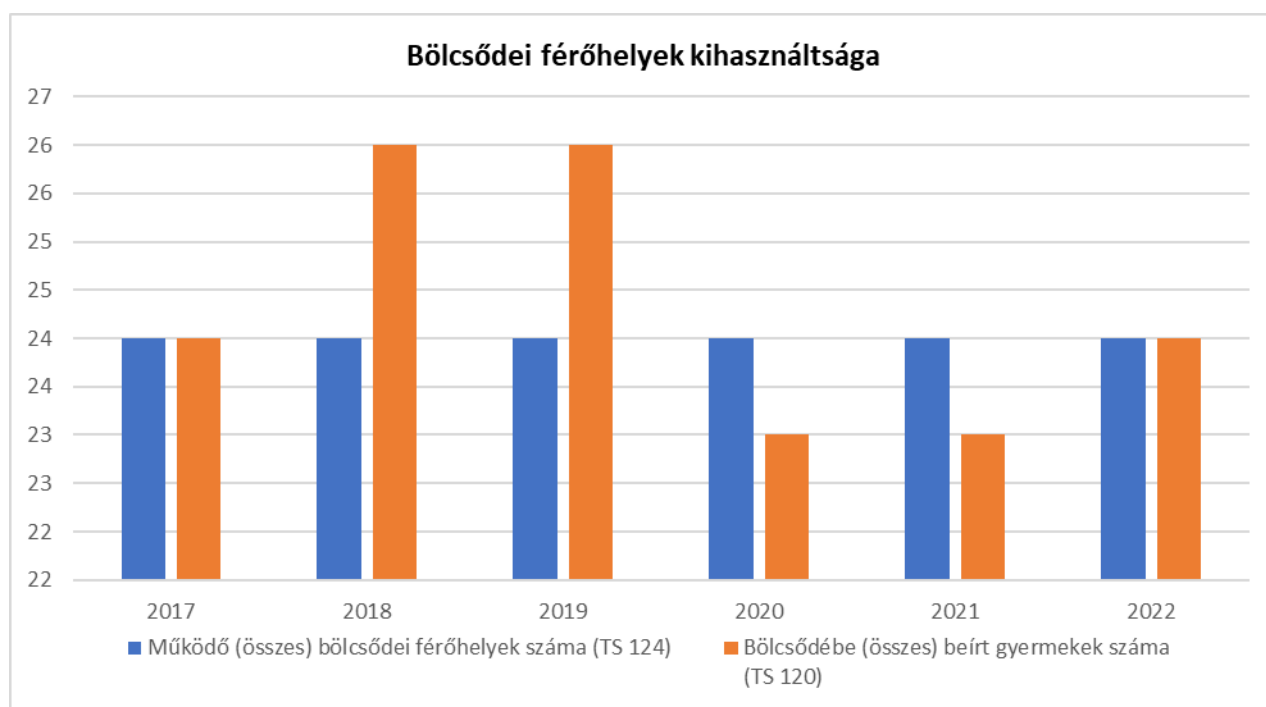
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2017	24	24
2018	24	26
2019	24	26
2020	24	23
2021	24	23
2022	24	24

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	24	24
2018	0	0	0	0	0	0	24	26
2019	0	0	0	0	0	0	24	26
2020	0	0	0	0	0	0	24	23
2021	0	0	0	0	0	0	24	23
2022	0	0	0	0	0	0	24	24
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

Hetesen 1 bölcsőde működik, mondhatni teljes kihasználtsággal. Az engedélyezett férőhelyek száma 24 fő, de mint a táblázatokból kitűnik néhány évben 2 fővel meghaladta a gyermekek száma a megengedett létszámot. A 6/2016. EMMI rendelet 46 §. -a kimondja, ha a gyermek betöltötte a 2. életévét, lehetőség van a meghatározott létszámot 2 fővel túllépni. A bölcsődés korú gyermekek száma minimális csökkenő tendenciát mutat 2020-ban.

Az intézmény a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek szakszerű gondozását – nevelését is végzi. Ezen túlmenően a gyermekek életkorának és egészségi állapotának megfelelő, foglalkoztatást és étkeztetést biztosít azon gyermekek számára, akiknek szülei munkavégzésük, betegségük, szociális helyzetük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Az óvodai férőhelyek vonatkozásában stagnáló a helyzet, amelyet a jogszabályi keretek között a létszámhatár módosításával igyekszik kezelni az önkormányzat.

Az óvoda vezetésének tapasztalatai alapján a gyermekek szülei részéről nem érkezett jelzés arra vonatkozóan, hogy a 7 és 17 óra közti nyitva tartás nem felelne meg. Az intézmény a – házirendjükben is megfogalmazott szerint- a szülők alkalmi igényeinek megfelelően biztosítja a rugalmas nyitva tartást. Ezek az igények általában a 7 órát megelőző nyitásra vonatkozóan jelentkeznek, így már reggel 6:300 órától vihetők a gyermeke az óvodába.

A szülők meg tudják oldani a gyerekek hazavitelét a 17 órai nyitvatartásig. Az intézmény mindent megtesz annak érdekében, hogy a szülők gyermekelhelyezéssel jelentkező problémáiknak megoldásához segítséget nyújtsanak, legyen az munkarendhez kapcsolódó, vagy egyéb fontos halaszthatatlan ügyek intézése miatti igény.

Ezzel nagymértékben hozzájárulnak a nők munkavállalási lehetőségének biztosításához.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Ebben a témakörben legfontosabb szerepe a védőnőnek van.

A védőnők feladataival legrészletesebben az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény és a 49/2004 ESzCsM rendelet foglalkozik, amely szerint a legfontosabb védőnői feladatok a következők:

- ☐ a család- és nővédelem, ezen belül a tanácsadás, a családgondozás, valamint a 25-65 év közötti nők részére jogszabályban meghatározott feltételek szerinti szűrővizsgálatok végzése (pl. méhnyakszűrés);
- ☐ a várandós, gyermekágyas és szoptató anyák gondozása;
- ☐ gyermekek gondozása az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig;
- ☐ védőnői feladatok végzése az óvodában és az oktatási intézményben;
- ☐ az otthonukban gondozott tanköteles korú gyermek gondozása;
- ☐ együttműködés a szociális, köznevelési, család- és ifjúságügyi, civil és egyházi a kulturális és a további érintett ágazatokkal;
- ☐ a gyermekvédelmi jelzőrendszerben való részvétel

Hetes községben egy szakképzett védőnő látja el a feladatokat a hozzá tartozó településeken. /Hetes, Juta, Csombárd, Bodrog, /.

Községünkben a védőnői szolgálat nagyon jól, zökkenőmentesen működik

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, ill. a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás községünkben nincs, anyaothton, családok átmeneti otthona a megyeszékhelyen található. A szolgáltatások közvetítése az Alapszolgáltatási Központ családgondozójának a feladata. A krízishelyzetbe került anyák elhelyezését a kaposvári Borostyánvirág Anyaothton tudja biztosítani.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselőlet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja a közös érdekeket.

Az Ezüstjuhar Nyugdíjasház intézményvezetője nő, a hivatali dolgozók 95 %-a szintén nő, valamint a 6 fő képviselőtestületi tag közül 2 fő női testületi tag. A bölcsőde, óvoda, iskola élén is női vezetők vannak.

A helyi közéletben folyamatosan jelen vannak a nők. A nyugdíjasklubvezetője, és több civil szervezet vezetője is szintén nő. A választott tisztségek, megbízások esetében a lakosság hozza meg a döntését, melyet nem lehet befolyásolni, a kinevezéssel betöltött pozíciókban pedig kizárólag a jogszabályi feltételek és a képzettség, a gyakorlat, valamint a rátermettség az irányadó. E tekintetben mindenféle egyéb megkülönböztetést elutasít az önkormányzat.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Legnagyobb probléma az alulképzettség, a munkanélküliség, illetve a magányosság, de ez nemcsak helyi szinten tapasztalható, elmondható, hogy ez társadalmi probléma. Ezen csak egy jól összefogott komplex programmal lehetne változtatni, enyhíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a nők nincsenek tisztában azzal, hogy krízishelyzetben hova fordulhatnak	Védőnő, illetve a családsegítő szolgálat részéről tájékoztató programok tartása, szórólapok készítése
A gyermeküket egyedül nevelő álláskereső nők gazdasági kiszolgáltatottságának enyhítése	információgyűjtés, ha szükséges a segítségnyújtás biztosítása
munkanélküliség	nők ösztönzése foglalkoztatást segítő programokkal
gyermekvállalás miatt hátrányok a munkaerő-piacon	foglalkoztatás elősegítése, részmunkaidős foglalkoztatás biztosítása

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Általánosságban elmondható, hogy az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés. Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásbéli diszkriminációja. Gyakori még az egészségügyi és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció is.

Napjaink megélhetési problémái, megélhetési viszonyai a demográfiai tendenciák alapján felhívja figyelmünket az idős korosztály problémájára. Egyre nagyobb terhet ró a családokra és okoz gondot az, ha egy idős, beteg családtagunkat, hozzátartozónkat ápolni kell, gondoskodni kell róla. Ismert előttünk, hogy az ápolási díj nem pótolja a havi jövedelmet. Akik otthon maradnak hozzátartozót ápolni, az ő munkaerő piacra történő visszajutásuk is igen csekély. A népesség öregedésével járó problémák társadalmunk számára is komoly kihívást jelentenek. Felmérések szerint 2020-as években Európa népességének mintegy egyharmada eléri, vagy meghaladja a 60. életévét, és ezen belül a 80 év felettiek száma jelentős. E változásnak számos szociális és egészségügyi vonatkozása is van. Az idősekre jellemző megbetegedések mellett jelentős a pszichés egészségügyi probléma is. Ismert előttünk az a jelenség, ha egy idős ember egyedül marad, nagy esélye van a fizikai, és a szellemi hanyatlásra is, ezzel együtt az önellátási képessége is csökken. Az idősödő korosztályt szerették volna bevonni az „egész életen át tartó tanulás” folyamatába, szellemi frissen tartásuk biztosítására, valamint a rugalmas munkavégzés lehetőségének megteremtése is felvetődött.

Amikor az esélyegyenlőség téma szóba kerül, a legtöbben nem gondolnak az idősekre, mint a hátrányos megkülönböztetést elszenvedő egyik célcsoportra. Leggyakrabban a fogyatékkal élőkre, a kisebbségekre és a nemek közötti egyenlőtlenségekre gondolnak. Az idős célcsoportokra vonatkozóan külön törvényi szabályozás nincs. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben azonban külön nevesíti és tiltja az életkor alapú diszkriminációt. Emellett a Munka Törvénykönyvében szintén találunk utalást erre.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

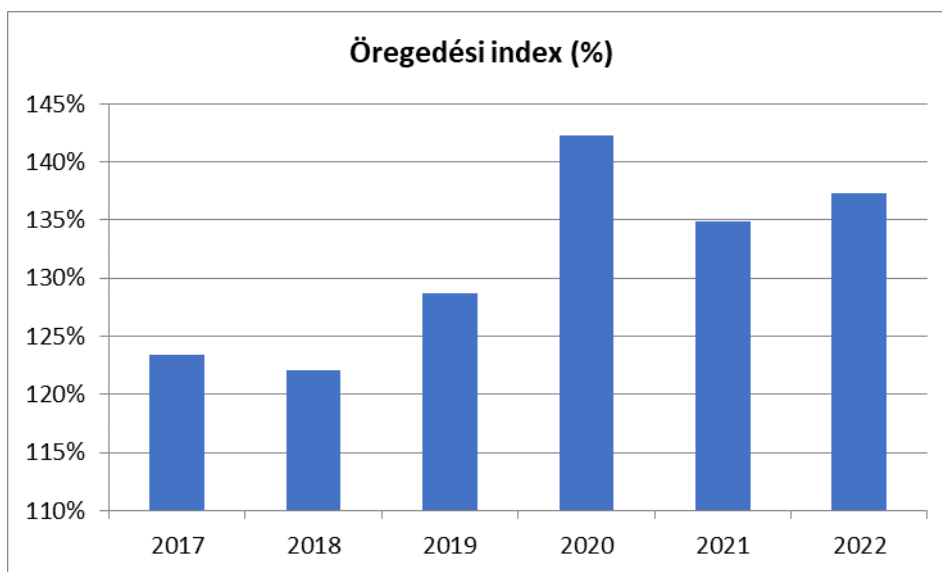
A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia. Kiemelt figyelmet érdemel a 65 év felettiek csoportja, amelyben a magyarországi helyzethez hasonlóan másfélszer több a nő, mint a férfi. Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előre haladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

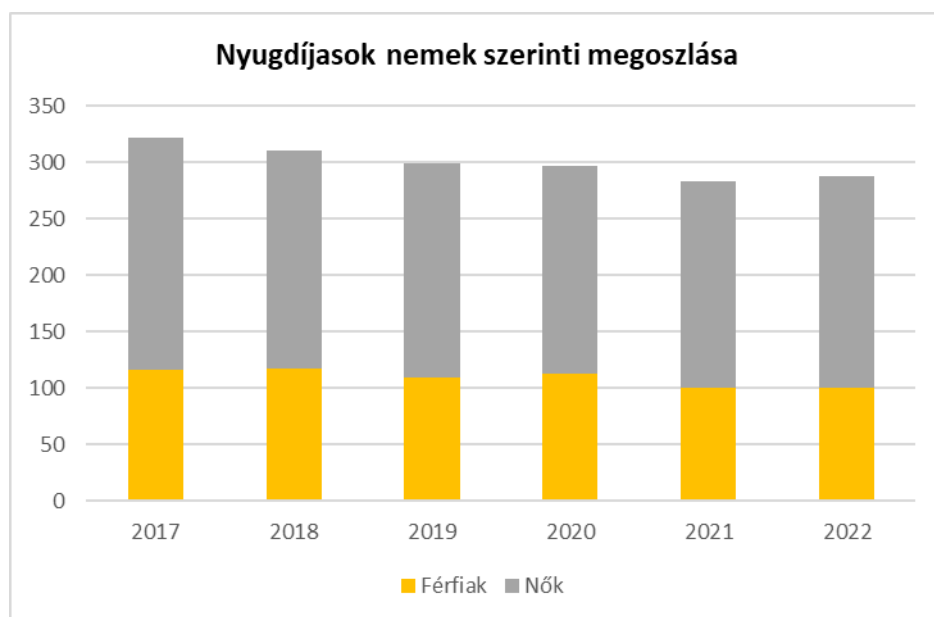
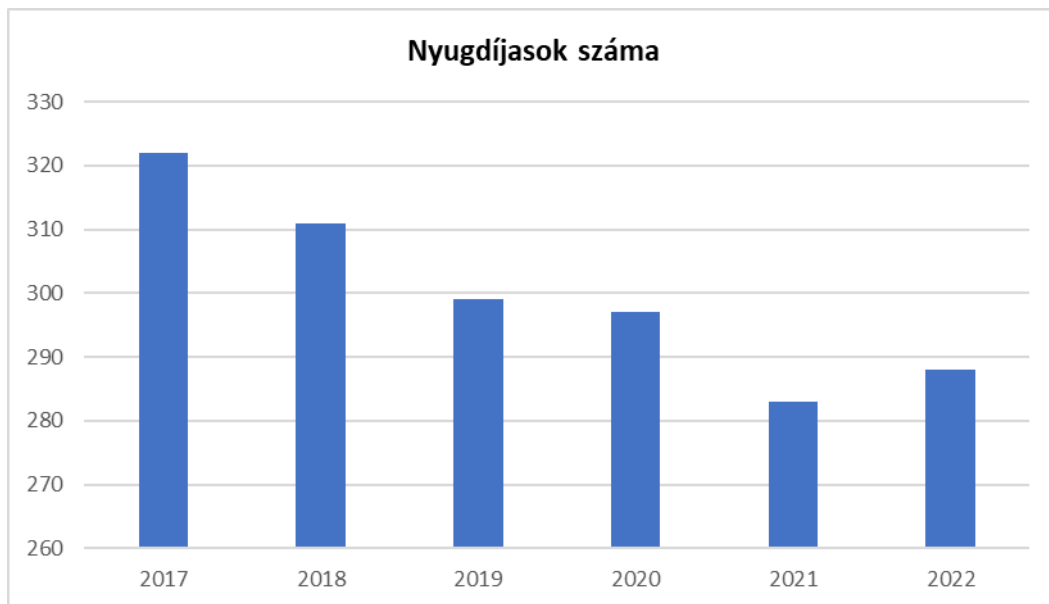
Egyre több olyan háztartás van, amelyben idős személyek élnek. Minél idősebb személyről van szó, annál nagyobb az esélye annak, hogy az illető egyszemélyes háztartást tart fenn. A statisztikai adatok alapján az utóbbi években erősödni látszik az a tendencia, hogy idős emberek, ameddig csak el tudják látni magukat, még megözvegyülés után sem költöznek össze gyermekeikkel, unokáikkal, hanem megpróbálnak önállóan élni. az életkor előrehaladtával egyre jellemzőbbé válik életükben a takarékoskodás. Az idősek jelentős része közüzemi díjhátralékkal nem rendelkezik, nem halmoz fel. A rendelkezésre álló anyagi erőforrásait úgy osztja be, hogy először a számláit fizeti ki és csak azt követően gondoskodik egyéb kiadásokon.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	200	162	123,46%
2018	199	163	122,09%
2019	211	164	128,66%
2020	232	163	142,33%
2021	224	166	134,94%
2022	228	166	137,35%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

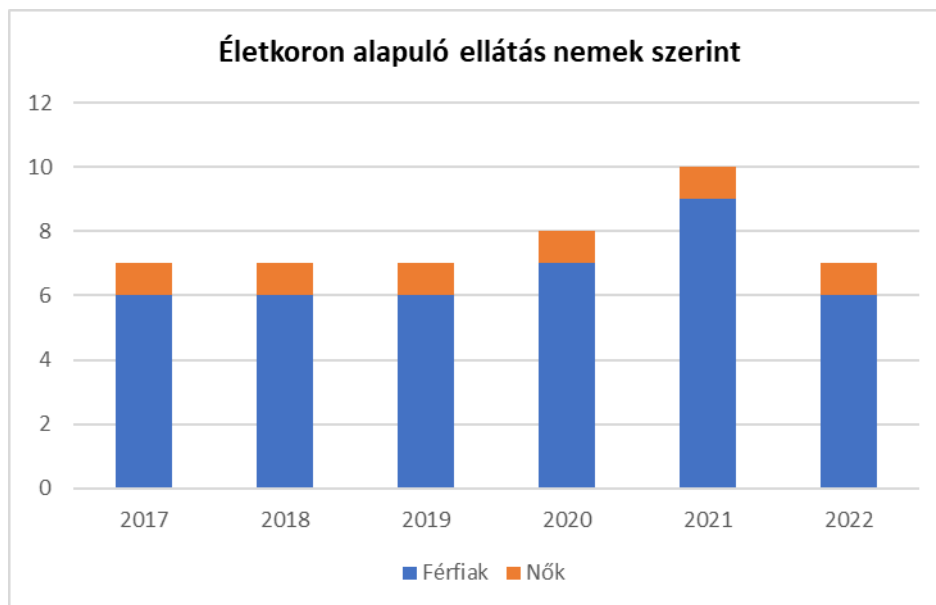
A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében az idősök nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú; és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás az özvegyi nyugdíj; az árvaellátás; a szülői nyugdíj; a baleseti hozzátartozói nyugellátások, valamint az özvegyi járadék. A megváltozott munkaképességű nyugdíjasok rokkantsági ellátásban és rehabilitációs ellátásban részesülhetnek.

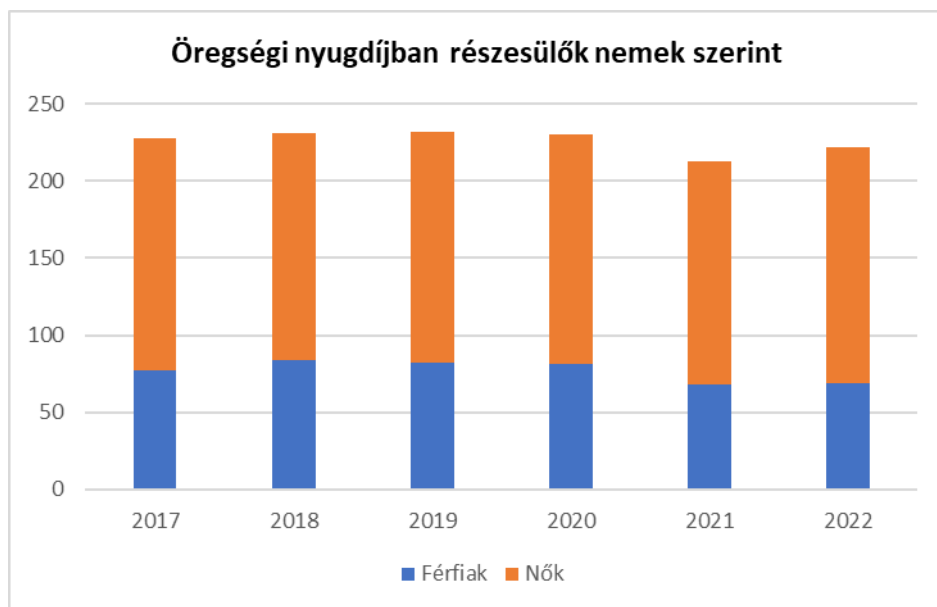
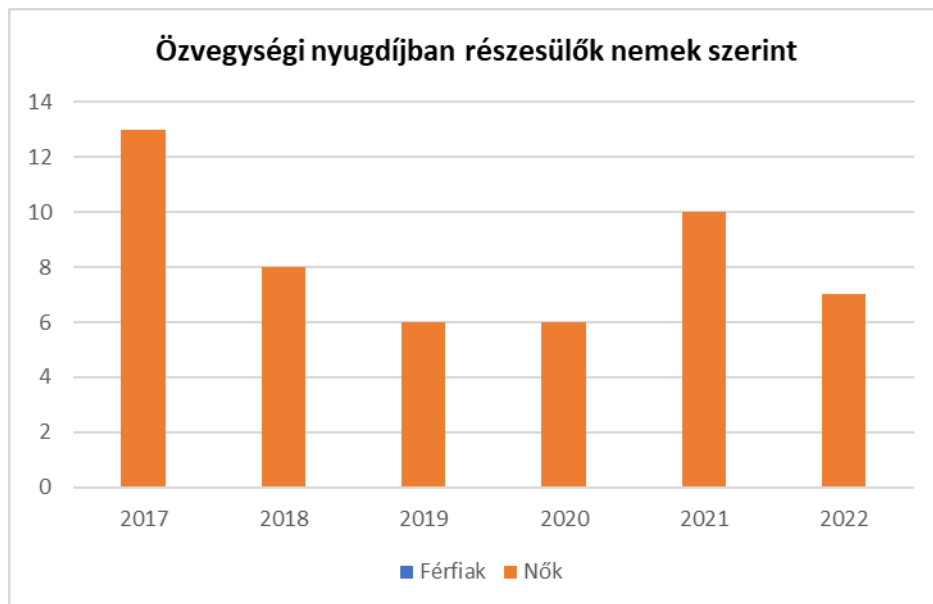
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	116	206	322
2018	118	193	311
2019	110	189	299
2020	113	184	297
2021	100	183	283
2022	101	187	288
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	6	1	77	151	0	13	1
2018	6	1	84	147	0	8	0
2019	6	1	82	150	0	6	0
2020	7	1	81	149	0	6	0
2021	9	1	68	145	0	10	0
2022	6	1	69	153	0	7	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar							

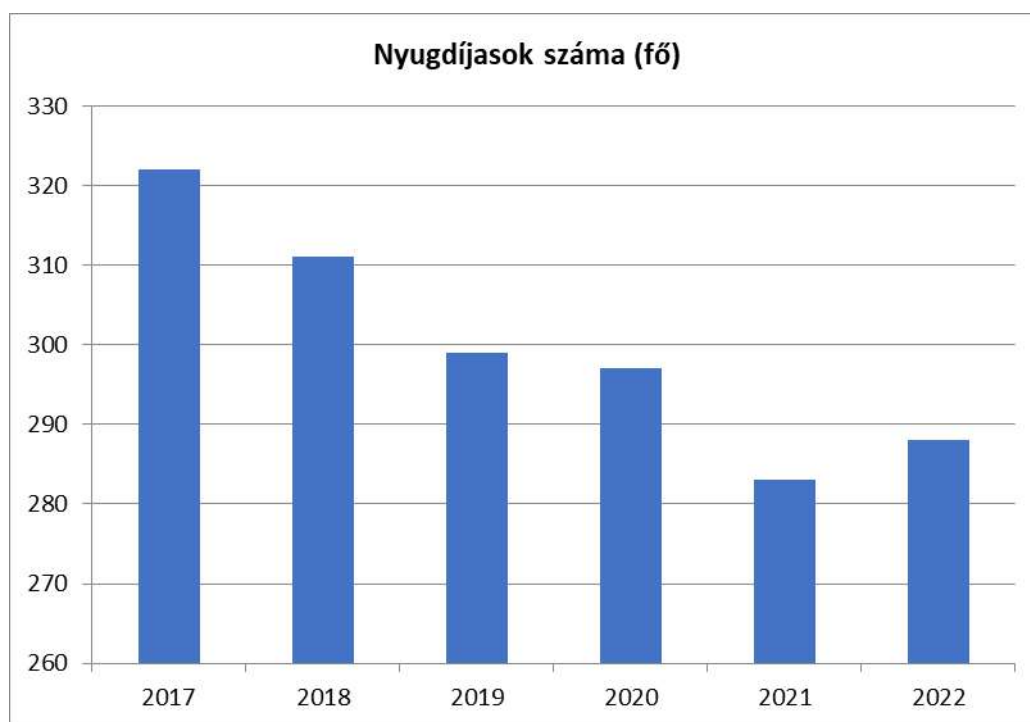

A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma alig változik. A nők száma viszont jelentősen magasabb a férfiak számánál, mely megfelel a lakónépességre vonatkozó általános demográfiai adatoknak. A táblázat elemzésekor szembetűnő, hogy sokkal nagyobb a női nyugdíjasok aránya a férfiakénál. A férfigalandság jóval nagyobb a nyugdíjas korú népesség körében, emiatt magasabb a női nyugdíjasok száma. Községünkben elég magas az egy személyes háztartások száma, melyet többségében az alacsony nyugdíjjal rendelkező nők alkotják. Az idősebbek családjának aktív tagjai dolgoznak, sok esetben nem is a településen élnek, emiatt nagy a veszélye, hogy az idősek elmagányosodnak, elszigetelődnek.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	116	206	322
2018	118	193	311
2019	110	189	299
2020	113	184	297
2021	100	183	283
2022	101	187	288

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Településünkön a nyugdíjas korosztály már nem vesz részt aktívan a munkaerő-piacon. Hetesen az önkormányzat nem foglalkoztat nyugdíjaskorú lakosokat, és a helyi vállalkozások sem.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Nyugdíjas korúak foglalkoztatottságára vonatkozóan nincs rendelkezésre álló adat. A nyugdíjasok foglalkoztatására a nyugdíjtörvény változásainak hatásai figyelhetők meg. Az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmazott két legerősebb érv az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is, hiszen a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	38	18	30	17	10	15
41-45 év (TS 042)	Fő	5	4	2	1	0	1
	%	13,16%	22,22%	6,67%	5,88%	0,00%	6,67%
46-50 év (TS 043)	Fő	9	1	3	1	1	1
	%	23,68%	5,56%	10,00%	5,88%	10,00%	6,67%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	1	1	1	0	2
	%	5,26%	5,56%	3,33%	5,88%	0,00%	13,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	3	2	1	2	2
	%	2,63%	16,67%	6,67%	5,88%	20,00%	13,33%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	6	4	1	1	1	1
	%	15,79%	22,22%	3,33%	5,88%	10,00%	6,67%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

A regisztrált munkanélküliek számához viszonyítva kevésnek mondható az 55 év feletti álláskeresők aránya, száma elenyésző folyamatosan csökken.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Foglalkoztatásukra nincs lehetőség, a munkavállalási korú népesség számára is nehezen biztosított a megfelelő álláshely a településen és a megyeszékhely és vonzáskörzetében is. Pályázati program nem volt, mellyel segíteni lehetett volna az idősebb korosztály foglalkoztatását. Az egészséges nyugdíjasok szívesen végeznének valamilyen jövedelemkiegészítő tevékenységét (egyrészt, hogy jövedelmi viszonyaikon javítsanak, másrészt, hogy az elszigeteltségük csökkenjen), azonban erre gyakorlatilag semmilyen esélyük sincs, a térség igen kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzete miatt. Többségük mezőgazdasági tevékenységet folytat jövedelemkiegészítés céljából.

Önkormányzatunk kiemelten kezeli az időseket, és biztosítja az aktív bekapcsolódásukat a közéletbe. Kiemelt szerepet fordítanak az idősök programjaira. A községben számtalan területen megjelentek az időskorúak köréből kikerülő önkéntesek, akik a község környezetének rendezésében vesznek részt és aktívan bekapcsolódnak a község s közéletébe is.

Nyugdíjas Klubnak megfelelő helyiséget biztosít. A Klub rendezvényeit rendszeresen támogatja az Önkormányzat. Évente megrendezésre kerül az idősök napja, Hetes Község Polgármestere évek óta köszönti a szépkorúakat, felkeresi őket.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A hátrányos megkülönböztetés felmérése nagyon nehéz. általánosságban elmondható, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott helyzetben van a munkaerőpiacon, nehezebben tud elhelyezkedni, a munkahelyi leépítések is elsősorban őket érinti. A megfelelő munkahely megtalálását nehezíti továbbá az idegen nyelv ismeretének hiánya, számítógépes rendszerekhez kevésbé értenek.

Jogszábeli rendelkezések miatt a közszférában nyugdíjasok nem foglalkoztathatók.

Adatok nem állnak rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy ténylegesen diszkriminatív helyzetbe kerültek volna ezek a rétegek.

A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya és a közmunkaprogram lehetőséget biztosít a nyugdíj előtt álló idősebb korosztály munkavállalásában (képzések, új szakmákban való elhelyezkedés) és igyekeznek ellensúlyozni a hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszołgáztatásokhoz, közssegi közlekedéshez, információhoz és a közssegi élet gyakorlásához való hozzáférés

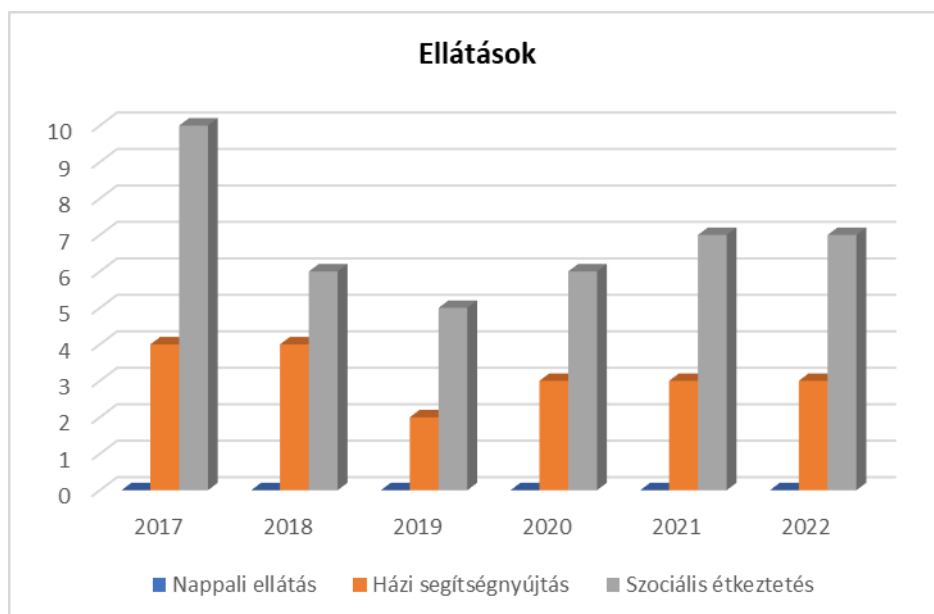
Hetesen a helyi közszołgáztatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az önkormányzat és intézményei, civil szervezetei önállóan és együttműködve is törekednek az érintett célcsoport közssegi élet gyakorlásához való hozzáférés biztosítására

a) az idők egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Hetesen az idők egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése a tanyagondnoki szolgálati ellátással, a háziorvosi ellátással, a családsegítő szolgálaton keresztül biztosított ellátással, az idők a házi segítségnyújtással, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtással, a szociális étkeztetéssel, és tartós elhelyezést biztosító, ápolást gondozást nyújtó idők otthonában történő elhelyezés is (szakosított ellátás) biztosított. Bárki, aki bemegy a polgármesteri hivatalba, széleskörű felvilágosítást kap a szociális ellátásokról. Azoknak, akik nem tudnak eljutni a hivatalig, a házi gondozó nyújt felvilágosítást. A településen egy házi orvosi rendelő és egy fogorvosi rendelő működik. Ha szakellátásra lenne igény, a legközelebbi településre, Kaposvárra kell menni. Vértvételi lehetőség van, a laborból jönnek ki a településre vért venni. A házi gondozó rendszeresen végig járja az időket, és segít, akinek igénye van rá.

Az Önkormányzat tervei közt szerepel, és folyamatosan forrást keres a nappali ellátás létrehozása a hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő idők részére, hogy lehetőséget biztosítson a napközbeni tartózkodásra, igény szerint étkezésre, társas kapcsolatokra, valamint alapvető higiénés szükségleteik kielégítésére. Szociális és mentális támogatásra szoruló, 18. életévüket betöltött, egészségi állapotuk, vagy idős koruk miatt önmaguk ellátására részben képes személyek gondozására. Mely fontos szerepet tölthet be az ellátórendszerben, hiszen kapocs a házi segítségnyújtás és az ápolást gondozást nyújtó intézményi ellátás között.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	200	0	4	10
2018	199	0	4	6
2019	211	0	2	5
2020	232	0	3	6
2021	224	0	3	7
2022	228	0	3	7
Forrás: TeIR, KSH Tstar				

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális programokhoz való hozzáférés feltételei községünkben megfelelőek az idős korosztály igényeinek. A községben a kulturális programok, események, intézmények biztosítják az idősebb korosztály szabadidő eltöltéséhez való jogának érvényesülését, továbbá segítik a szolgáltatások megközelítésének közlekedési lehetőségét, akadálymentességét, a kedvezményes igénybevétel lehetőségeit. A Kultúrház, a Könyvtár, Sportcsarnok biztosít helyet a programoknak. A szervezők munkájának és az önkormányzat támogatásának köszönhetően az idősök látogathatják igény esetén a színházi előadásokat, koncerteknek, rendezvényeket. A Nyugdíjas Klub vezetője szervezi a helyi közös programokat, kirándulásokat, rendezvényeket (pl. nőnap, szilveszter, stb) a nyugdíjasok számára.

c) idősök informatikai jártassága;

Általánosságban kijelenthető, hogy az idősebb korosztály digitális tudása, informatikai jártassága a többi korosztályhoz képest rosszabb. Az idősök elszigeteltségét jelentősen enyhítené, ha az informatikai jártasságuk, illetve tudásuk növekedne. Segítséget nyújtana számukra a távol élő családtagokkal történő kapcsolattartásban is. Községünkben az idősök informatikai jártasságáról nincsenek információink.

A településen számítástechnikai tanfolyamok szervezésével igyekszünk ezt a hátrányt csökkenteni. Az ilyen jellegű dolgokat, a kultúrházban rendelkezésre álló számítógép és internet használatával tudjuk segíteni. A felmérések szerint nincs is igény informatikai oktatásra.

d) a generációk közötti programok.

A településünkön minden évben megtartott Idősek Hónapja rendezvénysorozat keretében a családi nap keretében számos programmal, műsorral készülnek a fiatalabb generáció tagjai azért, hogy tiszteletüket és megbecsülésüket fejezzék ki településünk szépkorú lakói felé. Ezek a programok, rendezvények mind lehetőséget kínálnak az integrációs kapcsolatok kialakítására, ápolására, és felhívják a fiatalabbak figyelmét arra, hogy az idős emberek mennyire fontos tagjai a társadalomnak, illetve a helyi közösségeknek.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősödő társadalom helyzete felhívja a figyelmet, hogy az idősek ellátására fokozottan figyelni kell, nem lehet figyelmen kívül hagyni és a településen az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok szervezésére hangsúlyt kell fektetni.

Közös kirándulások, fürdőhelyek látogatása szervezeten történik, szórakoztató rendezvények helyben is biztosítottak. Évek során a helyben élő nyugdíjasok az adventi, karácsonyi, falunapi, stb. műsorokon szívesen szerepelnek, azokat látogatják. A nyugdíjas klub minden hónapban rendezvényt tart. Az önkormányzat a kultúrházban biztosít helyet az időseknek, hogy tudjanak beszélgetni, énekelni, névnapot ünnepelni. Kihelyezett vizsgálat is szokott lenni a településen. Pl.: látás, és hallás vizsgálat, hogy ne kelljen az idős embereknek Kaposvárra utazniuk, hanem helyben hozzájussanak bizonyos vizsgálati lehetőségekhez.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
elmagányosodás veszélye	az érintett réteg közösségi éltbe való bevonása több program szervezése, alapszolgáltatások bővítése a nappali ellátás létrehozása
magas az egyedülálló aránya	aktivitást és függetlenséget megőrző programok szervezése
idősek részére munkalehetőség kevés	munkahelyek keresése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékossgal élni, sérültnek lenni, kiszolgáltatott helyzetbe kerülni, hátránnyal indulni, meg nem felelni az elvárásoknak, feleslegessé válni: túlságosan is ismerős – s nem túl felemelő érzés – ez nagyon sok embernek. A fejlett társadalmak és az EU is a fogyatékossgal élő emberek esélyegyenlőségének megvalósítására már évek óta nagy figyelmet fordítanak, számtalan intézkedéssel segítve rehabilitációjukat. Tapasztalatok mutatják, hogy a társadalom peremére szorulás visszafordításának egyik fő pillére az oktatásban rejlik, a másik pedig a megfelelő munkahelyek kialakításában.

Mozgáskorlátozottságban már többen szenvednek, így pl. akik tám botokkal képesek csak közlekedni, de ez a kor előrehaladtával is fokozódik. Valamennyi mozgásában korlátozott személynek az önkormányzat segítséget tud nyújtani. A tanyagondnoki szolgálat gépjárművével gondoskodnak a mozgásában korlátozott emberek szállításáról, így a háziorvosi rendelésre, szakorvosi vizsgálatra, stb.. történő szállításról. A településen fogyatékossgal élők létszáma, a fogyatékossga formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésünkre. A községben élő fogyatékos személyekre jellemző, hogy néhányan veleszületetten fogyatékossgal élnek, azonban jelentős azok száma, akik betegség következtében váltak fogyatékkal élővé. A betegség következtében kialakult fogyatékossga jellemzője az agyi katasztrófák utáni mozgásrendszeri-, a cukorbetegség szövödményeként kialakuló látás fogyatékossga, illetve az érbetegség miatt kialakuló mozgáskorlátozottság. A fogyatékkal élő emberek rokkantnyugdíjból, járadékból élnek és megélhetési problémáik vannak. Munkaerőpiacon az elhelyezkedés nehéz, a településen fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatására nincs lehetőség, ezáltal a hátrányos megkülönböztetésről sem beszélhetünk.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

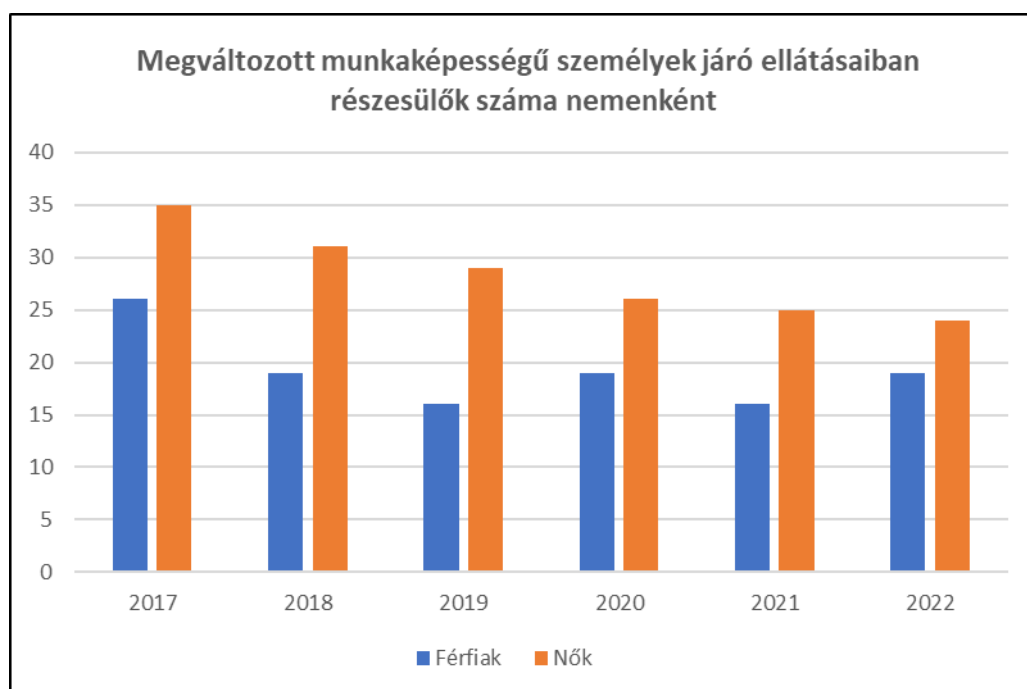
A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzék szervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A településen a fogyatékossgal élők létszámára, a fogyatékossga formájára és mértékére vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük. Fokozott figyelmet kell fordítani a pályázati lehetőségek megfelelő kihasználására, a fogyatékos ellátás és feltételrendszer kialakítása érdekében.

Az önkormányzat tulajdonában álló középületek akadálymentesítettek.

A településen fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatására nincs lehetőség, ezáltal a hátrányos megkülönböztetésről sem beszélhetünk.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	26	35	61
2018	19	31	50
2019	16	29	45
2020	19	26	45
2021	16	25	41
2022	19	24	43
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Hetes községben jelenleg nincs nappali ellátás, az önkormányzat tervei közt szerepel ennek létrehozása.

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Községünkben nincs olyan munkáltató, aki megváltozott munkaképességű munkavállalót alkalmazna, sem a köz - és versenyszférában, illetve nonprofit szervezetnél sem.

E célcsoport elhelyezkedési esélye a legrosszabb, amihez hozzájárul még a fogyatékossg típusa, mértéke is. A megyeszékhelyen működő Mozgáskorlátozottak Somogy Megyei Egyesülete, a Vakok és Gyengénlátók Somogy Megyei Egyesület segítséget nyújthat elhelyezkedési esélyük növelésében, hivatalos ügyeik elintézésében, támogatások benyújtásához.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A település intézményeinél, kereskedelmi egységeknél nagyrészt megtörtént az akadálymentesítés, a kijelölt parkolóhely kialakítása, információs táblák kihelyezése az elmúlt években, így számos akadály hárult el a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatása elől.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének, képzettségének megfelelő álláshelyen. Hátrányos megkülönböztetés érheti még a közlekedési akadályok miatt is és korspecifikus tényezők is szerepet játszhatnak. Sokan inkább az inaktivitást választják, hogy elkerüljék a hátrányos megkülönböztetéssel járó kellemetlenségeket.

A településen nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Nincs olyan intézmény, mely az önálló életvitelt támogatná, vagy programokat szervezne. Támogatásuk, segítségük a megyeszékhelyen található Családsegítő Központ közreműködésével, illetve a Somogy Megyei Mozgáskorlátozottak Szövetsége által nyújtott lehetőségekkel oldható meg.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Külön a fogyatékos személyek részére az önkormányzat nem nyújt pénzbeli és természetbeni ellátást, ugyanazok az előírások vonatkoznak rájuk is, mint a település többi lakosa számára. Ugyanúgy benyújthatnak települési támogatási, gyógyszer-támogatási, lakásfenntartási kérelmet, vagy a jogosult gyermeke(i) után megállapítható rendszeres gyermekvédelmi támogatás.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos környezetre. Biztosítani kell számukra az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos embereket megillető jogokkal, illetve szolgáltatással kapcsolatosak. Biztosítani kell továbbá számukra a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közlekedési rendszereknek, a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közparkolóknak a megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról is gondoskodni kell

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az SMKH Kaposvári Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya rehabilitációs tanácsadás keretében a megváltozott munkaképességű ügyfelek számára nyújt segítséget a számukra megfelelő munkakör, munkahely, valamint képzés meghatározásában és megtalálásában.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzatnak valamennyi tulajdonában álló középülete akadálymentesített, így azok igénybevétele egyenlő eséllyel biztosított mindenki számára.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzati hivatal épülete teljes felújításon esett át, a jogszabályban meghatározott feltételek szerint akadálymentesített, az orvosi rendelő, fogorvosi rendelő, bölcsőde, óvoda, iskola szintén elérhető a mozgáskorlátozottak részére. 2018-19-ben teljes felújításon megújult kultúrház és faluház szintén megfelel a jogszabályi feltételeknek akadálymentesítési szempontból. A sportfoglalkozások ma szabadban történnek, oda bárki akadálymentesen el tud jutni.

Az információkhoz bárki hozzáférhet a különböző hirdetőtáblákon. Községünk területén 8 ilyen jellegű tábla található.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat érdekkörébe tartozó intézmények akadálymentesek, az egyéb munkahelyekkel kapcsolatosan adatok nem állnak rendelkezésre.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közterületek, utak, járdák, parkok akadálymentesítése nem megoldott, ezért különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a településfejlesztési tervekben általános alapelvként jelenjen meg – és ezáltal minden vonatkozásban érvényesüljön – az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer. Lényegesen több és jobb minőségű járdára lenne szükség, figyelembe véve a mozgáskorlátozottak közlekedésmegoldásait is. A település buszvárói előtti járdaszigetek nem kiemelték. A Közútkezelővel folyamatosan egyeztet az önkormányzat az akadálymentesítés lehetőségéről.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);**

Nem rendelkezünk a fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatásokkal.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).**

Kiemelkedő figyelmet fordítunk a mozgásukban korlátozott idős személyek segítésére. A téli közmunkaprogramban, és a házi segítségnyújtás keretében ezen személyeknél az ingatlan előtti járdák, ingatlanon belüli közlekedő járdák hó és síkosság mentesítésében segítséget nyújtunk.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Kifejezetten a fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok nincsenek Hetesen. Ilyen programok működtetésére nem mutatkozott igény községünkben. Ugyanakkor a különböző társadalmi szervezetek kezdeményezése révén megvalósuló programok hetesi lakossághoz történő eljuttatásában természetesen minden esetben partner az Önkormányzat.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Bár konkrét adataink e téma kapcsán nincsenek, de tapasztalataink alapján feltételezhetjük, hogy nincs olyan társadalmi probléma, mely településünkön fokozottabban érintené a fogyatékossgal élők csoportját, mint más településeken, vagy országszinten. Nem találoztunk olyan esettel az elmúlt időszakban, amikor egy fogyatékossgal élő személyt bármilyen atrocitás vagy különös nehézség ért volna helyben. Azonban községünkben is minden bizonnyal jelen vannak azok az esetleges problémák, melyekkel bárhol máshol is szembesülhet egy fogyatékossgal élő személy. Ilyen probléma lehet, hogy a többségi társadalom tagjai sokszor nem tudják, miként közelítsenek egy fogyatékossgal élő személyhez, hogy miként kommunikáljanak, mi a számukra megfelelő segítségnyújtási forma stb. Ezért aztán a többségnek néha egyszerűbb úgy tenni, mintha a fogyatékossgal élők „láthatatlanok” lennének. Ezzel ugyan csak saját bizonytalanságukat próbálják leplezni, mégis a fogyatékossgal érintett másik felet hozzák vele kellemetlen helyzetbe. Nem állítjuk, hogy ez lenne a legjellemzőbb attitűd a többség körében, de az azért valószínűsíthető, hogy sokaknak okoz kisebb-nagyobb nehézséget a fogyatékossgal élőkkel való társas kapcsolat kialakítása. Ezért mindenképpen szükséges a társadalmi szemléletformálás, az olyan érzékenyítő programok, melyek elsősorban gyermekkorban oldhatják fel eredményesen az esetleges gátlásokat, melyek a fogyatékossgal élőkkel való kapcsolatok létrejöttét akadályozzák. Községünkben is vannak olyan civil szerveződések, melyek hasonló programokat már megvalósítottak, de a környékbéli társadalmi szervezetek is alkalmanként elérhetővé tesznek településünkön ilyen jellegű programokat, főleg a köznevelési intézmények berkein belül.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése	pályázati források keresése
az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe	szűrővizsgálatok fontosságának propagálása, vizsgálatokra eljutáshoz segítség megszervezése
fogyatékkal élők bevonása a helyi közéletbe	a fogyatékkal élőknek programok szervezése, nappali ellátás létrehozása
nincs munkalehetőség számukra	munkahelyek felkutatása

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nappali ellátás igénybevételéhez épület kialakítása	nappali ellátás létrehozása, munkahely kialakítása, pályázati forrás igénybevételével.
helyi piactér kialakítása	munkahelyteremtés, szolgáltatás bővítés
Közösségi tér felújítása, kemence, szalonnasütő kialakítása	több kulturális, gasztronómiai rendezvény szervezése (munkahelyek kialakítása, pályázati támogatás igénybevételével)
közösségi épület felújítása, klubhelyiség kialakítása az ifjúság, település lakói számára	munkahelyteremtés, pályázati támogatás

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Közfeladat ellátását a háziorvos, fogorvos, az önkormányzat és a rendőrség végzi.

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, a térségben működő kis és mezőgazdasági vállalkozóknak, az egyházak képviselőinek, a falu lakosságának, kicsiknek és nagyoknak, időseknek és fiataloknak közös érdeke és felelőssége, hogy Hetes a jövőben is még inkább élhető településsé váljon. Ennek érdekében szívesen és sokat tesznek a civil- és nonprofit szervezetek, melyek a közös célok, kulturális, szórakozási, sport, környezetvédelmi és fejlesztési célok megvalósításához mozgósíthatóak és szívesen veszik ki részüket a munkából a közösségi célok megvalósítása érdekében. Legyen az advent, falunap, nemzeti ünnep, sportesemény, társadalmi munka, jótékonysági rendezvény, véradás, gyermek-, illetve idősek napja közbiztonság stb. A rendezvények sikeres megszervezéséért a civilszervezetek vezetői, tagjai sokat tesznek, mind ehhez azonban kell egy megfelelő irányító, mozgósító személy, akinek hívó szavára az emberek szívesen mozdulnak.

A településen működő civil szervezetek:

- Hetesi Vikár Béla Horgászegyesület
- Polgárőr egyesület,
- Nyugdíjas klub
- Hetesért Közalapítvány
- Hetesi Hagyományőrző csoport
- Önfeledt Gyermekmosolyért Közalapítvány

A polgármester, a képviselők, civilszervezetek és a lakosság kapcsolata sikeresnek értékelhető. Természetesen a jót is lehet még jobbá tenni. Ez nem feltétlenül akarát, inkább szabadidő kérdése. A falun élő emberek sokat dolgoznak. Munkahelyre ingázóknak a munkaidő mellett sok idejét elveszi az utazás, munka utáni porta és kertgondozás.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Nemzetiségi önkormányzat községünkben nem működik.

Önkormányzatunk 1999-től "testvér-települési" kapcsolatot ápol Dunavecse Önkormányzatával. A helyi civilszervezetek kapcsolata a környező települések hasonló szervezeteivel példa értékűnek mondható, gyakran szerveznek közös rendezvényeket. Az önkormányzat a költségvetésében minden évben tervez különböző összegeket a civilszervezetek támogatására.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Somogyjád székhellyel található a Somogyjádi Közös Önkormányzati Hivatal, melyet 5 település Somogyjád, Hetes, Osztopán, Alsóbogát, Edde községek önkormányzatai alapítottak.

Elmondható, hogy a társulások funkciói közé az alábbiak tartoznak: pl. az önkormányzati feladat- és hatáskör ellátás, térségi közszolgáltatások szervezése, összehangolása, biztosítása, fejlesztése, településfejlesztés összehangolása, humán szolgáltatások /pl. köznevelési - egészségügyi-szociális ellátás, szolgáltatás, gyermekjóléti-gyermekevédelmi ellátásslolgáltatás, kulturális – közművelődési- művészeti tevékenység/.

Az Önkormányzat tagja: „Somogyjádi Mikrotérségi Szociális Társulásnak, illetve a Hetes-Csombárd Óvodai Társulásnak.

Az alapszolgáltatási feladatokat Kaposmérő gesztorságával a Kaposmérői Alapszolgáltatási Központ látja el.

A társulásokkal és az önkormányzatokkal a kapcsolat és a partnerség jónak minősíthető.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Községünkben nemzetiségi önkormányzat nem működik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Folyamatosan együttműködünk a Hetesi Vikár Béla Horgászegyesülettel, a Hetesi Polgárőr Egyesülettel, a Hetesért Közalapítvánnyal és az Önfeladt Gyermekmosolyért Közalapítvánnyal. Mindegyik civil szervezettel együttműködési megállapodással rendelkezünk.

A községben működő civil szervezetek többsége kapcsolódik, illetve részt vesz a közfeladatok ellátásában. A civilszervezetek az érintett célcsoportokkal kapcsolatosan is az esélyegyenlőség elérésére törekszik. Társadalmi párbeszédet kezdeményeznek szükség esetén, támogatják lehetőségükhöz mérten a látókörükben élő rászoruló célcsoportok tagjait. Érdekképviselőket is ellátnak, képviselik értékeiket, ezáltal is törekedve az esélyegyenlőség megteremtésére.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

nem releváns

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A települési esélyegyenlőségi program készítése az önkormányzat adatgyűjtésével történt, az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a program akciótervét.

Az esélyegyenlőségi tervet a település a helyben szokásos módon közzéteszi, az esetleges hozzászólásokat a jegyző összegyűjti, majd az esetleges módosítási javaslatokat a Képviselőtestület elé terjeszti, majd a Testület dönt a módosítások bevezetéséről.

Az esélyegyenlőségi program öt évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltoztatását két évente át kell tekinteni és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

Az intézmények, egyházak, civil szervezetek számára lehetőség van az esélyegyenlőségi problémák feltárására, az esélyegyenlőségi terv kidolgozási folyamatában történő részvétellel.

Hetes Község Önkormányzata rendelkezik önálló honlappal, a www.hetes.hu oldallal, melyen a községet érintő információk megtalálhatók. A honlapon elérhető, olvasható a HEP (2024-2029. és annak felülvizsgálatai) Hetes Község Önkormányzata Képviselő-testülete által elfogadott dokumentum a honlapra feltöltésre kerül és hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerhetik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése. Emellett a Helyi Esélyegyenlőségi Programok oldalra is feltöltésre kerül.

(<https://hep.tef.gov.hu/>

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A HEP megjelenik az önkormányzat honlapján, valamint a Társadalmi Esélyteremtési

Főigazgatóság honlapján, és elérhető az önkormányzati hivatalban.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mély-szegénységben élők	A mélyszegénységben élők és a romák között nagymértékben fordulnak elő 8 általános, vagy annál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkező személyek	Iskolázatlanság csökkentése tanfolyamok, idegennyelvi tanfolyamok, kulturális programok szervezésével, közfoglalkoztatásba, majd onnan az elsődleges munkaerő-piacra történő visszajuttatásuk
Gyermekek	Nehéz beilleszkedés, közép,- és felsőoktatásban való részvétel alacsony, anyagi nehézségekbe ütközik a tanulmányok finanszírozása, tájékoztatás a lehetőségekről	Felzárkóztatás, önkormányzati tájékoztatás, tehetséggondozás, fórumok szervezése. Önkormányzatunk részt vesz a Bursa Hungarica Ösztöndíjprogramban, igény szerinti kibővítése
Idősek	Kevés az információ az egészségmegőrzéssel kapcsolatban. Egyedülálló száma magas, elszigetelődés veszélye.	Az idősek érdeklődési körüknek megfelelő egészségmegőrzéssel kapcsolatos előadások szervezése, tanácsadással. Nyilvánosság eszközeinek bővítése, továbbá az aktivitást elősegítő rendezvények tartása, nappali ellátás létrehozása
Nők	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas. A gyermeküket egyedül nevelő álláskereső nők gazdasági kiszolgáltatottságának enyhítése, munkanélküliség magas. A krízishelyzetben lévők nincsenek tisztában azzal, hogy hova és kihez fordulhatnak segítségért	Krízishelyzetben lévők segítése, védőnő, ill. családsegítő központ részéről tájékoztató programok tartása, szórólapok készítése, szociális és gyermekjóléti szolgáltatások bővítése
Fogyatékkal élők	az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe, járdák, utak, közterületek akadálymentesítése	szűrővizsgálatok fontosságának propagálása, vizsgálatokra eljutáshoz segítség megszervezése. Nappali ellátás létrehozása Az akadálymentesítéshez pályázati források felkutatása, pályázatok benyújtása

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
helyi piactér kialakítása	munkahelyteremtés, szolgáltatás bővítés
Közösségi tér felújítása, épület felújítása ifjúsági klubhelyiség kialakítása kemence, szalonnasütő kialakítása	több kulturális, gasztronómiai rendezvény szervezése (munkahelyek kialakítása, pályázati támogatás igénybevétele)

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák esélyegyenlősége minden szempontból biztosított,
ahol a romák iskolázottságának emelése, ezáltal a munka világába történő vezetése fontos szempont.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életszínvonalát emeljük, ne szakadjanak le,
és esélyt tudjunk teremteni a felzárkózásra, mindennapi életvitellel kapcsolatos alapvető
szükségletekhez hozzájussanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egyéni fejlődését, fejlesztését, mélyszegénységből történő
kiemelését, nevelését, oktatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségi állapotára, az időseket érintő helyi társadalmi,
szociális, kulturális, kommunális problémakörökre, az időskorúak civil szerveződéseire.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a hátrányos megkülönböztetést, foglalkoztatás
bővítését, a családon belül erőszak leküzdését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életterének élhetőbbé tételére, különösen a
mozgásukban korlátozott idősekre.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Programszervezés
B	Feltárt probléma megnevezése	Elszigetelődés, és magányosság
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Több idős vegyen részt különböző programokon, nappali ellátás
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés
G	Az intézkedés felelőse	Tanyagondnoki-, és családsegítő szolgálat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	programok, nappali ellátásban résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos tevékenységgel biztosított
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Foglalkoztatást elősegítő programok
B	Feltárt probléma megnevezése	Kevés a szakmával, középfokú végzettséggel rendelkezők száma, magas a női munkanélküliek száma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	képzésen való részvétel, ösztönzés egy szakma megszerzésére, több nő vegyen részt a foglalkoztatási programokban
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia(2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	képzések indulásának figyelése, pályázatok beadása, programok szervezése
G	Az intézkedés felelőse	Hetes Község Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	iskolai végzettség, nők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi, pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatosan fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Közfoglalkoztatási programban való részvétel
B	Feltárt probléma megnevezése	Magas a munkanélküliek száma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Munkanélküliség csökkenése, szegénységben élők, romák életszínvonalának növelése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	pályázat benyújtása
G	Az intézkedés felelőse	Hetes Község Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	közfoglalkoztatásban résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pályázati forrás, humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos tevékenységgel biztosított
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Magyar Falu Program
B	Feltárt probléma megnevezése	Érintett pályázatok alapján
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A lakosság komfortérzetének javítása, a település infrastruktúrájának fejlesztése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia(2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022),(2023-2024) Országos Foglalkoztatási Program (2015-2022)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	pályázatok figyelése, benyújtása
G	Az intézkedés felelőse	Hetes Község Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	település lakosai
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi, pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos sikeres pályázatok tevékenységgel fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Belterületi járdák, közterületek, biztonságossá tétele
B	Feltárt probléma megnevezése	rosszminőségű hiányos járdák felújítása
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	mozgáskorlátozottak, illetve a kisgyermekes családok életminőségének javítása, közlekedés megkönnyítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal. Településfejlesztési koncepció, településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	pályázat beadása
G	Az intézkedés felelőse	Hetes Község Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	mozgáskorlátozottak, kisgyermekes családok
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos tevékenységgel biztosított
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Szolgáltató épület felújítása
B	Feltárt probléma megnevezése	lakosság kulturális, közösségi- és a szolgáltatások hozzáféréséhez való életszínvonalának javítása
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	kulturális, közösségi élet fellendítése, és munkahelyteremtése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	pályázat
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	-----
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	pályázat elnyerésre került, megvalósítás folyamatban van
G	Az intézkedés felelőse	Hetes Község Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2025.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	lakosság
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán, pénzügyi, technikai, pályázati forrásból
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos tevékenységgel fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Felzárkóztatás a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére
B	Feltárt probléma megnevezése	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma magas
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	felzárkóztatás
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	felmérés,
G	Az intézkedés felelőse	Hetes Község Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatos tevékenységgel fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Turisztikai pályázat/ kiadható szobák kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	település szintű probléma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	turizmus felvirágoztatása, munkahelyteremtés
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	-----
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	igényfelmérés
G	Az intézkedés felelőse	Hetes Község Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	turisták száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pályázati forrás, humán, pénzügyi
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	pályázat elnyerésével folyamatosan fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Helyi piactér kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	település szintű probléma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	turizmus felvirágoztatása, szolgáltatás bővítés, munkahelyteremtés
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	-----
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	igényfelmérés
G	Az intézkedés felelőse	Hetes Község Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	település lakosai
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pályázati forrás, humán, pénzügyi
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	pályázat elnyerésével folyamatosan fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Közösségi tér felújítása, épület felújítása ifjúsági klubhelyiség kialakítása kemence, szalonnasütő kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	település szintű probléma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	több kulturális, gasztronómiai rendezvény szervezése (munkahelyek kialakítása, pályázati támogatás igénybevétele)
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: kötségvetési koncepcióval, gazdasági programmal
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	-----
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	igényfelmérés
G	Az intézkedés felelőse	Hetes Község Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	turisták, lakosok, rendezvények száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pályázati forrás, humán, pénzügyi
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	pályázat elnyerésével folyamatosan fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikái stratégiaiához	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	Magyar Falu program	érintett pályázatok alapján	lakosság komfortérzetének javítása, a település infrastruktúrájának fejlesztése.	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal : költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia(2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogatékosságügyi Program (2015-2025)	Pályázatok figyelése, benyújtása	Hetes Község Önkormányzata	2028.12.31	település lakosai	humán, pénzügyi ,pályázati forrás	folyamatos sikeres pályázatok tevékenységgel fenntartható	nem releváns
2	Turisztikai Pályázat	turizmus keretein belül kiadó szobák	turizmus felvirágztatása,	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal		igényfelmérés	Hetes Község Önkormányzata	2028.12.31	turisták száma	pályázati forrás	pályázat elnyerésével folyamatosan	nem releváns

		kialakítása	munkahely teremtés	költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.						humán, pénzügyi	fenntartható	
3	Szolgáltató épület felújítása	lakosság kulturális, közösségi életszínvonalának javítása	kulturális, közösségi élet fellendítése, munkahelyteremtés	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal : költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.		pályázat elnyerésre került ,megvalósítási folyamatban van.	Hetes Község Önkormányzata	2025.12.31.	lakosság	humán. pénzügyi ,technikai, pályázati forrásból	folyamatos tevékenységgel fenntartható	nem releváns
4	Helyi piactér kialakítása	szolgáltatás bővítés	munkahely teremtés	költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.		Pályázatok figyelése, benyújtása	Hetes Község Önkormányzata	2028.12.31	lakosság	humán. pénzügyi ,technikai, pályázati forrásból	folyamatos tevékenységgel fenntartható	nem releváns
5	Közösségi tér felújítása, épület felújítása ifjúsági klubhelyiség kialakítása kemence, szalonnasütő kialakítása	település szintű probléma	több kulturális, gasztronómiai rendezvény szervezése (munkahelyek kialakítása, pályázati támogatás igénybevétele)	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal		igényfelmérés	Hetes Község Önkormányzata	2028.12.31	település lakosai	humán. pénzügyi pályázati forrásból	pályázat elnyerésével folyamatos tevékenységgel fenntartható	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	közfoglalkoztatási programban való részvétel	magas a munkanélküliek száma	munkanélküliség csökkentése szegénységben élők, romák életszínvonalának növelése	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal : költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia(2019-2023)	pályázat benyújtása	Hetes Község Önkormányzat a	2028.12.31	közfoglalkoztatásba n résztvevők száma	pályázati forrás, humán	folyamatos tevékenységgel fenntartható	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	felzárkóztatás a hátrányos helyzetű és halmozottan	magas a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű	felzárkóztatás	A cél összhangban áll a helyi stratégiai	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	felmérés	Hetes Község Önkormányzat a	2028.12.31	hátrányos helyzetű gyermekek számának	humán erőforrás	folyamatos tevékenységgel fenntartható	nem releváns

	hátrányos helyzetű gyermekek részére	gyermekek száma		dokumentumokka l : költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)				csökkentése			
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Foglalkoztatást elősegítő programok	Kevés a szakmával, középfokú végzettséggel rendelkezők száma	Képzésen való részvétel, ösztönzés egy szakma megszerzésére ,több nő vegyen részt a foglalkoztatási programban	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokka l : költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia(2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékoságügyi Program (20	Képzések indulásának figyelése, pályázatok beadása, programok szervezése	Hetes Község Önkormányzata	2028.12.31	nők száma	humán, pénzügyi ,pályázati forrás	folyamatosan fenntartható	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	programszervezés, nappaliellátás létrehozása	elszigetelődés ,magányosság	több idős vegyen részt a különböző programokon	cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokka l : költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024	igényfelmérés	Tanyagondnoki szolgálat; családsegítés	2024.12.31	programok ellátottak száma	humán erőforrás	folyamatos tevékenységgel biztosított	nem releváns

V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége												
1	belterületi járdák és közterületek biztonságossá tétele	rossz minőségű és hiányos járdák felújítása	a mozgás-korlátozottak, valamint a kisgyermekes családok életminőségének javítása, közlekedésének megkönnyítése	cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal : költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékossgügyi Program (2015-2025)	pályázat beadása	Hetes Község Önkormányzata	2028.12.31	mozgáskorlátozottak kisgyermekes családok	humán, pályázati forrás	folyamatos tevékenységgel biztosított	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

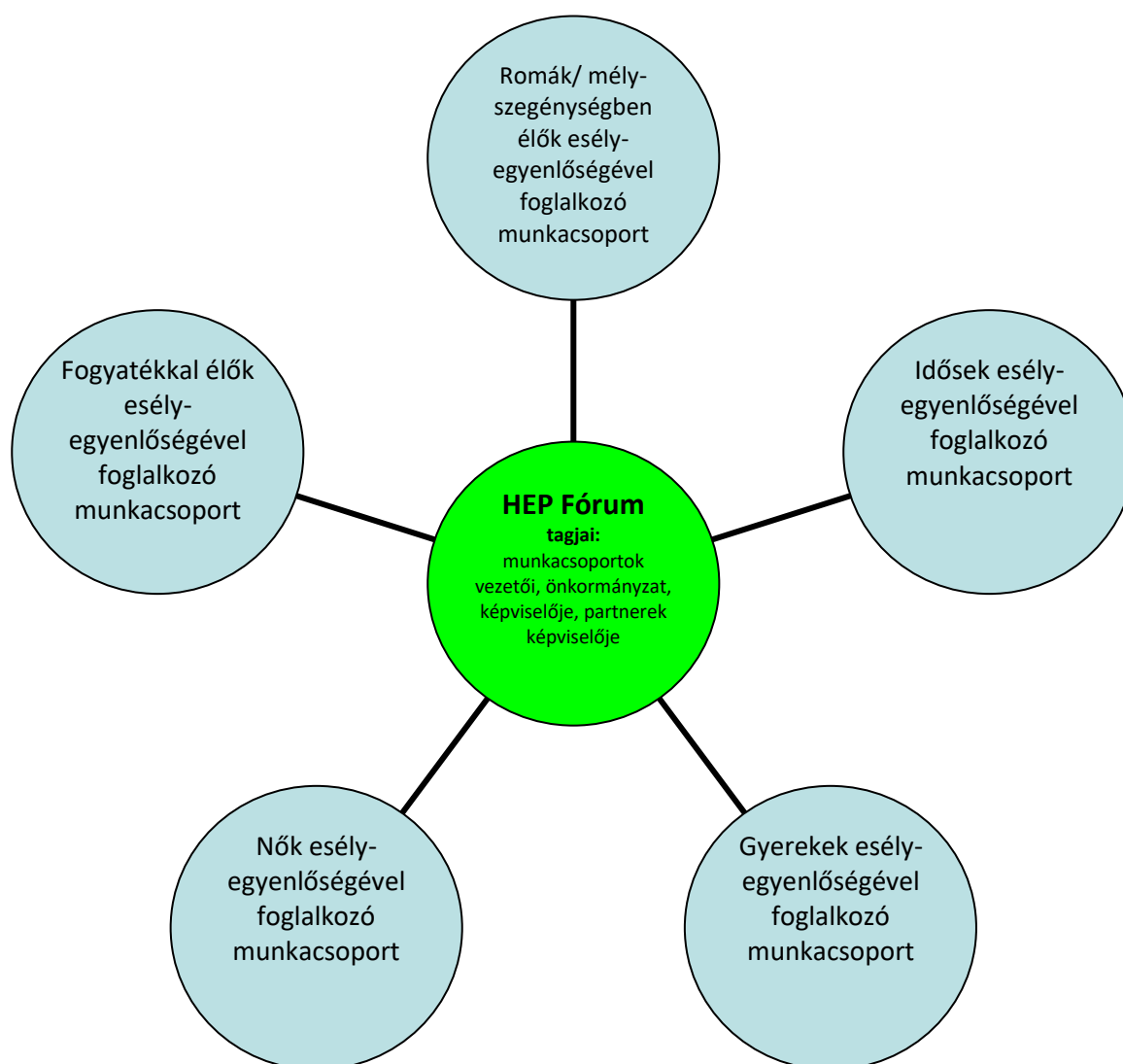
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti és önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Hetes község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Hetes község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a **88/2024.(IX.17)** számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum Hetes, 2024.október 3.

Aláírás

Kivonat

Mely készült: Hetes Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2024. szeptember 17. napján tartott soros, nyílt ülésének jegyzőkönyvéből.

3. Hetes község 2024-2029. közötti időszakra megalkotott Helyi Esélyegyenlőségi Programjának jóváhagyása

Előadó: Pavelka Béla, polgármester

Hetes Község Önkormányzata Képviselő-testülete 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozza:

Hetes Község Önkormányzata Képviselő-testületének 88/2024. (IX. 17.) sz. képviselő-testületi határozat:

Hetes Község Önkormányzata Képviselő-testülete megismerte Hetes Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját a 2024-2029. közötti időszakra, azt az előterjesztés szerinti változatlan formában elfogadja.

Felelős: Pavelka Béla, polgármester

Határidő: azonnal, illetve folyamatos

Kmft.

Pavelka Béla sk.
polgármester

Dakos Péter sk.
jegyző

A kivonat hitelélül:

Hetes, 2024. október 3.

